

SLUŽBENI GLASNIK
OPĆINE JABLANICA

broj 2/2013

Jablanica, 05. 04. 2013.g.

SADRŽAJ

Red.

br.	N A Z I V A K T A.....	Strana
1.	Program poticaja MSP, poljoprivrednih proizvođača i prerađivača u općini Jablanica u 2013.g.....	3.
2.	Odluku o utvrđivanju prava i dodjele jednokratne novčane pomoći za novorođeno dijete za 2013. godinu.....	6.
3.	Odluka o dodjeli na korištenje poslovnih prostorija bez naknade.....	7.
4.	Odluka o razrješenju i imenovanju zamjenika predsjednika Komisije za budžet i društveni nadzor.....	9.
5.	Odluka o razrješenju i imenovanju predsjednika Komisije za prostorno uređenje i ekologiju.....	9.
6.	Odluka o imenovanju Komisije za rješavanje stambenih pitanja boračkih populacija u 2013. godini....	10.
7.	Odluka o produženju grace perioda radnicima preduzeća “Granit”.....	10.
8.	Rješenje o imenovanju člana Upravnog odbora JU “Gradska apoteka” Jablanica.....	11.
9.	Odluka o usvajanju LOD metodologije.....	12.
10.	Odluka o načinu odabira projekata nevladinih/neprofitnih organizacija po LOD metodologiji.....	12.
11.	Odluka o usvajanju strategije Politika za mlade i Akcioni plan provođenja u općini Jablanica 2013-2017.....	16.
12.	Pravilnik o vođenju spiska omladinskih udruženja i neformalnih grupa mladih na području općine Jablanica.....	17.
13.	Zaključak o davanju saglasnosti na cijene komunalnih usluga.....	20.
14.	Zaključak o neusvajanju Izvještaja o izvršenju Budžeta – Proračuna Općine Jablanica za 2012.....	20.
15.	Zaključak o neusvajanju Godišnjeg obračuna Općine Jablanica za 2012. godinu.....	21.
16.	Zaključak o odlaganju rasprave o Programu rada Općinskog načelnika Općine Jablanica za period 2013-2016.godina.....	21.
17.	Zaključak o utvrđivanju Nacrta Programa razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća za period 2013-2017.g.	22.
18.	Zaključak o usvajanju Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju JU Centar za socijalni rad Jablanica za 2012. godinu i Izvještaja o radu Upravnog odbora JU Centar za socijalni rad Jablanica za 2012. godinu.....	22.
19.	Zaključak o usvajanju Izvještaja o radu Sportskog saveza za 2012. godinu.....	23.
20.	Zaključak o davanju saglasnost na Finansijski plan Sportskog saveza Općine Jablanica o raspodjeli sredstava u 2013. godini.....	23.
21.	Zaključak o davanju saglasnosti na Statut Javne zdravstvene ustanove «DOM ZDRAVLJA» Jablanica.....	24.
22.	Zaključak o neusvajanju Izvještaja o radu JKP “Jablanica” d.d. Jablanica za 2012. godinu i Izvještaja o radu Nadzornog odbora JKP “Jablanica” d.d. Jablanica za 2012. g.....	24.
23.	Zaključak o zaduženju Općinskog načelnika o tromjesečnom izvještavanju OV-a o izvršenju Budžeta – Proračuna Općine Jablanica za 2013.g.....	25.
24.	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o preuzimanju osnivačkih prava i obaveza JU «Doma zdravlja» Jablanica.....	25.
25.	Rješenje o imenovanju člana Upravnog odbora JU „Profesionalna vatrogasna jedinica“ Jablanica.....	25.
26.	Rješenje o imenovanju člana Upravnog odbora JU Dječije obdanište «Pčelica» Jablanica.....	28.
27.	Odluka o donošenju Plana upravljanja otpadom na području općine Jablanica.....	28.
28.	Plan upravljanja otpadom općine Jablanica 2012-2017. godina.....	29.

Na osnovu člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 49/06), i člana 18. Statuta općine Jablanica ("Službeni glasnik Općine Jablanica" broj: 2/09), Općinsko vijeće Općine Jablanica, na VI redovnoj sjednici održanoj dana 28.03.2013.g. d o n i j e l o

Program poticaja MSP, poljoprivrednih proizvođača i prerađivača u općini Jablanica u 2013.g.

1. Osnov za donošenje, izvor finansiranja i nosioci realizacije

Pravni osnov za donošenje ovog Programa poticaja malog i srednjeg poduzetništva (MSP), poljoprivrednih proizvođača i prerađivača u općini Jablanica u 2013.g. (u daljem tekstu: Program) nalazi se u Zakonu o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 49/06), Odluci o izvršenju Budžeta Općine Jablanica broj: 02-02-404-2/13-V, od 07.03.2013.godine i Programu razvoja MSP u Općini Jablanica 2013-2017. godine.

2. Cilj Programa

Cilj Programa je da se putem poticanja zapošljavanja MSP kroz projektne aktivnosti industrijske proizvodnje, obrta, poljoprivrede, trgovine, turizma i ugostiteljstva, u okviru ostvarivanja i održavanja veće stope zaposlenosti, omogući zapošljavanje lica prijavljenih na evidenciju nezaposlenih Biroa rada Jablanica.

2.1. Projekat poticanje industrijske proizvodnje (prerada i obrada kamena i sl.)

S ciljem povećanja proizvodnje, investiranja u nova radna mjesta potrebno je obezbjediti grant-nepovratna sredstva koja će biti dodjeljena po prethodno utvrđenim kriterijima i po dostavljenim programima (biznis planovima) MSP iz navedenih oblasti, za povećanje broja zaposlenih u iznosu od 10.000,00 KM po jednom novozaposlenom. Broj novozaposlenih se utvrđuje na osnovu programa (biznis plana) korisnika sredstava.

2.2. Projekat poticanje obrta

S ciljem povećanja proizvodnje, investiranja u nova radna mjesta potrebno je obezbjediti grant-nepovratna sredstva koja će biti dodjeljena po prethodno utvrđenim kriterijima i po dostavljenim programima (biznis planovima) MSP iz navedenih oblasti, za povećanje broja zaposlenih u iznosu od 8.000,00 KM po jednom novozaposlenom. Broj novozaposlenih se utvrđuje na osnovu programa (biznis plana) korisnika sredstava.

2.3. Projekat poticanje poljoprivrede

S ciljem povećanja proizvodnje, investiranja u nova radna mjesta potrebno je obezbjediti grant-nepovratna sredstva koja će biti dodjeljena po prethodno utvrđenim kriterijima i po dostavljenim programima (biznis planovima) MSP iz navedenih oblasti, za povećanje broja zaposlenih u iznosu od 8.000,00 KM po jednom novozaposlenom. Broj novozaposlenih se utvrđuje na osnovu programa (biznis plana) korisnika sredstava.

2.4. Projekat poticanje trgovine, turizma i ugostiteljstva

S ciljem povećanja obima trgovine, turizma i ugostiteljstva, investiranja u nova radna mjesta potrebno je obezbjediti grant-nepovratna sredstva koja će biti dodjeljena po prethodno utvrđenim kriterijima i po dostavljenim programima (biznis planovima) MSP iz navedenih oblasti, za povećanje broja zaposlenih u iznosu od 6.000,00 KM po jednom novozaposlenom. Broj novozaposlenih se utvrđuje na osnovu programa (biznis plana) korisnika sredstava.

Programom se predviđa da se u 2013. godini sa evidencije nezaposlenih Biroa rada Jablanica zaposle lica kod poslodavaca koji ostvare pravo na poticaj i iskažu potrebu za novim zaposlenicima, i lica na osnovu samozapošljavanja, a u skladu sa sredstvima koja su predviđena u Budžetu općine Jablanica za ovu namjenu.

3. Poticajne mjere i finansijska sredstva

Finansijska sredstva za realizaciju Programa osigurava općina Jablanica i ista su predviđena Budžetom općine Jablanica za 2013. godinu, a realizirat će se posredstvom nadležne Službe općine Jablanica.

Za tu namjenu predviđena su finansijska bespovratna sredstva Općine Jablanica za zapošljavanje u iznosu od 150.000,00 KM.

4. Korisnici

Korisnici bespovratnih sredstava (poticaja) su:

- privrednici općine Jablanica (pravna i fizička lica) koji iskažu potrebu da će zaposliti osobe iz ciljne skupine, a da u zadnjih 6 mjeseci nisu imali otpuštanja uposlenih kao tehnološki višak.

- nezaposlene osobe – prijavljene na evidenciju nezaposlenih Biroa rada Jablanica najmanje 180 dana prije dana donošenja ovog Programa, osim osoba koje su, ne svojom krivicom, ostali bez posla, te osoba koji se prvi put prijavljuju na Biro.

Program ne obuhvata one privrednike i fizička lica koji su koristili kreditna ili bespovratna sredstva iz poticajnih mjera Općine Jablanica, a nisu ispoštovali obaveze u skladu sa zaključenim ugovorima.

5. Javni poziv i postupak prijavljivanja

Javni poziv za učešće u Programu u 2013. godini, objavljuje Općinski načelnik u roku ne dužem od 15 dana od dana donošenja Programa, a koji ostaje otvoren ne manje od 30 dana od njegovog objavljivanja u sredstvima javnog informisanja, oglasnoj tabli općine i web stranici općine Jablanica (www.jablanica.ba).

Javnim pozivom pozivaju se privrednici koji su zainteresirani da uz finansijsku podršku Općine Jablanica zaposle lica koja su prijavljena na evidenciju nezaposlenih osoba Biroa rada Jablanica i fizička lica iz ciljne skupine, a radi samozapošljavanja.

Prijave na javni poziv dostavljaju se na propisanom obrascu čiju sadržinu utvrđuje nadležna služba općine.

Uz prijavu na Javni poziv, privrednici podnose Općini:

- zahtjev za poticaj zapošljavanja u 2013. godini,
- kopiju rješenja iz sudskog registra o registraciji firme, ili kopija registracije djelatnosti od nadležnog općinskog organa,
- kopiju identifikacijskog broja,
- lista osiguranih lica za obveznika izdata od Poreske uprave, o trenutnom broju zaposlenih,
- program (biznis plan).

Privrednici koji ne izmiruju obaveze prema javnim prihodima ne mogu učestvovati u ovom Programu.

Uz prijavu na Javni poziv, fizička lica podnose Općini:

- zahtjev sa poticaj samozapošljavanja u 2013. godini,
- kopiju lične karte,
- uvjerenje nadležnog biroa rada da se nalazi na evidenciji nezaposlenih,
- program (biznis plan).

Fizička lica koja imaju obaveze prema javnim prihodima ne mogu učestvovati u ovom Programu.

6. Utvrđivanje liste i prioriteta kod odobravanja sredstava

Po proteku roka za podnošenje zahtjeva, Radna grupa imenovana od strane Općinskog načelnika vrši bodovanje istih prema kriterijima koje donosi Općinski načelnik, sačinjava listu aplikanata koji ispunjavaju uslove za ostvarivanje poticaja, te utvrđuje broj lica za koje svaki od aplikanata može ostvariti pravo na poticaj.

Kod odobravanja sredstava, namijenjenih za poticaj zapošljavanja lica iz ciljne skupine, prioritet imaju aplikanti kod kojih se obezbjeđuje veće zapošljavanje u:

- proizvodnoj djelatnosti,
- poljoprivredi, prvenstveno u proizvodnji organske hrane,
- proizvodnom i uslužnom obrtu,
- trgovini, turizmu i ugostiteljstvu.

U slučaju nepodnošenja dovoljnog broja zahtjeva za poticaj zapošljavanja, sredstva će se preusmjeriti za odgovarajuće zahtjeve za poticaj samozapošljavanja i obrnuto.

6.1. Zaključivanje ugovora

Sa privrednikom i fizičkim licem kojem je odobren poticaj, Općinski načelnik zaključuje ugovor kojim će se definisati međusobna prava i obaveze.

Ukoliko privrednik kojem je odobren poticaj zapošljavanja osoba odustane od realizacije ugovora, zaključeni ugovor će se poništiti, a novi ugovor o poticaju zapošljavanja osobe zaključit će se sa privrednikom koji je aplicirao na Javni poziv kojem nije bio odobren poticaj zapošljavanja zbog nedovoljnog broja bodova, ili će se zaključiti aneks ugovora sa privrednikom kojem je odobren poticaj zapošljavanja osoba iz ciljne grupe u manjem broju u odnosu na zahtjevom traženi broj osoba.

7. Obaveze nakon odobravanja sredstava

7.1. Obaveze privrednika

Nakon odobravanja sredstava i potpisivanja ugovora sa Općinom, a najdalje u roku od 30 dana (kao uslov za isplatu odobrenih sredstava), privrednik dostavlja:

- ugovor o radu sa osobom za čije se zapošljavanje odobrava poticaj u trajanju od najmanje 12 mjeseci (Ugovor o radu ne može biti sklopljen prije sklapanja ugovora sa Općinom);
- izjavu osobe koja se zapošljava da je upoznata sa uslovima Programa;

- izjavu privrednika kojom daje saglasnost da služba nadležna za praćenje realizacije programa može izvršiti provjeru podataka kod nadležnih organa (PIO, ZZO, Biro rada, Poreska uprava i dr);
- izjava privrednika da za vrijeme realizacije sredstava po ovom programu neće umanjivati postojeći broj zaposlenih radnika izuzev u slučaju prestanka radnog odnosa po osnovu posebnih propisa;
- obrazac JS 3100 za lice koje se zapošljava uz poticajna sredstva.

7.2. Obaveze fizičkih lica

Nakon odobranja sredstava i potpisivanja ugovora sa Općinom, a najdalje u roku od 30 dana (kao uslov za isplatu odobrenih sredstava), korisnik sredstava dostavlja:

- ovjerenu kopiju Rješenja o registraciji obavljanja djelatnosti;
- JS 3100 obrazac za lice koje je registrovalo djelatnost;
- kopiju identifikacijskog broja;
- broj računa registrovane djelatnosti;
- uvjerenje biroa za zapošljavanje da je korisnik sredstava brisan sa evidencije nezaposlenih.

7.3. Obaveze Općine

- a) Općina će, nakon zaključivanja ugovora o korištenju poticaja i zaprimanja dokumentacije iz tačke 7.1, vršiti isplatu sredstava na jedan od sljedećih načina:
- 40% avansa ukupno odobrenih sredstava, a
  - 60% sredstava u jednakim mjesečnim anuitetima do kraja budžetske 2013. godine, uz napomenu da je privrednik obavezan, radi pravdanja odobrenih sredstava, prije svake naredne isplate dostaviti: spisak osoba za koje se daje poticaj, specifikaciju uz isplatu plaća ovjerenu u Poreznoj upravi i obrazac MIP.
- b) Općina će, nakon zaključivanja ugovora sa fizičkim licem iz ciljne grupe i zaprimanja dokumentacije iz tačke 7.2., isplatiti na račun registrirane djelatnosti odobrena sredstva.

7.4. Ostale obaveze

Privrednici i fizička lica koji zaključe ugovore o korištenju poticaja po ovom Programu dužni su, još minimalno 3 (tri) mjeseca do 12 mjeseci poslije isteka roka predviđenog u ugovoru o poticaju za odobrena sredstva zadržati lice(a) u radnom odnosu, s tim da prilikom raspodjele sredstava prednost imaju privrednici i fizička lica sa većim periodom zadržavanja radnika.

8. Priprema za provedbu Programa

U okviru pripreme faze Programa, Općina će:

- pripremiti dokumentaciju za realizaciju programskih aktivnosti (javni poziv, obrasce PRIJAVA za učešće u Programu, ugovor sa korisnicima sredstava, kriterije za vrednovanje zahtjeva),
- informisati javnost putem sredstava javnog informisanja.

9. Kontrola i praćenje izvršenja ugovornih obaveza

Na osnovu ugovora o poticaju zapošljavanja lica iz ciljne grupe, Općina će provoditi kontrolu realizacije ugovornih obaveza, i to:

- provjerom činjenica kod nadležnih organa,
- prema potrebi, kontrolom provođenja ugovorenih obaveza kod privrednika.

U slučaju nepoštivanja ugovornih obaveza, druga ugovorna strana ima pravo pokrenuti postupak raskida ugovora, a isti će se smatrati raskinutim danom kad nepoštivanje ugovornih obaveza bude konstatovano od strane organa koji vrši nadzor nad realizacijom Programa.

Privrednik je u mogućnosti da, uz saglasnost Općine, a nakon raskida ugovora o radu sa osobom za čije se zapošljavanje dodjeljuje poticaj, za preostali period obaveze zadržavanja u radnom odnosu potrebnog broja radnika, zaposli lice istog statusa (lica iz ciljne skupine), umjesto obaveze vraćanja uplaćenih sredstava.

Ukoliko korisnici sredstava ne ispoštuju ugovorene obaveze, u narednih pet godina neće moći učestvovati na javnim pozivima po ovom ili sličnim programima Općine Jablanica.

Služba je obavezna OV-u kvartalno dostavljati izvještaje o efektima poticaja zapošljavanja i utrošku sredstava, radi kontrole realizacije Programa.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica (Službeni glasnik Općine Jablanica broj: 2/09), a u vezi sa članom 100. stav 1. tačka 5. Zakona o socijalnoj zaštiti Hercegovačko-neretvanskog kantona („Službene novine HNK-a broj 3/05), Općinsko vijeće Jablanica je na VI sjednici održanoj 28.03.2013. godine, donijelo

Odluku o utvrđivanju prava i dodjele jednokratne novčane pomoći za novorođeno dijete za 2013. godinu

Član 1.

Ovom odlukom utvrđuje se pravo na jednokratnu novčanu pomoć za svako novorođeno dijete, njena visina, postupak i način ostvarivanja prava, način finansiranja i druga pitanja od značaja za priznavanje prava.

Član 2.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć, u iznosu od 250,00 KM (dvijestotinepedeset konvertibilnih maraka) priznaje se za svako novorođeno dijete u 2013. godini ukoliko barem jedan od roditelja ima prijavljeno mjesto prebivalište na području općine Jablanica i to u trajanju od najmanje godinu dana do stupanja na snagu ove Odluke.

Član 3.

O pravu na jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete odlučuje JU „Centar za socijalni rad“ Jablanica, dok po žalbama na rješenja donesena u prvostepenom postupku rješava Žalbena komisija Općinskog vijeća Jablanica.

Član 4.

Za realizaciju ove Odluke zadužuje se Stručna služba za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika, zajedničke poslove, finansije, lokalni ekonomski razvoj i investicije, koja će utvrđene mjesečne naknade iz člana 2. ove Odluke uplaćivati svakog mjeseca do 15-tog u mjesecu za predhodni mjesec na transakcijski račun JU Centar za socijalni rad općine Jablanica, koji će vršiti isplate korisnicima naknade.

Član 5.

JU „Centar za socijalni rad“ Jablanica je dužan da vodi evidenciju korisnika i izvršenih isplata, te da mjesečni zbirni izvještaj dostavlja Službi za opću upravu, društvene djelatnosti, boračko-invalidsku zaštitu i socijalna pitanja općine Jablanica.

Član 6.

Budžetska pozicija sa koje će se realizovati ova Odluka je konto 614000 tekući transferi-pomoć za novorođenčad.

Član 7.

Ova Odluka stupa na snagu nakon objavljivanja u «Službenom glasniku Općine Jablanica», a primjenjivat će se u budžetskoj 2013. godini.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj:02-02-535-2/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta općine Jablanice („Službeni glasnik Općine Jablanica“, broj:2/09), a u vezi člana 28. Odluke o prodaji i davanju u zakup poslovnih prostorija („Službeni glasnik Općine Jablanice“,

broj:2/06) i člana 9. Odluke o načinu korištenja poslovnih prostorija br.01-25-1603/06 od 28.06.2006.godine, Općinsko vijeće na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013.godine d o n i j e l o j e

ODLUKU

o dodjeli na korištenje poslovnih prostorija bez naknade

Član 1.

Ovom Odlukom dodjeljuju se na korištenje poslovne prostorije koje su u vlasništvu Općine Jablanica i to na slijedeći način:

- Stranci demokratske akcije – Općinski odbor Jablanica (u daljem tekstu Korisnik) daju se na korištenje 2 (dvije) poslovne kancelarije ukupne površine 25,35 m² u prizemlju stambeno-poslovnog objekta u ulici Trg Oslobođenja bb, izgrađen na katastarskoj parceli broj 344, upisan u kk uložak 1197 K.O. Jablanica (zgrada SP-32),
- Socijaldemokratskoj partiji BiH – Općinski odbor Jablanica (u daljem tekstu Korisnik) daju se na korištenje 2 (dvije) poslovne kancelarije ukupne površine 21,15 m² u prizemlju stambeno-poslovnog objekta u ulici Trg Oslobođenja bb, izgrađen na katastarskoj parceli broj 344, upisan u kk uložak 1197 K.O. Jablanica (zgrada SP-32),
- Stranci za BiH – Općinski odbor Jablanica (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna kancelarija ukupne površine od 21,15 m² u prizemlju stambeno-poslovnog objekta u ulici Trg Oslobođenja bb, izgrađen na katastarskoj parceli broj 344, upisan u kk uložak 1197 K.O. Jablanica (zgrada SP-32),
- Liberalno-demokratskoj stranci BiH – Općinski odbor Jablanica (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna kancelarija ukupne površine 25,20 m² u prizemlju stambeno-poslovnog objekta u ulici Trg Oslobođenja bb, izgrađen na katastarskoj parceli broj 350, upisan u kk uložak 1210 K.O. Jablanica (zgrada SP-28),
- Savezu za bolju budućnost BiH – Općinski odbor Jablanica (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje dvije poslovne kancelarije ukupne površine 25,11 m² u prizemlju stambeno-poslovnog objekta u ulici Trg Oslobođenja bb, izgrađen na katastarskoj parceli broj 350, upisan u kk uložak 1210 K.O. Jablanica (zgrada SP-28),
- Hrvatskoj demokratskoj zajednici BiH – Općinski odbor Jablanica (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna kancelarija ukupne površine od 8,40 m² u prizemlju stambeno-poslovnog objekta u ulici Trg Oslobođenja bb, izgrađen na katastarskoj parceli broj 344, upisan u kk uložak 1197 K.O. Jablanica (zgrada SP-32),
- Narodnoj stranci radom za boljitak - Općinski odbor Jablanica (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna prostorija korisne površine od 13,75 m² na I spratu poslovne zgrade u ulici Doljanka bb izgrađene na katastarskoj parceli broj 543, upisana u kk uložak 215 K.O. Jablanica (stara zgrada općine),
- Muslimanskom dobrotvornom društvu „Merhamet,, iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje bez naknade 10 (deset) poslovnih prostorija (9 manjih u podrumu i 1 na I spratu) ukupne korisne površine od 106,00 m² u poslovnoj zgradi koja se nalazi na katastarskoj parceli broj 543, upisana u kk uložak 215 K.O. Jablanica (stara zgrada općine),
- Organizaciji porodica šehida i poginulih boraca iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daju se na korištenje bez naknade 2 (dvije) vezane poslovne prostorije ukupne korisne površine od 28,48 m² koje se nalaze u prizemlju poslovne zgrade izgrađene na katastarskoj parceli broj 543, upisana u kk uložak 215 K.O. Jablanica (stara zgrada općine),
- Općinskoj organizaciji RVI iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna prostorija ukupne korisne površine 23,20 m² koja se nalaze u prizemlju poslovne zgrade izgrađene na katastarskoj parceli broj 543, upisana u kk uložak 215 K.O. Jablanica (stara zgrada općine),
- Udruženju boraca „Bosnae – Zelene beretke,, iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna prostorija ukupne korisne površine od 8,45 m² koja se nalazi u prizemlju poslovne zgrade izgrađene na katastarskoj parceli broj 543, upisana u kk uložak 215 K.O. Jablanica (stara zgrada općine),
- Jedinstvenoj organizaciji boraca iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daju se na korištenje 2 (dvije) vezane poslovne prostorije ukupne korisne površine od 43,74 m² koje se nalaze u prizemlju poslovne zgrade izgrađene na katastarskoj parceli broj 543, upisana u kk uložak 215 K.O. Jablanica (stara zgrada općine),
- Rukometnom klubu Turbina iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna prostorija ukupne korisne površine od 21,52 m² koja se nalazi na I spratu poslovne zgrade izgrađene na katastarskoj parceli broj 543, upisana u kk uložak 215 K.O. Jablanica (stara zgrada općine),

- Udruženju žena „Most,, iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna prostorija korisne površine od 13,20 m² na I spratu poslovne zgrade u ulici Doljanka bb izgrađene na katastarskoj parceli broj 543, upisana u kk uložak 215 K.O. Jablanica (stara zgrada općine), i poslovna prostorija u Društvenom domu Doljani korisne površine od 23,00 m² izgrađen na katastarskoj parceli 542 upisana u kk uložak 76 K.O Doljani,
- Udruženju građana „Civilne žrtve rata općine Jablanica,, iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna prostorija korisne površine od 11,25 m² na I spratu poslovne zgrade u ulici Doljanka bb izgrađene na katastarskoj parceli broj 543, upisana u kk uložak 215 K.O. Jablanica (stara zgrada općine),
- Gorskoj službi spašavanja iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daju se na korištenje 2 (dvije) vezane poslovne prostorije korisne površine od 24,60 m² na I spratu poslovne zgrade u ulici Doljanka bb izgrađene na katastarskoj parceli broj 543, upisana u kk uložak 215 K.O. Jablanica (stara zgrada općine),
- Islamskoj zajednici BiH – Medžlisi islamske zajednice iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna prostorija ukupne korisne površine od 23,90 m² koja se nalazi u prizemlju stambeno poslovne zgrade izgrađene na katastarskoj parceli broj 352, upisana u kk uložak 1190 K.O. Jablanica (bivše prostorije SIZ-a),
- Karate klubu „Gazija“ iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna prostorija ukupne korisne površine od 8,78 m² koja se nalazi u prizemlju stambeno poslovne zgrade izgrađene na katastarskoj parceli broj 352, upisana u kk uložak 1190 K.O. Jablanica (bivše prostorije SIZ-a),
- Udruženju za sport i rekreaciju invalida Općine Jablanica (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna prostorija korisne površine od 9,00 m² u prizemlju stambeno-poslovnog objekta u ulici Trg Oslobođenja bb, koja se nalazi na katastarskoj parceli broj 352, upisana u kk uložak 1190 K.O. Jablanica (bivše prostorije SIZ-a),
- Bošnjačkoj zajednici kulture „Preporod,, iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daju se na korištenje poslovna zgrada (bez poslovne prostorije iz prizemlja koja se izdaje u zakup) ukupne površine 101,00 m² izgrađene na katastarskoj parceli broj 839. KO. Jablanica, upisana u kk uložak 215 K.O. Jablanica,
- Omladinskom klubu „Pod istim suncem,, iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daju se na korištenje poslovne prostorije ukupne površine 338,45 m² u poslovnoj zgradi izgrađenoj na katastarskoj parceli broj 355. KO. Jablanica, upisana u kk uložak 215 K.O. Jablanica (zgrada „KINA,,) i
- Folkolornom društvu „Neretva,, iz Jablanice (u daljem tekstu Korisnik) daje se na korištenje poslovna prostorija ukupne korisne površine od 26,80 m² koja se nalazi u prizemlju stambeno poslovne zgrade izgrađene na katastarskoj parceli broj 350, upisana u kk uložak 1190 K.O. Jablanica (zgrada SP-28).

Član 2.

Poslovne prostorije iz prethodnog člana, Korisnik će koristiti bez naknade za svoje djelovanje kao za rad klubova vijećnika kada su u pitanju politički subjekti s tim što je dužan snositi sve troškove koje proističu iz ovog korištenja-troškove električne energije, komunalne usluge, telefonske usluge i ostale troškove.

Član 3.

Korisnik je dužan prostorije savjesno koristiti i vršiti redovno održavanje, s tim da se preinake na prostoriji mogu vršiti samo uz saglasnost Općine Jablanica.

Član 4.

U roku od 15 dana od dana donošenja ove odluke Općinski načelnik zaključuje sa korisnikom Ugovor o korištenju poslovnih prostorija bez naknade na period ne duži od 5 (pet) godina u kojem će se regulisati sva međusobna prava i obaveze.

Član 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Jablanica“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-3/13-VI
Datum:28.03.2013

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica (“Službeni glasnik Općine Jablanica”, broj: 2/09), a u skladu sa članovima 25. do 46. Poslovnika o radu Općinskog vijeća Jablanica (“Službeni glasnik općine

Jablanica”, 4/09 i 7/10) Općinsko vijeće Općine Jablanica, na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, *do nijelo je*

O D L U K U

o razrješenju i imenovanju zamjenika predsjednika Komisije za budžet i društveni nadzor

I

Idriz Čilić (nezavisni vijećnik), razrješava se dužnosti zamjenika predsjednika Komisije za budžet i društveni nadzor, zbog podnesene ostavke.

II

Za zamjenika predsjednika Komisije za budžet i društveni nadzor imenuje se Senad Džino (vijećnik SDP).

III

Ova Odluka čini sastavni dio Odluke o imenovanju Komisije za budžet i društveni nadzor broj: 02-02-2694-8/12 – II od 20.12.2012. godine.

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u “Službenom glasniku Općine Jablanica”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-5/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica (“Službeni glasnik Općine Jablanica”, broj: 2/09), a u skladu sa članovima 25. do 46. Poslovnika o radu Općinskog vijeća Jablanica (“Službeni glasnik općine Jablanica”, 4/09 i 7/10) Općinsko vijeće Općine Jablanica, na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, *do nijelo je*

O D L U K U

o razrješenju i imenovanju predsjednika Komisije za prostorno uređenje i ekologiju

I

Senad Džino (vijećnik SDP), razrješava se dužnosti predsjednika Komisije za prostorno uređenje i ekologiju, zbog podnesene ostavke.

II

Za predsjednika Komisije za prostorno uređenje i ekologiju imenuje se Čilić Idriz (nezavisni vijećnik).

III

Ova Odluka čini sastavni dio Odluke o imenovanju Komisije za prostorno uređenje i ekologiju broj: 02-02-2694-1012 – II od 20.12.2012.

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u “Službenom glasniku Općine Jablanica”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-6/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta općine Jablanica (“Službeni glasnik Općine Jablanica”, broj: 2/09), a u skladu sa članovima 30. i 31. Pravilnika o uslovima, načinu, postupku, i kriterijima za pružanje pomoći u

rješavanju stambenih pitanja porodica poginulih, umrlih i nestalih branilaca-branitelja i boračkih populacija („Službeni glasnik Općine Jablanica“, broj: 2/10), Općinsko vijeće na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, *donijelo je*

O D L U K U
o imenovanju Komisije za rješavanje stambenih pitanja
boračkih populacija u 2013.godini

I

Za raspodjelu sredstava za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja branilaca-branitelja i članova njihovih porodica u 2013.godini imenuje se Komisija za rješavanje stambenih pitanja boračkih populacija u sastavu:

1. Mešić Zijo	predsjednik - predstavnik Unija veterana-JOB Jablanica
2. _____	zamjenik predsjednika - predstavnik Udruge roditelja i udovica poginulih branitelja i HVIDRA
3. Hindić Fadil	član - predstavnik Udruženja ratnih vojnih invalida
4. Džafić Zineta	član - predstavnik općinske službe za pitanja branilaca-branitelja
5. Buturović Šaćir	član - državni službenik Općine Jablanica po prijedlogu Općinskog načelnika

II

Komisija iz tačke I ove Odluke u cilju raspodjele sredstava planiranih u 2013.godini raspisuje oglas, zaprima prijave, provjerava prijave na oglas i dokumentaciju, sačinjava rang liste, u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o uslovima, načinu i kriterijima za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja članova porodica šehida, članova porodica poginulih, umrlih i nestalih branilaca-branitelja, ratnih vojnih invalida i članova njihovih porodica i demobiliziranih branilaca-branitelja i članova njihovih porodica.

Komisija za rješavanje stambenih pitanja boračkih populacija sastavlja konačne rang liste i prijedlog odluke o raspodjeli sredstava i dostavlja ih Općinskom vijeću na potvrdu.

III

Stručne i administrativne poslove za Komisiju obavljat će Odjeljenje za boračko-invalidsku zaštitu i socijalna pitanja - Služba za opću upravu, društvene djelatnosti, boračko-invalidsku zaštitu i socijalna pitanja.

IV

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje da važi Odluka o imenovanju Komisije za rješavanje stambenih pitanja boračkih populacija broj: 02-02-744-3/12-XXXIII od 05.04.2012. godine.

V

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku Općine Jablanica".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj:02-02-535-4/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta općine Jablanica ("Službeni glasnik Općine Jablanica broj: 2/09), Odluke o načinu korištenja Sredstava privatizacije i drugih namjenskih sredstava Općine Jablanica za kreditiranje ("Službeni glasnik Općine Jablanica" broj: 2/09, 1/10 i 1/11 i 2/11) Općinsko vijeće Jablanica na VI sjednici održanoj dana 28.03. 2013. godine, *donijelo je*

O D L U K U

I

Ovom Odlukom odobrava se radnicima preduzeća „Granit“ Jablanica, odnosno Sindikalnoj podružnici „Granit“ d.d. Jablanica i Udruženju građana zaposlenika privrednog društva u stečaju „Granit“ d.d. Jablanica produženje roka grace perioda za povrat odobrenih sredstava po Odluci Općinskog vijeća Jablanica broj: 02-02-

378-3/10 – Vanr. sj. od 17.02.2010. godine i Odluci Općinskog vijeća Jablanica broj: 02-02-452-1/11- Vanr. sj. od 09.03.2011. godine, do momenta pokretanja procesa proizvodnje, a najduže za još 1 (jednu) godinu dana.

II

Općina Jablanica i Sindikalna organizacija preduzeća „Granit“ Jablanica i Udruženje građana zaposlenika privrednog društva u stečaju „Granit“ d.d. Jablanica po utvrđenom u tač. I ove Odluke sklopit će poseban Aneks Ugovora uz obavezu da novi grace period traje od isteka grace perioda definisanog osnovnim ugovorom broj: 01-16-398/2010. od 19.02.2010. godine, odnosno osnovnim ugovorom broj: 01-16-457/11 od 10.03.2011. godine.

III

Općinsko vijeće ovlašćuje Općinskog načelnika da može potpisati sve akte u vezi sa realizacijom ove Odluke, a za realizaciju iste uz Općinskog načelnika zadužuje se odgovorna osoba Sindikalne organizacije preduzeća „Granit“ Jablanica, odgovorna osoba Udruženja građana zaposlenika privrednog društva u stečaju „Granit“ d.d. Jablanica kao i nadležne Službe u općini Jablanica.

IV

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku Općine Jablanica“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-24/13-VI
Jablanica, 28.03. 2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 64. stav 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine F BiH", broj: 46/10), člana 12. stav 3. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj: 34/03), člana 18. Statuta općine Jablanica («Službeni glasnik Općine Jablanica», broj: 2/09), člana 8. Odluke o osnivanju Javne ustanove „Gradska apoteka“ Jablanica („Službeni glasnik Općine Jablanica“, broj: 6/07 i 2/12) i člana 13. Odluke o postupku imenovanja upravnih odbora subjekata čiji je osnivač Općina Jablanica («Službeni glasnik Općine Jablanica», broj:6/04), nakon provedenog postupka po Javnom oglasu za izbor i imenovanje članova upravnih odbora javnih ustanova kojima je osnivač Općina Jablanica objavljenom u «Službenim novinama FBiH» broj: 8/13 od 30.01.2013. godine, na prijedlog Općinskog načelnika, Općinsko vijeće Jablanica na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E

o imenovanju člana Upravnog odbora JU „Gradska apoteka“ Jablanica

I

U Upravni odbor Javne ustanove Gradska apoteka Jablanica imenuje se:

1. Zebić Arna, iz reda stručnih radnika.

II

Imenovanje se vrši na period od četiri (4) godine, računajući od dana stupanja na snagu ovog Rješenja.

III

Upravni odbor iz člana I ovog rješenja:

- donosi Statut i druge opće akte, programe rada i razvoja ustanove, te nadzire njihovo izvršavanje;
- odlučuje o finansijskom planu i godišnjem obračunu;
- upravlja sredstvima i odlučuje o njihovom korištenju;
- imenuje i razrješava dužnosti direktora, uz saglasnost Općinskog načelnika;
- predlaže osnivaču promjene djelatnosti;
- daje osnivaču i direktoru prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima iz djelokruga rada Apoteke;
- donosi odluke i obavlja druge poslove određene zakonom i ovim Statutom.

Nadležnost i način rada Upravnog odbora uređen je Statutom Ustanove i Poslovníkom o radu Upravnog odbora.

Upravni odbor je dužan postupati u skladu sa zakonom i u okviru datih ovlaštenja.

IV

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u «Službenom glasniku Općine Jablanica».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-13/13- VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica („Službeni glasnik Općine Jablanica“, broj: 2/09) Općinsko vijeće Jablanica na svojoj VI (šestoj) sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine donosi

ODLUKU o usvajanju LOD metodologije

I

Donosi se LOD metodologija, kao preuzeta obaveza nakon potpisivanja Memoranduma o razumjevanju između Općine Jablanica i Razvojnog programa ujedinjenih naroda (UNDP) i implementacije projekta Jačanje lokalne demokratije (LOD II).

II

Sastavni dio ove Odluke je Odluka o načinu odabira projekata nevladinih/neprofitnih organizacija po LOD metodologiji i LOD metodologija sa aneksima.

III

Ova Odluka stupa na snagu osam dana od objavljivanja u Službenom glasniku Općine Jablanica.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-7/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica („Službeni glasnik Općine Jablanica“, broj 2/09), a u skladu sa Odlukom o usvajanju LOD metodologije („Službeni glasnik Općine Jablanica“, broj: 3/13), shodno opredjeljenju Općine Jablanica da podrži rad i razvoj nevladinog sektora na svom području, a imajući u vidu zajednički interes i zajedničke vrijednosti koje ostvaruje nevladin i javni sektor, a u cilju razvoja demokratskog društva, na sjednici Općinskog vijeća Jablanica, održanoj 28. 03. 2013. godine, donesena je

O D L U K A o načinu odabira projekata nevladinih/neprofitnih organizacija po LOD metodologiji

I – OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovom Odlukom utvrđuje se sadržaj i postupak Javnog poziva, kriteriji i način ocjenjivanja, kao i praćenje realizacije projekata nevladinih/neprofitnih organizacija koji će se finansirati iz Budžeta Općine Jablanica (u daljem tekstu Općina).

Član 2.

Sredstva iz Člana 1. ove Odluke dodjeljuju se za projekte:

- Udruženjima (Udruženje - svaki oblik dobrovoljnog povezivanja više fizičkih ili pravnih osoba radi unapređenja i ostvarivanja nekog zajedničkog ili općeg interesa ili cilja, u skladu sa Ustavom i Zakonom, a čija osnovna svrha nije sticanje dobiti),
- Fondacijama (Fondacija - pravna osoba koja nema svoje članstvo, a cilj njenog osnivanja je upravljanje određenom imovinom u općem ili zajedničkom interesu).

Aplikanti moraju zadovoljiti sljedeće opće uslove:

- da su osnovani i registrovani u BiH,
- da su vođeni od strane državljana BiH,
- da svoje aktivnosti realizuju na području općine,
- da su projekti namijenjeni građanima općine,
- da se projekti odnose na oblasti koje je Općina odredila kao prioritete prema strateškim dokumentima,
- da ne obavljaju aktivnosti u ime političkih partija.

II – JAVNI POZIV

Član 3.

Sredstva iz Budžeta Općine dodjeljuju se isključivo na osnovu Javnog poziva kojeg objavljuje Načelnik Općine.

Javni poziv sadrži:

- naziv organa koji raspisuje Javni poziv,
- učesnike poziva,
- rokove za dostavljanje dokumentacije,
- dostupnost obrazaca – sa uputstvima za prijavu projekata,
- način ispunjavanja obrazaca – u elektronskoj formi,
- teritorij na kojem projekti moraju biti realizovani,
- prioritete oblasti na koje se poziv odnosi,
- broj projekata koje udruženje može kandidovati,
- period realizacije projekata,
- visina sredstava koja se dodjeljuju po projektu,
- naziv tijela za ocjenjivanje projektnih prijedloga,
- rokove i načine objavljivanja rezultata provedenog Javnog poziva.

III – POSTUPAK JAVNOG POZIVA

Član 4.

Javni poziv se objavljuje u sredstvima informisanja i na web-stranici Općine www.jablanica.ba.

Javni poziv ostaje otvoren 21 dan od dana objavljivanja u sredstvima informisanja.

Obrasci sa uputstvima za prijavu projekata postavljaju se na web-stranici Općine.

Član 5.

Aplikanti projektni prijedlog dostavljaju putem protokola Općine i isključivo putem prijavnog obrasca.

Prijava treba sadržavati:

- obrazac sa spiskom dokumentacije za provjeru,
- pregled budžeta,
- logički okvir rada,
- plan aktivnosti i promocije,
- plan potrošnje,
- administrativni podaci o aplikantu,
- finansijska identifikaciona forma,
- izjava o podobnosti,
- narativni budžet,
- prijedlog projekta.

Udruženja koja se prijavljuju na Javni poziv dužna su dostaviti dodatnu dokumentaciju:

- rješenje o registraciji za aplikanta i partnera ako postoji (original ili ovjerena kopija rješenja),

- identifikacijski broj,
- ovjerenu fotokopiju lične karte ovlaštene osobe,
- opisni izvještaj o realiziranim projektima za prethodnu godinu za ranije osnovane organizacije, odnosno program rada za tekuću ili narednu godinu za novoosnovane organizacije,
- uvjerenje o izmirenim poreskim obavezama (original ili ovjerena kopija poreske uprave),
- uvjerenje o izmirenim doprinosima za zaposlene, ako ima zaposlenih u organizaciji (ako nema zaposlenih priložiti izjavu da nema zaposlenih),
- završni godišnji finansijski izvještaj za prethodnu godinu (bilans stanja i bilans uspjeha), osim ako je udruženje registrovano u godini objavljivanja Javnog poziva,
- podaci o osobama koje realizuju projekat (kraći CV sa dokazima)
- drugi dokumenti koji mogu biti relevantni.

Aplikant može tražiti ukupan iznos vrijednosti projekta ili dio nedostajućih sredstava, što je dužan naznačiti u zahtjevu.

Član 6.

Projekti koji se neće finansirati:

- a) projekti udruženja koja nisu izvršila svoje obaveze po ranije odobrenim projektima finansiranim iz budžeta Općine,
- b) projekti koji se isključivo odnose na jednokratne manifestacije, osim u slučajevima kada su dio trajnijeg i sveobuhvatnijeg projekta,
- c) projekti koji se odnose na povremene konferencije, osim ako su neophodne za uspješnu implementaciju projekta,
- d) projekti koji se odnose na finansiranje redovnih aktivnosti podnosioca projektnog prijedloga ili njihovih partnera,
- e) projekti koji se baziraju na investicionim ulaganjima, adaptaciji ili izgradnji kapitalnih objekata, ili na kupovinu opreme osim ako je neophodna za uspješnu implementaciju projekta,
- f) projekti kojima je predviđen dio administrativnih troškova (ljudski resursi, putovanja/prevoz, kancelarijski troškovi) veći od 20 % od ukupnih troškova projekta,
- g) projekti koji predstavljaju individualna sponzorstva/stipendije za školovanje ili za učestvovanje u radionicama, seminarima, konferencijama, kongresima, trening kursevima,
- h) projekti koji su usmjereni prema vjerskim ciljevima i aktivnostima,
- i) projekti koji su usmjereni prema političkim aktivnostima,
- j) projekti koji su namijenjeni za isključivu dobit pojedinca,
- k) projekti koji se zasnivaju na dodjeljivanju sredstava trećoj strani.

Projektni prijedlozi s nepotpunom dokumentacijom i dostavljeni izvan predviđenog roka neće biti razmatrani ni finansirani.

IV – KRITERIJI I NAČIN OCJENJIVANJA PROJEKATA

Član 7.

Komisiju Rješenjem imenuje Načelnik Općine. Komisiju čine predsjednik i četiri člana. Sastav Komisije čine: dva uposlenika Općine koja rade na poslovima saradnje sa organizacijama civilnog društva, dva predstavnika radnih tijela Općinskog vijeća Jablanica koja sarađuju sa organizacijama civilnog društva i jedan predstavnik iz reda organizacija civilnog društva.

Člana Komisije iz reda organizacija civilnog društva predlaže općinska služba nadležna za rad s nevladinim organizacijama i to nakon demokratski provedenog odabira predstavnika organizacija civilnog društva.

Nadležna općinska služba na isti način će odabrati i zamjenika predstavnika iz reda organizacija civilnog društva, kako bi svim organizacijama bilo omogućeno apliciranje na Javni poziv, a da članovi Komisije ne bi bili u sukobu interesa.

Komisija će biti imenovana na period od godinu dana.

Član 8.

Komisija za ocjenjivanje i odabir projekata će, nakon provjere da li projekti zadovoljavaju administrativno-tehničke uslove iz članova 5. i 6. ove Odluke, ocijeniti projekte na način propisan u članovima 9. i 10. ove Odluke.

Član 9.

Komisija vrednuje prijedloge projekata prema kriterijima s pripadajućim brojem bodova.

- a) Finansijski i operativni kapacitet:

- ▲ iskustvo aplikanta i njegovih partnera u upravljanju projektima,
- ▲ stručni kapaciteti aplikanta i njegovih partnera (posebno poznavanje pitanja na koje se projekat odnosi),
- ▲ upravljački kapaciteti podnosioca prijedloga i partnera (uključujući osoblje, opremu i sposobnost za upravljanje budžetom projekta)

b) Relevantnost:

- ▲ relevantnost projekta u odnosu na cilj, jedan ili više prioriteta javnog poziva,
- ▲ jasna definisanost i strateški odabir učesnika uključenih u projekat (posrednici, krajnji korisnici, ciljne grupe),
- ▲ jasna definisanost potreba ciljnih grupa i krajnjih korisnika, te da li ih projekat tretira na pravi način,
- ▲ posjedovanje dodatnih kvaliteta projekta, kao što su inovativni pristup i modeli dobre prakse,
- ▲ prijedlog projekta zagovara model politike baziran na pravima i ima uticaja na podređene grupe (promocija ravnopravnosti spolova i osnaživanje žena, zaštita okoliša međunacionalna saradnja, problematika omladine itd).

c) Metodologija:

- ▲ kompetentnost mjera plana aktivnosti i predloženih aktivnosti odgovarajuće, praktične i dosljedne ciljevima i očekivanim rezultatima,
- ▲ konzistentnost cjelokupnog dizajna projekta (a naročito, da li odražava analizu uočenih problema, moguće vanjske faktore),
- ▲ zadovoljavajući nivo uključenosti i angažiranja partnera u realizaciji projekta,
- ▲ objektivno mjerljivi indikatori rezultata aktivnosti (da li je i jedan od indikatora gender senzitivan ili gender indikator)

d) Održivost:

- ▲ konkretan uticaj aktivnosti predviđenih projektom na ciljne grupe,
- ▲ višestruki uticaj projekta (uključujući mogućnost primjene na druge ciljne grupe ili provedbu u drugim sredinama i/ili produžavanje efekata aktivnosti kao i razmjene informacija o iskustvima sa projekta),
- ▲ održivost institucionalno očekivanih rezultata predloženih aktivnosti (da li će strukture koje omogućuju da se aktivnosti nastave postojati na kraju projekta, da li će postojati lokalno "vlasništvo" nad rezultatima projekta),
- ▲ održivost predloženih očekivanih aktivnosti (ako je moguće, navesti kakav će biti strukturalni uticaj provedenih aktivnosti – npr. da li će doći do poboljšanja pravne regulative, metoda i pravila ponašanja itd.),
- ▲ vjerovatnost uticaja očekivanih dugoročnih rezultata na lokalne ekonomske uslove i/ili kvalitet života u ciljnim područjima.

e) Budžet i racionalnost troškova

- ▲ odnos između procijenjenih troškova i očekivanih rezultata,
- ▲ predloženi troškovi neophodni za implementaciju projekta,
- ▲ jasnost budžeta, uključuje li i narativni dio (omogućena opravdanost za tehničku opremu), ispoštovanost principa prema kojem administrativni i troškovi osoblja ne prelaze 20% ukupnih troškova, rodna osjetljivost budžeta, primjenjivost, priložene biografije i opisi radnih mjesta.

Član 10.

Svaki član Komisije dodjeljuje bodove od 1 do 5 za svaki od kriterija pojedinačno. Konačna ocjena bodova predstavlja ukupan broj bodova svih članova Komisije.

Projekti koji ne ispunjavaju jedan ili više općih kriterija ne uzimaju se u razmatranje.

Opći kriteriji podrazumijevaju:

- ▲ dostavljanje projekta u naznačenom roku,
- ▲ potpunu i validnu dokumentaciju,
- ▲ opravdan utrošak sredstava za ranije odobrene projekte,
- ▲ realizaciju svih aktivnosti na teritoriji Općine Jablanica.

Komisija konačnu ocjenu svakog projekta vrši na obrascu za Komisiju koji je sastavni dio ove Odluke.

Član 11.

Komisija Načelniku Općine podnosi izvještaj o radu, kao i prijedlog za finansiranje projekata po oblastima djelovanja sa iznosom sredstava i visinom bodova, kao i razlozima za neuvršavanje pojedinih projekata za finansiranje sredstvima iz Budžeta Općine.

Član 12.

Komisija donosi prijedlog Odluke o raspodjeli sredstava na osnovu bodovanja projekata u skladu s članom 9. ove Odluke.

Komisija je prijedlog Odluke o raspodjeli sredstava Načelniku Općine dužna dostaviti najkasnije mjesec dana od dana okončanja Javnog poziva.

Odluku o raspodjeli sredstava donosi Općinsko vijeće Jablanica.

Odluka o raspodjeli sredstava s tabelarnim prikazom svih udruženja bit će objavljena na web- stranici Općine www.jablanica.ba i biće dostavljena svim učesnicima u projektu pojedinačno.

V – UGOVORI SA APLIKANTIMA

Član 13.

Nakon donošenja Odluke o raspodjeli sredstava, Načelnik Općine sa odabranim korisnicima sredstava zaključuje Ugovor koji sadrži prava, obaveze i odgovornosti, način praćenja provođenja odobrenog projekta, način praćenja namjenskog trošenja sredstava, te elemente narativnog i finansijskog izvještavanja o provođenju projekta.

Sredstva će biti doznačena nakon potpisivanja ugovora, jednokratno ili u ratama, u skladu s prilivom budžetskih sredstava Općine.

Član 14.

Aplikanti kojima su dodijeljena sredstva dužni su dostaviti narativni i finansijski završni izvještaj, odnosno periodični izvještaj, što ovisi od dužine trajanja projekta i visine dodijeljenih sredstava.

Rokovi za dostavljanje izvještaja biće utvrđeni u Ugovoru.

Član 15.

Realizaciju projekata prati Tim za realizaciju projekata kojeg imenuje Načelnik Općine.

Tim je sastavljen od dva uposlenika Općine koja direktno rade na poslovima saradnje sa organizacijama civilnog društva.

Praćenje se zasniva na informacijama dobivenim u narativnim i finansijskim izvještajima i na osnovu terenskih posjeta.

VI – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 16

Ova Odluka se neće primjenjivati za raspodjelu sredstava za projekte nevladinih organizacija planiranih Budžetom za 2013. godinu.

Član 17.

Ova Odluka stupa na snagu osam dana od objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Jablanica“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj:02-02-535-8/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 14. Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine FBiH”, broj:36/10), člana 18. Statuta Općine Jablanica („Službeni glasnik općine Jablanica“, broj: 2/09) Općinsko vijeće Jablanica na svojoj VI (šestoj) sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine donosi:

ODLUKU

o usvajanju strategije Politika za mlade i Akcioni plan provođenja u općini Jablanica 2013-2017.

I

Donosi se strategija Politika za mlade i Akcioni plan provođenja u općini Jablanica 2013-2017, izrađen od strane Radne grupe imenovane Rješenjem Općinskog načelnika.

II

Sastavni dio ove Odluke je strategija Politika za mlade i Akcioni plan provođenja u općini Jablanica 2013-2017.

III

Ova Odluka stupa na snagu osam dana od objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Jablanica“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-10/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc., s.r.

Na osnovu člana 15. stav 1. alineja druga Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH (Službene novine Federacije BiH, broj 49/06 i 51/09), a u vezi sa članom 15. stav 1. Zakona o mladima Federacije BiH (Službene novine FBiH, broj: 36/10) i članom 18. Statuta općine Jablanica (Službene glasnik Općine Jablanica, broj: 2/09) Općinsko vijeće Jablanica na svojoj VI (šestoj) sjednici održanoj 28.03.2013. godine, d o n o s i

**PRAVILNIK O VOĐENJU SPISKA OMLADINSKIH UDRUŽENJA I NEFORMALNIH GRUPA
MLADIH NA PODRUČJU OPĆINE JABLANICA**

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE**Član 1.**

(Predmet)

Ovim pravilnikom propisuju se postupak i način upisa u spisak omladinskih udruženja i neformalnih grupa mladih, koja imaju sjedište ili registriranu kancelariju na području općine Jablanica, način podnošenja zahtjeva za upis u spisak omladinskih udruženja i neformalnih grupa mladih, potrebni obrasci, te druga pitanja od značaja za vođenje spisak omladinskih udruženja i neformalnih grupa mladih u skladu sa Zakonom o mladima Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Zakon).

Član 2.

(Omladinsko udruženje)

- (1) „Omladinsko udruženje“, prema Zakonu, označava udruženje čije članstvo i organe upravljanja čine dvije trećine mladih, čije su aktivnosti i statutarne djelatnosti većinom usmjerene na mlade, a koje se osniva, registrira, djeluje i prestaje postojati u skladu sa zakonom na osnovu kojeg je registrirano.
- (2) Međunarodna udruženja ne mogu dobiti status omladinskog udruženja ako nisu registrirana i u Bosni i Hercegovini.

Član 3.

(Neformalna grupa mladih)

- (1) Neformalna grupa mladih općine Jablanica jeste grupa čije dvije trećine članstva čine mladi ljudi koji imaju prebivalište na području općine Jablanica i čije su aktivnosti podržane od općine.
- (2) Neformalne grupe mladih trebaju imati administrativnu podršku nekog omladinskog udruženja sa područja općine Jablanica.

Član 4.

(Nadležna općinska služba)

- (1) Služba za opću upravu, društvene djelatnosti, boračko-invalidsku zaštitu i socijalna pitanja Općine Jablanica nadležna je za vođenje spisak omladinskih udruženja i neformalnih grupa mladih (u daljnjem tekstu: Služba).
- (2) Služba će voditi spisak omladinskih udruženja iz razloga transparentnosti, saradnje, podrške i partnerstva.
- (3) Služba će voditi spisak neformalnih grupa mladih čije su aktivnosti podržane od Općine Jablanica.

Član 5.

(Obaveze omladinskih udruženja)

- (1) Omladinska udruženja koja žele predlagati projekte za mlade ili biti član Vijeća mladih općine Jablanica dužna su se upisati u spisak omladinskih udruženja općine.
- (2) Omladinsko udruženje upisano u spisak omladinskih udruženja općine Jablanica dužno je uputiti poziv općinskom službeniku za mlade za prisustvo izvještajnim i izbornim skupštinama udruženja kao i Službi dostaviti zapisnik sa svake izborne skupštine sa spiskom članova organa upravljanja i članova omladinskog udruženja sa datumima rođenja istih.

- (3) Omladinsko udruženje upisano u spisak omladinskih udruženja dužno je Službi do 28. februara dostaviti godišnji izvještaj o radu za prošlu kalendarsku godinu.
- (4) Omladinsko udruženje nakon dobivanja budžetskih sredstava općine Jablanica iz granta za omladinske projekte dužna su podnijeti pisani izvještaj Službi o namjenskom trošenju budžetskih sredstava i to najkasnije u roku od 30 dana od dana utroška ovih sredstava.

POGLAVLJE II- UPIS U SPISAK OMLADINSKIH UDRUŽENJA

Član 6.

(Podnošenje zahtjeva za upis u spisak)

- (1) Zahtjev za upis u spisak podnosi se Službi, nakon upisa udruženja u registar koji vodi nadležno ministarstvo.
- (2) Zahtjev za upis u spisak omladinskih udruženja potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje omladinskog udruženja
- (3) Zahtjev se, prema vrsti podataka koji se unose, sastoji od tri dijela, i to:
  - a) podaci o omladinskom udruženju,
  - b) podaci o licu ovlaštenom za zastupanje i predstavljanje,
  - c) podaci o upravnom odboru i skupštini.
- (4) Zahtjev i dokumentacija iz Pravilnika podnose se Službi u jednom primjerku, i to na obrascu 1.
- (5) Podaci koji su upisani u zahtjev moraju biti istovjetni sa odredbama Statuta, odlukama i zaključcima organa upravljanja omladinskog udruženja na koje se podaci odnose.

Član 7.

(Zahtjev za upis u spisak)

- (1) Uz zahtjev iz Člana 6. stav (3) za upis u spisak omladinskog udruženja prilažu se:
  - rješenje o registraciji
  - osnivački akt
  - statut
- (2) Prilozi se podnose u originalu ili ovjerenj fotografiji.

Član 8.

(Donošenje odluke)

- (1) Ako zahtjev subjekta upisa ne ispunjava uvjete propisane zakonom i ovim Pravilnikom ili ako zahtjev nije potpun, Služba će obavještenjem, pozivom na ispravku upozoriti podnosioca na dopunu zahtjeva, te odrediti rok za dopunu koji ne može biti kraći od 30 dana od dana prijema obavještenja.
- (2) Ako subjekt upisa ne otkloni nedostatke u određenom roku, Služba će odlukom odbaciti zahtjev.

Član 9.

(Izdavanje potvrde)

- (1) Služba izdaje potvrdu omladinskom udruženju kao dokaz za upis u spisak.
- (2) Potvrda se izdaje na obrascu 2.
- (3) Potvrda sadrži sljedeće podatke:
  - a) naziv i adresa omladinskog udruženja,
  - b) upisni broj pod kojim je izvršen upis u spisak,
  - c) datum upisa u spisak,
  - d) potpis ovlaštene osobe.

POGLAVLJE III - NAČIN POPUNJAVANJA OBRAZACA

Član 10.

(Popunjavanje obrazaca)

- (1) Obrazac se popunjava na računaru na jednom od tri službena jezika koja su u upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Obrasci propisani ovim Pravilnikom čine njegov sastavni dio.

POGLAVLJE IV - VOĐENJE SPISKA I ZBIRKA ISPRAVA

Član 11.

(Upisni list)

- (1) Spisak se sastoji od upisnih listova u koje se upisuju: naziv i skraćeni naziv omladinskog udruženja, datum osnivanja, područje djelovanja, upisni broj i datum upisa, redni broj, sjedište i broj telefona, jedinstveni identifikacijski broj, broj i datum rješenja o upisu u spisak, lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje, broj i datum akta upisa u spisak i napomena.
- (2) Izgled upisnog lista utvrđen je obrascem 3.

Član 12.

(Upisni uložak)

Upisni uložak obilježava se posebnim brojem pod kojim se vodi omladinsko udruženje.

Član 13.

(Upisni broj)

Upisni broj omladinskog udruženja je broj koji se dodjeljuje omladinskom udruženju prilikom upisa. Jednom dodijeljen upisni broj se ne mijenja niti se nakon prestanka rada omladinskog udruženja dodjeljuje nekom drugom omladinskom udruženju.

Član 14.

(Zbirka isprava)

Zbirka isprava u pisanom obliku vodi se za svako omladinsko udruženje u spisku omladinskih udruženja.

Član 15.

(Sadržaj zbirke isprava)

- (1) Zbirka isprava sadrži: zahtjev za upis u registar, osnivački akt, statut, rješenje o registraciji, podatke o osnivaču (obrazac 1), popis članova i organa upravljanja (obrazac 1), predstavljanja omladinskog udruženja (obrazac 1), spisak lica ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje (obrazac 1).
- (2) Zbirka isprava propisana Pravilnikom čuva se trajno.

Član 16.

(Javnost registra)

- (1) Spisak omladinskih udruženja je javan.
- (2) Svako lice ima pravo uvida u podatke upisane u spisak omladinskih udruženja u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama.

POGLAVLJE V - POSTUPAK BRISANJA IZ SPISKA

Član 17.

(Upis brisanja iz spiska omladinskog udruženja)

- (1) Iz spiska se briše omladinsko udruženje ako:
  - a) se izbriše iz registra nadležnog Ministarstva pravde,
  - b) podnese zahtjev za brisanje iz spiska omladinskog udruženja općine,
  - c) ne dostavi dokumentaciju iz člana 5 stav 2, 3 i 4 ovog Pravilnika,
  - d) ako udruženje prestane biti omladinsko udruženje u skladu sa Zakonom.
- (2) Kada Služba utvrdi postojanje jedne od činjenica iz stava (1) ovog člana donosi odluku o brisanju omladinskog udruženja iz spiska omladinskih udruženja općine Jablanica.

POGLAVLJE VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18.

(Dostupnost obrazaca)

Ovaj pravilnik s potrebnim obrascima dostupan je javnosti na web stranici Općine Jablanica.

Član 19.

(Stupanje na snagu i objava)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana od objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Jablanica“.

Na osnovu člana 18. Statuta općine Jablanica ("Službeni glasnik Općine Jablanica", broj: 2/09), a shodno članu 15. Odluke o komunalnim djelatnostima ("Službeni glasnik Općine Jablanica", broj:2/06) Općinsko vijeće Općine Jablanica na svojoj VI sjednici održanoj 28.03.2013.godine, **donijelo je**

ZAKLJUČAK

I

Daje se saglasnost na cijene komunalnih usluga koje se utvrđuju Odlukom o povećanju cijena iz oblasti individualnih komunalnih usluga, Javnog komunalnog preduzeća «JABLANICA» d.d. Jablanica, i to:

- Usluge vodosnabdijevanja za domaćinstva sa izvorišta Komadinovo vrelo .....0,60 KM/m³
- Usluge vodosnabdijevanja za domaćinstva iz Gravitacionog vodovoda Zlate..... 0,60 KM/m³
- Usluge vodosnabdijevanja za domaćinstva iz Gravitacionog vodovoda Ostrožac.....0,30 KM/m³
- Usluge korištenja kanalizacione mreže za domaćinstva..... 0,30 KM/m³
- Usluge odvoza smeća za domaćinstva paušalno mjesečno po članu..... 1,90 KM
- Taksa za tekuće održavanje i baždar. vodomjera za domaćinstva ø 1/2" i ø 3/4".....1,60 KM

II

Ovom Zaključku priložit će se Odluka o povećanju cijena iz oblasti individualnih komunalnih usluga, Javnog komunalnog preduzeća «JABLANICA» d.d. Jablanica broj: 179-06/13 od 28.02.2013.g.

III

Ovaj Zaključak stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Jablanica», a primjenjivat će se od 01.04.2013.godine.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-22/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc., s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik općine Jablanica» broj: 2/09), Općinsko vijeće općine Jablanica, na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, **donijelo je**

ZAKLJUČAK

I

Općinsko vijeće nije usvojilo Izvještaj o izvršenju Budžeta – Proračuna Općine Jablanica za 2012. godinu.

II

Sastavni dio ovog Zaključka je Izvještaj o izvršenju Budžeta – Proračuna Općine Jablanica za I-XII 2012. godine kojeg je Općinski načelnik podnio Općinskom vijeću na sjednici.

III

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja a isti će se objaviti u „Službenom glasniku Općine Jablanica“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-14/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc., s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik općine Jablanica» broj: 2/09), Općinsko vijeće općine Jablanica, na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, d o n i j e l o j e

ZAKLJUČAK

I

Općinsko vijeće nije usvojilo Godišnji obračun Općine Jablanica za 2012. godinu.

II

Sastavni dio ovog Zaključka su računovodstveni iskazi Godišnjeg obračuna Općine Jablanica za 2012. godinu podneseni AFIP-u i Ministarstvu finansija HNK.

III

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja a isti će se objaviti u „Službenom glasniku Općine Jablanica“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-15/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc., s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik općine Jablanica» broj: 2/09), a u skladu sa članom 88. Poslovnika o radu Općinskog vijeća («Službeni glasnik općine Jablanica» broj: 4/09 i 7/10), Općinsko vijeće Općine Jablanica, na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, d o n i j e l o j e

ZAKLJUČAK

I

Rasprava i odlučivanje o Programu rada Općinskog načelnika Općine Jablanica za period 2013-2016.godina, odlaze se za narednu sjednicu Općinskog vijeća.

II

Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u «Službenom glasniku Općine Jablanica».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-16/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc., s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik općine Jablanica» broj: 2/09), Općinsko vijeće općine Jablanica, na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, d o n i j e l o j e

ZAKLJUČAK

I

Utvrđen je Nacrt Program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća za period 2013-2017.g.

Sastavni dio ovog zaključka čini Nacrt Program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća za period 2013-2017.g.

II

O Nacrtu Program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća za period 2013-2017.g. sprovest će se javna rasprava u trajanju do 30 dana.

Javnu raspravu će sprovesti Služba civilne zaštite.

III

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u «Službenom glasniku Općine Jablanica».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-17/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik Općine Jablanica» broj: 2/09), Općinsko vijeće općine Jablanica, na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, d o n i j e l o j e

ZAKLJUČAK

I

Usvaja se Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju JU Centar za socijalni rad Jablanica za 2012. godinu i Izvještaj o radu Upravnog odbora JU Centar za socijalni rad Jablanica za 2012. godinu.

Prihvata se Program rada JU Centar za socijalni rad za 2013. godinu sa Programom socijalne zaštite stanovništva općine Jablanica.

II

Sastavni dio ovog Zaključka su Izvještaji i Program iz tačke I broj: 02-37-391/13.

III

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u «Službenom glasniku Općine Jablanica.»

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-18/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik općine Jablanica» broj: 2/09), Općinsko vijeće općine Jablanica, na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, d o n i j e l o j e

ZAKLJUČAK**I**

Usvaja se Izvještaj o radu Sportskog saveza za 2012. godinu.

II

Sastavni dio ovog zaključka je Izvještaj iz prethodne tačke, broj:02-42-550/13.

III

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u «Službenom glasniku Općine Jablanica».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-19/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik općine Jablanica» broj: 2/09), a shodno članu 22. stav 4. Odluke o izvršenju Budžeta-Proračuna Općine Jablanica za 2013.godinu («Službeni glasnik Općine Jablanica» broj: 1/13) Općinsko vijeće općine Jablanica, na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, d o n i j e l o j e

ZAKLJUČAK**I**

Općinsko vijeće Općine Jablanica daje saglasnost na Finansijski plan Sportskog saveza Općine Jablanica o raspodjeli sredstava u 2013. godini, planiranih u Budžetu Općine Jablanica za 2013.godinu na poziciji Tekući transferi neprofitnim organizacijama – Sportski savez, u iznosu od 190.000,00 KM.

Sastavni dio ovog zaključka je Finansijski plan raspodjele sredstava iz Budžeta Općine Jablanica za 2013.godinu broj 17/13 od 19.03.2013.g.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u “Službenom glasniku Općine Jablanica”, a primjenjivat će se za budžetsku 2013.godinu.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-20/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik općine Jablanica» broj: 2/09), Općinsko vijeće općine Jablanica, na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, d o n i j e l o j e

ZAKLJUČAK

I

Općinsko vijeće Općine Jablanica daje saglasnost na Statut Javne zdravstvene ustanove «DOM ZDRAVLJA» Jablanica u predloženom tekstu.

Ovom zaključku će se priložiti Statut Javne zdravstvene ustanove «DOM ZDRAVLJA» Jablanica donesen od Upravnog odbora kao u predhodnom stavu.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u “Službenom glasniku Općine Jablanica”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-12/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik Općine Jablanica» broj: 2/09), Općinsko vijeće općine Jablanica, na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, d o n i j e l o j e

ZAKLJUČAK

I

Općinsko vijeće Općine Jablanica nije usvojilo Izvještaj o radu JKP “Jablanica” d.d. Jablanica za 2012. godinu, kao ni Izvještaj o radu Nadzornog odbora JKP “Jablanica” d.d. Jablanica za 2012. godinu, zbog lošeg poslovanja i gubitka.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u “Službenom glasniku Općine Jablanica”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-21/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc., s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik Općine Jablanica» broj: 2/09), Općinsko vijeće općine Jablanica, na VI sjednici održanoj dana 28.03.2013. godine, d o n i j e l o j e

ZAKLJUČAK

I

Općinsko vijeće Općine Jablanica traži od Općinskog načelnika da ga tromjesečno izvještava o izvršenju Budžeta – Proračuna Općine Jablanica za 2013.g.

II

Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u «Službenom glasniku Općine Jablanica».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-535-23/13-VI
Jablanica, 28.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc., s.r.

Na osnovu člana 41. Zakona o principima lokalne samouprave («Sl.novine FBiH» broj:49/06), člana 54. stav 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine F BiH“, broj: 46/10) i člana 18. Statuta općine Jablanica („Službeni glasnik Općine Jablanica“, broj:2/09), Općinsko vijeće Jablanica na XXXV sjednici održanoj dana 14.06.2012.godine, d o n o s i

ODLUKU

o izmjenama i dopunama Odluke o preuzimanju osnivačkih prava i obaveza JU «Doma zdravlja» Jablanica

Član 1.

Ovom odlukom se, u cilju usklađivanja područja djelatnosti i općih akata JU «Dom zdravlja» Jablanica sa važećim odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti («Sl.novine FBiH» broj:46/10) vrše izmjene i dopune Odluke o preuzimanju osnivačkih prava i obaveza JU «Doma zdravlja» Jablanica broj:02-02-2178-4/05 koju je Općinsko vijeće Jablanica donijelo na sjednici održanoj dana 30.11.2005.godine.

Član 2.

U Odluci o preuzimanju osnivačkih prava i obaveza JU «Doma zdravlja» Jablanica (u daljem tekstu: Odluka), član 2. mijenja se i glasi:

«Ustanova posluje i učestvuje u pravnom prometu pod nazivom Javna zdravstvena ustanova “DOM ZDRAVLJA” Jablanica.

Skraćeni naziv Ustanove je: JZU «DOM ZDRAVLJA» Jablanica.

Sjedište JZU „Dom zdravlja“ Jablanica je u Jablanici, ulica Suljo Čilić 15.

Član 3.

U tekstu Odluke o preuzimanju osnivačkih prava i obaveza JU «Doma zdravlja» Jablanica, riječi «JU «Doma zdravlja» Jablanica» zamjenjuju se riječima «JZU «Dom zdravlja» Jablanica».

Član 4.

Član 6. Odluke mijenja se i glasi

JZU „Dom zdravlja“ Jablanica, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i drugim zakonskim propisima, kao zdravstvena ustanova za pružanje zdravstvene zaštite stanovništvu na području općine Jablanica, obavlja zdravstvenu djelatnost na primarnom nivou zdravstvene zaštite, a što obuhvata sljedeće:

- djelatnost porodične medicine;
- djelatnost zdravstvene zaštite djece;
- djelatnost polivalentnih patronažnih sestara u zajednici;
- higijensko-epidemiološku zaštitu;
- hitnu medicinsku pomoć;
- zaštitu reproduktivnog zdravlja žena;

- zdravstvenu zaštitu kod nespecifičnih i specifičnih plućnih oboljenja;
- fizikalnu i mentalnu rehabilitaciju u zajednici;
- specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika, kao dio medicine rada, ako je ugovorena sa poslodavcem;
- zubozdravstvenu zaštitu;
- laboratorijsku i radiološku dijagnostiku primarnog nivoa;
- apotekarsku djelatnost.

Zdravstvena zaštita na primarnom nivou, pored navedenog, obuhvata:

- praćenje zdravstvenog stanja stanovnika i provođenje mjera za zaštitu i unapređenje zdravlja stanovnika;
- prevenciju, liječenje i rehabilitaciju bolesti i povreda;
- otkrivanje i suzbijanje faktora rizika masovnih nezaraznih bolesti;
- specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu mladih, naročito u osnovnim i srednjim školama, te visokim školama na svom području;
- imunizaciju protiv zaraznih bolesti;
- liječenje i rehabilitaciju u kući;
- palijativnu njegu

Ustanova može proširiti ili promijeniti djelatnost u skladu sa zakonom i važećim propisima i uz saglasnost osnivača.

Član 5.

Član 8. Odluke mijenja se i glasi

“Sredstva za rad JZU “Doma zdravlja” Jablanica ostvaruju se:

- sredstva od zavoda zdravstvenog osiguranja Federacije, odnosno kantona, na osnovu zaključenog ugovora;
- sredstva po osnovu zaključenih ugovora sa nadležnim ministarstvom zdravstva koji ugovori se na osnovu zakona finansiraju iz budžeta Federacije, odnosno kantona;
- sredstva iz ugovora po osnovu proširenog i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja;
- iz sredstava osnivača u skladu s aktom o osnivanju;
- iz sredstava budžeta Federacije, kantona, odnosno općine;
- iz učešća korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite;
- slobodnom prodajom usluga na tržištu;
- iz drugih izvora na način i pod uslovima određenim zakonom, aktom o osnivanju i statutom zdravstvene ustanove.”

Član 6.

U članu 10. stav 2. i 3. Odluke mijenja se i glasi

«Upravni odbor JZU «Dom zdravlja» Jablanica ima 3 (tri) člana od kojih je 1 (jedan) član predstavnik općine Jablanica kao osnivača, 1 (jedan) član je iz reda stručnih radnika JZU «Dom zdravlja» Jablanica i 1 (jedan) član je predstavnik Ministarstva zdravstva HNK-a.

Predsjednika i članove upravnog odbora imenuje i razrješava Općinsko vijeće, na prijedlog Općinskog načelnika.»

Dodaju se novi stavovi 4. i 5. koji glase:

«Imenovanje predsjednika i članova upravnog odbora vrši se na osnovu javnog oglasa, koga raspisuje općinski načelnik.

Jedan član upravnog odbora imenuje iz reda stručnih zaposlenika Doma zdravlja uz preporuku Sindikata, a jednog člana upravnog odbora predlaže Ministarstvo zdravstva HNK.»

Dosadašnji stav 4. postaje stav 6.

Član 7.

U članu 14. stav u stavu 1. riječ «konkursa» zamjenjuje se riječju «oglasa».

Stav 2. i 3. istog člana mijenjaju se i glase:

«Za direktora JZU «Dom zdravlja» Jablanica može biti imenovano lice koje mora imati medicinski, stomatološki odnosno farmaceutski fakultet, najmanje 5 (pet) pet godina radnog iskustva u struci, odgovarajuću specijalizaciju iz djelatnosti Doma zdravlja, znanje o zdravstvenom menagmentu koje dokazuje certifikatom o obavljenoj edukaciji iz zdravstvenog menagmenta, odnosno završenoj specijalizaciji iz zdravstvenog menagmenta ili završenom postdiplomskom studiju iz zdravstvenog menagmenta, te ispunjavati i druge uslove propisane zakonom i statutom.»

Direktor Doma zdravlja se imenuje na period od 4 godine i po isteku isto lice može, na osnovu javnog oglasa, ponovo biti imenovano za direktora u istoj zdravstvenoj ustanovi, ali najviše za još jedan mandatni period.»

Član 8.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a ista će se objaviti u «Službenom glasniku Općine Jablanica».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-1540-12/12-XXXV
Jablanica, 14.06.2012. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Mate Mijić, ing.stroj., s.r.

Na osnovu člana 12. stav 3. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj : 34/03), člana 41. Statuta općine Jablanica („Službeni glasnik općine Jablanica“, broj : 2/09), člana 9. Odluke o osnivanju Javne ustanove „Profesionalna vatrogasna jedinica“ Jablanica („Službeni glasnik općine Jablanica“, broj : 7/07) i člana 13. Odluke o postupku imenovanja upravnih odbora subjekata čijij je osnivač općina Jablanica („Službeni glasnik općine Jablanica“, broj : 6/04), a nakon sprovedenog ponovnog postupka po Javnom oglasu za izbor i imenovanje članova upravnih odbora javnih ustanova kojima je osnivač Općina Jablanica objavljenom u «Službenim novinama FBiH» broj: 8/13 od 30.01.2013. godine, po preporuci Komisije za izbor kandidata broj : 01-05-176-4/13 od 18.03.2013. godine, Općinski načelnik d o n i o j e

R J E Š E N J E

o imenovanju člana Upravnog odbora JU „Profesionalna vatrogasna jedinica“ Jablanica

I

U Upravni odbor Javne ustanove „Profesionalna vatrogasna jedinica“ Jablanica imenuje se:

1. Hindić Esad, član – predstavnik zaposlenika.

II

Imenovanje se vrši na period od četiri (4) godine, računajući od dana stupanja na snagu ovog rješenja.

III

Upravni odbor iz člana I ovog rješenja vrši slijedeće poslove:

- usvaja Pravila ustanove i druge opće akte;
- usvaja programe rada i razvoja ustanove, te nadzire njihovo izvršavanje;
- imenuje i razrješava direktora i komandira profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice;
- usvaja finansijski plan i godišnji i periodični obračun;
- predlaže osnivaču dopune djelatnosti;
- daje osnivaču i direktoru prijedloge i mišljenje o pojedinim pitanjima iz oblasti rada;
- donosi odluke i obavlja druge poslove određene zakonom i Pravilima ustanove.

Nadležnost i način rada Upravnog odbora uređen je Pravilima Ustanove i Poslovníkom o radu Upravnog odbora.

Upravni odbor je dužan postupati u skladu sa zakonom i u okviru datih ovlaštenja.

IV

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Općine Jablanica“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKI NAČELNIK
Broj : 01-05- 176 -5/13
Jablanica, 20.03..2013.godine

OPĆINSKI NAČELNIK
Salem Dedić,dipl.ecc., s.r.

Na osnovu člana 12. stav 3. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj: 34/03), člana 44. Zakona o predškolskom odgoju („Službene novine HNK“, broj : 5/2000), člana 41. Statuta općine Jablanica («Službeni glasnik Općine Jablanica», broj: 2/09), člana 14. Odluke o preuzimanju i daljem obavljanju osnivačkih i vlasničkih prava nad JU Dječije obdanište „Pčelica“ Jablanica (Sl. glasnik Općine Jablanica broj 2/07) i člana 13. Odluke o postupku imenovanja upravnih odbora subjekata čiji je osnivač Općina Jablanica («Službeni glasnik Općine Jablanica», broj: 6/04), nakon provedenog postupka po oglasu za izbor i imenovanje članova upravnih odbora javnih ustanova kojima je osnivač Općina Jablanica objavljenom u «Službenim novinama FBiH» broj: 8/13 od 30.01.2013. godine, po preporuci Komisije za izbor kandidata broj : 01-05-176-4/13 od 18.03.2013. godine, Općinski načelnik d o n i o j e

R J E Š E N J E

o imenovanju člana Upravnog odbora JU Dječije obdanište «Pčelica» Jablanica

I

U Upravni odbor Javne ustanove Dječije obdanište «Pčelica» Jablanica imenuje se:

1. Jelačić Zuhra, član - predstavnik zaposlenika.

II

Imenovanje se vrši na period od četiri (4) godine, računajući od dana stupanja na snagu ovog rješenja.

III

Upravni odbor iz člana I Rješenja donosi Pravila ustanove; imenuje, razrješava, usmjerava, kontroliše i ocjenjuje direktora; utvrđuje planove rada i razvoja; utvrđuje godišnji program rada; donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun; donosi opšte akte, u skladu sa zakonom i pravilima ustanove; odlučuje o svim pitanjima obavljanja djelatnosti rada kojih je ustanova osnovana; rješava sva pitanja odnosa sa osnivačem; odlučuje o korištenju sredstava; odgovara osnivaču za rezultate rada ustanove; odlučuje o prigovoru radnika na rješenje kojim je drugi organ određen pravilima ustanove odlučio o pravu, obavezi i odgovornosti radnika iz radnog odnosa; podnosi osnivaču najmanje jedanput godišnje izvještaj o poslovanju ustanove; vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i Pravilima ustanove.

Nadležnost i način rada Upravnog odbora uređen je Pravilima Ustanove i Poslovníkom o radu Upravnog odbora.

Upravni odbor je dužan postupati u skladu sa zakonom i u okviru datih ovlaštenja.

IV

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objaviće se «Službenom glasniku Općine Jablanica».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKI NAČELNIK
Broj : 01-05- 176 -6/13
Jablanica, 20.03.2013.godine.

OPĆINSKI NAČELNIK
Salem Dedić, dipl. ecc., s.r.

Na osnovu člana 9. Zakona o upravljanju otpadom („Službene novine HNK”, broj:6/06), člana 18. Statuta Općine Jablanica („Službeni glasnik Općine Jablanica“, broj: 2/09) Općinsko vijeće Jablanica na svojoj V sjednici održanoj dana 07.03.2013. godine donosi:

ODLUKU

o donošenju Plana upravljanja otpadom na području općine Jablanica

I

Donosi se Plan upravljanja otpadom na području općine Jablanica za period 2012-2017., izrađen od strane Radne grupe imenovane Rješenjem Općinskog načelnika, a u saradnji sa Švedskom međunarodnom razvojnom agencijom-SIDA.

II

Sastavni dio ove Odluke je Plan upravljanja otpadom na području općine Jablanica za period 2012-2017. godina.

III

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenom glasniku Općine Jablanica

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
 Hercegovačko-neretvanski kanton
 OPĆINA JABLANICA
 OPĆINSKO VIJEĆE
 Broj:02-02-404-6/13-V
 Jablanica, 07.03.2013. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

**PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM
 OPĆINE JABLANICA 2012-2017.**

SAŽETAK

Ciljevi

Cilj	Opis cilja	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
A	Edukacija i podizanje svijesti građana	X	X	X	X	X	X
B	Proširenje organizovanog načina prikupljanja otpada na 80 % populacije	X	X				
C	Uvesti selektivni način prikupljanja otpada kod 80 % domaćinstava na području općine	X	X				
D	Izvršiti pripreme radnje (prvu fazu) u procesu zatvaranja „Gradske deponije Bukova" u skladu sa raspoloživim sredstvima-prestanak odlaganja) i prilagođavanje konceptu odlaganja na regionalnoj deponiji Uborak					X	
E	Sanacija otpadom onečišćenog okoliša (sanacija divljih deponija)	X	X	X	X	X	X
F	Odvoz neselektiranog otpada na regionalnu deponiju Uborak				X	X	X

1 U

vod

Sam Plan upravljanja otpadom je dokument koji je obavezujući dio planiranja i odnosi se na upravljanje otpadom. Cilj Plana je identificiranje trenutnog stanja, u sferi prikupljanja, odlaganja i tretmana otpada, podrazumijevajući i stanje infrastrukture, te definiranje, na osnovu budućih potreba, potrebnih pravnih i infrastrukturnih zahtjeva/kapaciteta za dostizanje Strategijom postavljenih ciljeva, a u okviru integralnog sistema upravljanja otpadom.

Integralni sistem upravljanja otpadom bitan je dio svakog modernog društva, a za njegovo razvijanje i efikasnost bitno je razraditi plan djelovanje koji potiče društvo u cjelini na smanjenje proizvodnje otpada, odvojeno sakupljanje, recikliranje i zbrinjavanje.

Plan ima za osnovne ciljeve smanjenje rizika po okoliš i zdravlje ljudi, i uspostavu prioritetne infrastrukture za integrirano upravljanje otpadom, te smanjenje količina otpada za finalno odlaganje/zbrinjavanje uz efikasnije korištenje resursa. Legislativa Evropske Unije (EU) zahtjeva, kako od zemalja u Uniji, tako i onih u tranziciji, razvijanje Planova upravljanja otpadom (PUO) u skladu sa relevantnim direktivama. Kao takvo, planiranje upravljanja otpadom postaje trajni element javnog planiranja u svim zemljama.

Ključna uloga planova upravljanja otpadom je uspostava održivog upravljanja otpadom. Treba imati u vidu da se odredbe Plana upravljanja otpadom, kao strateškog dokumenta, primjenjuju i razvijaju u određenom vremenskom periodu, te zavise od samog otpada, političkih i administrativnih sistema, kao i socioekonomske situacije, pa čak i geo-klimatskih uslova.

Provedbom ovog Plana postići će se:

- Uspostava integralnog sustava upravljanja otpadom
- Povećanje udjela odvojeno prikupljenog otpada
- Povećanje reciklaže i ponovnog korištenja otpada
- Prethodna obrada otpada prije konačnog odlaganja

- Smanjenje količina otpada koji se odlaže na odlagalištima
- Smanjenje štetnih utjecaja na okoliš
- Samoodrživost sustava upravljanja komunalnim otpadom

Rješavajući problem neuslovne deponije Bukova, sanirajući „divlja“ odlagališta, podižući svijest građana u pravcu planskog sakupljanja otpada, reciklirajući i trgujući istim, te odvozeći ostatak otpada na Regionalnu deponiju su ciljevi i ujedno povodi koji Općinu Jablanica vode ka rješavanju problema zbrinjavanja otpada.

Zakon o upravljanju otpadom (Službene novine Federacije BiH broj 33/03 i 72/09) predstavlja pravni osnov za donošenje plana upravljanja otpadom. U planiranju upravljanja otpadom, ovim zakonom je propisano da su nadležni organi dužni da izrade planove za upravljanjem otpadom uzimajući u obzir vrstu, količinu i porijeklo otpada koji se proizvodi i koji se treba tretirati ili odložiti; ciljeve upravljanja otpadom; opće tehničke zahtjeve za upravljanja otpadom; raspoloživ i podesan tretman i mjesta odlaganja; specijalne ugovore za tretman ili odlaganje otpada za veći broj općina, i td.

Hercegovačko-neretvanski kanton je donio Zakon o upravljanju otpadom (Službene novine HNK br.6/06) koji u članu 9. propisuje da Općinski plan upravljanja otpadom treba da sadrži:

- mjere izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada,
- mjere upotrebe vrijednih osobina komunalnog otpada, odnosno program odvojenog sakupljanja,
- program za smanjenje postotka biorazgradivog otpada i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu,
- lociranje postrojenja za upravljanje otpadom,
- program odvojenog sakupljanja opasnog otpada,
- program odvojenog sakupljanja opasnog otpada iz domaćinstava,
- mjere nadzora i praćenja postupanja s otpadom,
- izvore i visinu finansijskih sredstava za provođenje pojedinih mjera,
- suradnja među jedinicama lokalne samouprave radi postizanja zadanih ciljeva,
- programe za podizanje javne svijesti o upravljanju otpadom,
- rokove za izvršavanje utvrđenih mjera.

Plan je potrebno dostaviti u Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoline HNK.

Na osnovu navedene obaveze kantona, donešen je Prijedlog Plana upravljanja otpadom na području HNK za razdoblje 2011-2021. godina koji definiše aktivnosti na uspostavi i radu integralnog sistema upravljanja otpadom. Općina Jablanica Plan upravljanja otpadom namjerava izraditi na period 2012-2017. godina.

Učesnici u procesu izrade plana upravljanja otpadom u općini Jablanica su članovi radne grupe kao direktni nosioci izrade dokumenta. Isto tako potrebno je istaći da je ovaj dokument rezultat zajedničkog rada Radne grupe, općinskih službi, te saradnje s javnim komunalnim preduzećem, ustanovama i drugim institucijama, nevladinim organizacijama, privatnim sektorom i drugim sudionicima koji su pomogli u prikupljanju i analiziranju podataka.

DEFINICIJE

U smislu ovoga Plana sljedeći pojmovi znače:

“otpad”- znači sve stvari ili predmete koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili se traži njihovo odlaganje u skladu sa jednom od kategorija otpada navedenoj u listi otpada i utvrđenoj u provedbenom propisu;

“komunalan otpad”- je otpad iz domaćinstva, kao i drugi otpad koji je po svojoj prirodi ili sastavu sličan otpadu iz domaćinstva;

“opasan otpad”- je svaki otpad koji je utvrđen posebnim propisom i ima jedno ili više svojstava koje uzrokuju opasnost po zdravlje ljudi i okoliš po svomu porijeklu, sastavu ili koncentraciji, kao i onaj otpad koji je naveden u listi otpada kao opasan i regulisan provedbenim propisom;

“neopasan otpad”- je otpad koji nije definisan kao “opasan otpad”;

“inertan otpad”- je otpad koji nije podložan značajnim fizičkim, hemijskim ili biološkim promjenama. Inertan otpad se neće rastapati, spaljivati ili na drugi način fizički ili hemijski obrađivati, biološki razgrađivati ili nepovoljno utjecati na druge supstance s kojima dolazi u kontakt na način da uzrokuje zagađenje okoliša ili ugrožavanje zdravlja ljudi. Ukupna vlažnost, sadržaj polutanata u otpadu i ekotoksičnost filtrata mora biti neznatna kako ne bi došlo do ugrožavanja kvalitete površinskih i podzemnih voda;

“vlasnik”- je proizvođač otpada i fizička ili pravna osoba koja posjeduje otpad;

“proizvođač”- je bilo koja osoba čijom djelatnošću se proizvodi otpad (izvorni proizvođač), i/ili bilo koja osoba koji obavlja predtretman, sortiranje ili druge operacije koje dovode do promjene fizičkih osobina ili sastava otpada;

“odlagatelj”- je bilo koja osoba kojoj se isporučuje otpad ili obavlja odlaganje takvog otpada;

“operator”- je fizička ili pravna osoba odgovorna za bilo koju vrstu djelatnosti upravljanja otpadom;

“upravljanje otpadom”- znači sistem djelatnosti i radnji vezanih za otpad, uključujući prevenciju nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i njegovih opasnih značajki, tretman otpada, planiranje i nadzor djelatnosti i procesa upravljanja otpadom, transport otpada, uspostavu, rad, zatvaranje i održavanje uređaja za tretman otpada nakon zatvaranja, monitoring, savjetovanje i izobrazbu u svezi s djelatnošću i radnjama upravljanja otpadom;

“tretman”- znači fizičke, termalne, hemijske ili biološke procese, uključujući sortiranje, koji mijenjaju osobine otpada s ciljem smanjivanja količine ili opasnih svojstava, olakšavaju upravljanje ili povećavaju povrat sastavnica otpada;

“prikupljanje” - znači sistemsko prikupljanje i po mogućnosti sortiranje otpada s ciljem olakšanja budućega tretmana;

“transport” - znači promet otpada izvan postrojenja;

“skladištenje” - znači ostavljanje otpada od proizvođača unutar postrojenja i pogona, a najviše tri godine, na način koji isključuje opasnost po okoliš i ljudsko zdravlje;

“odlaganje” - znači bilo koju djelatnost utvrđenu u provedbenom propisu;

“odlagalište” - znači mjesto odlaganja otpada u svrhu konačnog odlaganja na površini ili ispod površine “biorazgradljiv otpad”- je svaki otpad koji je pogodan za aerobnu ili anaerobnu razgradnju, poput hrane, vrtnog otpada, papira i kartona;

“tekući otpad” – je svaki otpad u tekućoj formi isključujući otpadne vode i mulj.

2 Osnovni podaci o Općini i proizvođačima otpada

2.1 Položaj

Općina Jablanica sa svojih 301 km² površine i 11784 stanovnika (procjena) spada u red manjih općina u [Federaciji Bosne i Hercegovine](#). Gustina naseljenosti iznosi 43,29/km². Leži na rijeci Neretvi i uklještena je između jednih od najatraktivnijih planina u Bosni i Hercegovini [Prenja](#) i [Čvrsnice](#). Sam grad je smješten na nekoliko terasa na nadmorskoj visini od 202 metra.

Ovaj region predstavlja prijelazno područje u kojem se prepliću submediteranski i kontinentalni klimatski uticaj. Prostor pripada izmijenjenoj mediteranskoj klimi, sa izuzetkom visokih planina kojima odgovara planinski ili alpski tip klime. Ovaj tip klime odlikuje se vrlo toplim ljetima (20-24C), ali manje blagim zimama (0-5 0C). Prosječna godišnja temperatura iznosi 11°-14°C. Prosječne julske temperature su od 22°-24°C, a januarske do 5°C. Vjetrovi su najčešće zimi. Godišnja količina padavina iznosi 125 – 1500 mm. Oblačnost je umjerena i kreće se između 46% i 53%, tako da se ovo područje može smatrati dosta osunčanim. Klima ne predstavlja prepreku za efikasno obavljanje usluga upravljanja otpadom.

2.2 Odnos ruralnog i urbanog dijela Općine

Odlukom o osnivanju Mjesnih zajednica ("Službeni glasnik Općine Jablanica", broj: 4/09) Općina Jablanica je organizirana u 9 mjesnih zajednica i 43 podružnice. Ukupan broj naselja u Općini Jablanica, zajedno sa gradom kao jednom cjelinom, je 33. U prostornom obuhvatu Urbanističkog plana Jablanica nalaze se naselja Jablanica, Baćina, Jeličići, Lug, Donja Jablanica i dio naselja Mirci.

Unutar općine povezanost između naseljenih mjesta u ruralnom području i grada kao i izlazak na magistralne puteve M-17 i M-16 i regionalni put R-419 ostvarena je preko lokalnih i nekategorisanih puteva čija ukupna dužina je 54,7 km. Ukupna dužina lokalnih puteva koja je do danas asfaltirana iznosi 38,6 km, makadam je na 15,3 km i beton 0,8 km lokalnih puteva. Također, na području općine Jablanica ima nekategorisanih puteva 10,8 km, od toga je asfaltirano 3,6 km, makadam je na 4,2 km i beton na 3 km.

Poteškoće u efikasnom obavljanju usluga prikupljanja otpada predstavlja činjenica da je udaljenost brojnih naselja od centra, odnosno odlagališta velika što predstavlja prepreku za pružanje usluga organizovanog prikupljanja otpada.

MZ Jablanica I obuhvata dio naseljenog mjesta Jablanica i to uže gradsko područje i naseljena mjesta: Krstac, Dobrigošće, Gornje Paprasko, Donje Paprasko, Dobrinja, Čivelj i Lendava i organizovana je u 12 podružnica.

Naseljena mjesta Gornje Paprasko I, Gornje Paprasko II, Dobrigošće i Krstac nalaze na višoj nadmorskoj visini (400-650 mnv). Do ovih naseljenih mjesta vode zasebne putne komunikacije, koje su u većem dijelu dosta strme i u zimskom periodu nepristupačne. U navedenim naseljenim mjestima, sa izuzetkom naselja Krstac, živi manji broj domaćinstava (60 domaćinstava), a prosječna udaljenost svakog od navedenih naseljenih mjesta do općinskog odlagališta Bukovo iznosi 8-9 km, tako da prikupljanje i odvoz otpada iz ovih naselja iziskuje znatna finansijska sredstva koja, u ovom trenutku, općina Jablanica nije u mogućnosti obezbijediti.

U ovoj MZ egzistira i vikend naselje i plaža (kupalište) "Čivelj"

MZ Jablanica II obuhvata dio naseljenog mjesta Jablanica (Gornja Kolonija) i naseljena mjesta Jelačići i Zlate. Položaj naseljenih mjesta u ovoj MZ je povoljan sa aspekta prikupljanja i odvoza otpada.

MZ Ostrožac pored naselja Ostrožac obuhvata i slijedeća naseljena mjesta: Glodnica, Šabančići, Žuglići, Rodići i Mrakovo i organizovana je u 8 podružnica. U ovoj MZ postoje dva značajnija vikend naselja, od toga jedno uz magistralni put M-17 u naselju Ostrožac (povoljno za prikupljanje i odvoz otpada), dok se drugo vikend naselje nalazi na desnoj obali Jablaničkog jezera i do istog nema putne komunikacije. Do ovog vikend naselja

jedina komunikacija vodi preko Jablaničkog jezera. U naselju Ostrožac takođe postoji velika i dosta posjećena plaža "Vila" koja je u toku turističke sezone značajan proizvođač otpada.

Naseljena mjesta u MZ Ostrožac (Rodići, Šabančići, Malo Mrakovo, Žuglići i Brgulići) i pored kvalitetnih putnih komunikacija do ovih naseljenih mjesta, još uvijek nisu pokrivena organizovanim prikupljanjem otpada. Izuzetak je naselje Mrakovo u kome je, nakon zatvaranja velike divlje deponije, instaliran kontejner od 5 m³ i isti se prazni po potrebi. Razlog nepostojanja usluge organizovanog prikupljanja otpada je velika udaljenost naseljenih mjesta od odlagališta, te mali broj domaćinstava u ovim naseljenim mjestima.

MZ Glogošnica obuhvata naseljena mjesta: Glogošnica, Djevor, Šanica, Ravna, Bijela i Dragan Selo. Položaj naseljenih mjesta u ovoj MZ dosta je povoljan sa aspekta prikupljanja i odvoza otpada. Međutim, zbog ograničenih finansijskih sredstava, udaljenija naseljena mjesta (Bijela) još uvijek nisu pokrivena mrežom organizovanog prikupljanja otpada, iako za to postoje tehničke pretpostavke. Izuzetak u ovoj MZ je naselje Šanica, do koga jednim dijelom vodi makadamski put u dužini od 0,5 km. Kako je put u prilično lošem stanju odvoz otpada je otežan te se isti trenutno i ne vrši. U ovoj MZ postoje 3 veće plaže, kupališta.

MZ Doljani obuhvata naseljena mjesta: Doljani, Sovići, Kosne Luke i Risovac (veliko vikend naselje sa pratećim sadržajima: moteli, restorani)

MZ Lug obuhvata naseljeno mjesto Lug sa Gostovišćem.

MZ Donja Jablanica: obuhvata naseljeno mjesto Donja Jablanica sa Podima.

MZ Mirke obuhvata naseljena mjesta: Bačinu, Mirke sa Bukovim Podom i Čehare.

MZ Slatina obuhvata naseljena mjesta Donju Slatinu, Srednju Slatinu i Gornju Slatinu

Slika 1. Mapa općine sa granicom urbanog područja – nalazi se na kraju Plana

Tabela 1 Odnos ruralnog i urbanog dijela opštine

Red. br.	Naziv MZ-e	Naseljena mjesta	Je li naselje ima urban oblik ili je rasuto na velikoj površini	Postoji li pristupni put dovoljno dobar za zimski period	Udaljenost od centra Opštine KM
1	Jablanica I	Grad Jablanica, (podružnice A,B,C,D i E) Krstac, Dobrigošće, Gornje Paprasko, Gornje Paprasko II i Čivelj, Donje Paprasko, Dobrinja, Lendava	Urbano koncentrisano koncentrisano koncentrisano Rasuto (više od 500 m) raspoređeno duž ceste razvučeno koncentrisano	Da Da Ne Ne Djelimično Da Da Da	1 km 6 km 6 km 3,5 km 6 km 4 km 2,5 km 0,5 km
2	Jablanica II	Gornja kolonija 1 Gornja kolonija 2 Jelačići Zlate	Urbano Urbano koncentrisano razvučeno duž puta	Da Da Da Da	0,5 Km 0,5 Km 1 km 2 km
3	Ostrožac	Ostrožac Glodnica Brgulići Žuglići Šabančići Mrakovo Malo Mrakovo Rodići	Razvučeno duž ceste razvučeno duž ceste koncentrisano koncentrisano duž puta Razvučeno duž puta koncentrisano koncentrisano koncentrisano	Da Da Da Da Da Da Da Da	10 km 12 km 12,5 km 15 km 18 km 14,5 km 15 km 18 km
4	Glogošnica	Glogošnica Ravna Bijela Šanica Dragan Selo Djevor	Razvučeno duž puteva koncentrisano koncentrisano uz put Rasuto (više od 500 m) Razvučeno Razvučeno	Da Da Da Ne Da Da	6,5 km 9 km 10 km 7 km 11 km 6,5 km
5	Mirke	Bačina Mirke sa Bukovim Podom Čehari	koncentrisano razvučeno duž ceste koncentrisano	Da Da Da	2 km 2,5 km 3,5 km
6	Donja Jablanica	Donja Jablanica sa Podima	razvučeno	Da	4 km
7	Lug	Lug	Razvučeno duž puta	Da	2,5 km
8	Slatina	Gornja Slatina Srednja Slatina Donja Slatina	razvučeno razvučeno duž puta razvučeno	Da Da Da	10 km 8,5 km 7,5 km
9	Doljani	Doljani Sovići Risovac Kosne LUke	Rasuto (više od 500 m) Rasuto (više od 500 m) Rasuto (više od 500 m) Rasuto (više od 500 m)	Da Da Da Da	12 km 17 km 21 km 10 km

Stanje regionalnog puta R-419, u jednom njegovom dijelu koji prolazi kroz teritoriju općine (dionica Jablanica-Doljani), nije na zadovoljavajućem novou. Zbog neriješenog pitanja odvodnje oborinske vode sa puta, na određenim dionicama, kolovozna konstrukcija je u dosta lošem stanju. Pored navedenog na ovoj dionici regionalnog puta još uvijek postoje i makadamske dionice puta. Međutim, kako se makadamska dionica na regionalnom putu nalazi izvan naseljenih mjesta to njihovo postojanje ne utiče na efikasnost obavljanja usluga prikupljanja otpada.

2.3 Broj stanovnika i domaćinstava po mjesnim zajednicama

Ratna dejstva su u općini Jablanica značajno uticala na kretanje i strukturu stanovništva, tako je u izvjesnom smislu došlo do promjene sastava stanovništva iz 1991. godine, kad je u općini Jablanica živjelo 12691 stanovnika. Trenutno, prema procjeni, na teritoriji općine živi oko 11784 stanovnika. Općina Jablanica je i u organizacionom smislu doživjela promjene u odnosu na period prije 1991. godine kad je bilo 9 mjesnih zajednica.

Tabela 2. Broj stanovnika i domaćinstava po mjesnim zajednicama

Red . br.	Naziv MZ-e	Trenutan broj stanovnika (procjena)	Broj domaćinstava 2012	Broj domaćinstava obuhvaćen uslugom 2012	% obuhvaćenosti
1	Jablanica I	4143			
	Grad Jablanica, (podružnice A,B,C,D i E)	3329		815	90 %
	Krstac	183	45	-	-
	Dobrigošće,	102	25	-	-
	Gornje Paprasko,	32	8	-	-
	Gornje Paprasko II i Čivelj,	110	27	18	65 %
	Donje Paprasko,	257	63	74 *	80 %
	Dobrinja,	69	17	-	-
	Lendava	61	15	14	95 %
2	Jablanica II	2078			
	Gornja kolonija 1	670		164	95 %
	Gornja kolonija 2	845		207	95 %
	Jelačići	245	60	57	95 %
	Zlate	318	78	73	70 %
3	Ostrožac	1045			
	Ostrožac	551	135	265 *	70 %
	Brgulići	28	7	-	-
	Glodnica	155	38	70 *	80 %
	Žuglići	61	15	-	-
	Šabančići	93	23	-	-
	Mrakovo	85	21	25	50 %
	Malo Mrakovo	28	7	-	-
	Rodići	44	11	-	-
4	Glogošnica	1361			
	Glogošnica	469	115	102	90 %
	Ravna	187	46	35	50 % (veliki kontejner)
	Bijela	85	21	-	-
	Šanica	73	18	-	-
	Dragan Selo	200	49	-	25 % (veliki kontejner)
	Djevor	347	85	99 *	80 %
5	Mirke	705	175		
	Baćina	241	59	55	90 %
	Mirke sa Bukovim	330	81	41	50 %

	Podom				
	Čehari	134	33		50 % (veliki kontejneri)
6	Donja Jablanica	625	153	130	85 %
7	Lug	490	120		10 %
8	Slatina	511		116	
	Gornja Slatina	151	37		60 %
	Srednja Slatina	124	33		60 %
	Donja Slatina	236	58		60 %
9	Doljani	782			
	Doljani	482	118	101	80 %
	Sovići	236	58	51	75 %
	Risovac	32	8		
	Kosne Luke	32	4		100 %
UKUPNO:		11740		2197 + 130*	

* uključeni vikend objekti

2.4 Proizvođači otpada iz privrede

U skladu sa dostupnim podacima kao najveći proizvođači otpada iz privrede detektovani su sljedeći privredni subjekti i to: Granit, Restorani uz M-17 (Kovačević, Lovački dom, Maksumić, Jablanica, Zdrava voda, Motel Maksumić, Đelmo, San, Bagrem), Trgovački centri i samoposluge: Voćepromet, Konzum, Amko komerc, Škafa. Na području općine postoje i razne manje radnje i to: 4 mesnice, 3 ribogojilišta, 59 kafića, 10 frizerskih salona, 50 trgovačkih radnji, 20 sportskih kladionica, 88 zanatskih radnji, 2 fotografske radnje, 2 fotokopirne radnje, 7 autopraonica i 5 automehaničarskih radionica, 4 benzinske pumpe, preduzeće za prevoz putnika, tapetar, 15 kamenorezačkih radnji i preduzeća za obradu kamena, 4 pekare, 2 pilane, 3 apoteke, 2 stomatološke ordinacije, itd., koje se takođe svrstaju u proizvođače otpada iz privrede.

JKP „Jablanica“ d.d. Jablanica, koje obavlja djelatnost sakupljanja, transporta i deponiranja otpada, nema organizirano razdvojeno prikupljanje otpada od komercijalnih radnji. Otpad iz ovih radnji odlaže se u raspoložive kontejnere na javnim površinama. Izuzetak čine veći trgovački centri i industrijski subjekti tipa restorana uz M-17 kojim se, na zahtjev, daje na raspolaganje kontejner za odlaganje kartonske ambalaže i ostalog otpada. Prikupljeni otpad se preuzima po pozivu ili isti, od slučaja do slučaja, u vlastitoj režiji koriste ambalažni otpad, prije svega karton, kao i eventualne ostale korisne komponente. Međutim, to nije pravilo niti je sistemski uređeno.

Tabela 3. Proizvođači otpada iz privrede

R. br	Proizvođač otpada	Vrsta otpada
Industrijski pogoni i postrojenja		
	„Granit“ d.d. i pogoni za obradu kamena	15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljeni komunalni otpad) 20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu) 20 01 35* Odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena po 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente 20 01 36 Odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad, 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način) 01 01 02 Otpad od iskopavanja neželjeznih ruda 01 04 otpad od fizičke i hemiske prerade neželjeznih ruda 01 04 07* otpad koji sadrži opasne materije, a koji je nastao od fizičke i hemiske obrade neželjezenonosnih ruda 01 04 13 otpad od od rezanja i piljenja kamena koji nije naveden pod 01 04 07
	Tapetarske radnje	04 02 otpad iz tekstilne industrije 15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljeni komunalni otpad) 20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu) 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 01 miješani komunalni otpad, 20 01 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
Tržni centri, supermarketi, trgovačke radnje		
1.	„Voćepromet“ Tržni centar	15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljeni komunalni otpad) 20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu)
2.	„Konzum“	20 01 35* Odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena po 20 01 21 i 20
3.	„Amko-komerc“	20 01 35* Odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena po 20 01 21 i 20

4.	„Škafa“	01 23 koj sadrži opasne komponente 20 01 36 Odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad, 20 03 02 otpad s pijaca, 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
Banke		
	Vakufska banka	15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad)
	Sparkasse Bank	20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu)
	PBS	20 01 35* Odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena po 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente 20 01 36 Odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad, 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
	Caffe barovi, restorani i sl	20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
	Benzinske stanice	15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad) 15 02 Apsorbensi, filterski materijali, materijali za upijanje i zaštitna odjeća 16 06 Baterije i akumulatori 16 07 Otpad od čišćenja spremnika za prevoz i skladištenje 19 08 Otpad iz uređaja za obradu otpadnih voda koji nije specificiran na drugi način 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
	Mesnice	20 01 Otpad iz poljoprivrede, vrtlarstva, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lova i ribarstva 20 02 Otpad od pripremanja i prerade mesa, ribe i drugih namirnica životinskog porijekla 15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad) 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji
	Autopraonice, automehaničari, vulkanizeri	12 01 Otpad od oblikovanja i fizičke i mehaničke obrade metala i plastike 13 01 otpadna hidraulična ulja 13 02 otpadna ulja za motore, pogonske uređaje i podmazivanje 13 05 Sadržaj iz odvijčača ulje /voda 13 07 otpad od tekućih goriva 15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad) 15 02 Apsorbensi, filterski materijali, materijali za upijanje i zaštitna odjeća 16 01 Stara vozila iz različitih način prevoza (uključujući necestovna sredstva) i otpad od rastavljanja starih vozila i održavanja vozila (osim 13, 14, 16 06 i 16 08) 16 06 Baterije i akumulatori 20 01 odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01)(20 01 10 odjeća, 20 01 26* ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25, 20 01 30 sredstva za pranje koj nisu navedena pod 20 01 29, baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže ove baterije, 20 01 34 baterije i akumulatori koji nisu navedeni pod 20 01 33) 20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente 20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koj nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinj i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad, 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
	Hoteli, moteli: Hotel Jablanica Motel Maksumić Motel Camel	15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad) 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad)
	Servisi elektronske i električne opreme i uređaja	15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad) 16 02 Otpad iz električne i elektronske opreme 20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali

		<p>otpad koji sadrži živu, 20 01 23* odbačen oprema koj sadrži fluoro- hlorougljikovodonike, 20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23)</p> <p>20 03 ostali komunalni otpad, 20 03 01 miješani komunalni otpad</p>
	Štamparije	<p>08 03 Otpad iz proizvodnje, formulacije, prodaje i primjene tiskarskih boja</p> <p>15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad) 20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu,</p> <p>20 01 27* boje, tinta, ljepila i smole koje sadrže opasne materije, 20 01 28 boje, tinta, ljepil i smole koje nisu navedene po 20 01 27)</p> <p>20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koja sadrži opasne komponente</p> <p>20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)</p>
	Fotografske radnje	<p>09 01 Otpad iz fotografske industrije (09 01 01* - 09 01 **)</p> <p>15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni ambalažni otpad) 20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 17* fotografske hemikalije)</p> <p>20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente</p> <p>20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23,</p> <p>20 03 ostali komunalni otpad 20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)</p>
	Privatne ordinacije	<p>15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad)</p> <p>18 01 Otpad od njege novorođenčadi, dijagnosticiranja, liječenja ili prevencije bolesti kod ljudi</p> <p>20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu)</p> <p>20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente</p> <p>20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23,</p> <p>20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)</p>
	Apoteke	<p>07 05 otpad od proizvodnje, formulacije, primjene i prodaje farmaceutika</p> <p>15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad)</p> <p>18 01 Otpad od njege novorođenčadi, dijagnosticiranja, liječenja ili prevencije bolestikod ljudi</p> <p>20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu)</p> <p>20 01 31* citotoksici i citostatici</p> <p>20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente</p> <p>20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23,</p> <p>20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)</p>
	Poljoprivredne apoteke	<p>06 10 Otpad od PFDU azotnih hemikalija, azotnih hemijskih procesa i proizvodnje gnojiva</p> <p>06 13 Otpad od ostalih procesa anorganske hemije koji nisu specificirani na drugi način</p> <p>07 04 Otpad od proizvodnje, formulacije, prodaje i primjene proizvoda za zaštitu biljaka (osim 02 01 08 i 02 01 09, agenasa za zaštitu drveta (osim 03 02) i drugih biocida</p> <p>15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad)</p> <p>20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu)</p> <p>20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente</p> <p>20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23,</p> <p>20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)</p>
5.	Frizerski saloni	<p>15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad) 20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu,</p> <p>20 01 14* kiseline, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)</p>
6.	Zanatske radnje	<p>12 01 otpad od oblikovanja fizičke i mehaničke obrade metala i plastike 13 01 Otpadna hidraulična ulja 13 02 Otpadna ulja za motore, pogonske uređaje i podnazivanje 15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad) 15 02 Apsorbensi, filterski materijali, materijali za upijanje i zaštitna odjeća 16 01 Stara vozila iz različitih način prevoza (uključujući necestovna sredstva) i otpad od rastavljanja starih vozila i održavanja vozila (osim 13, 14, 16 06 i 16 08)</p> <p>16 06 Baterije i akumulatori</p> <p>20 01 odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01)(20 01 10 odjeća, 20 01 26* ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25, 20 01 30 sredstva za pranje koj nisu navedena pod 20 01 29, baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže ove baterije, 20 01 34 baterije i akumulatori koji nisu navedeni pod 20 01 33)</p> <p>20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente</p> <p>20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23</p> <p>20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinj i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i</p>

	ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad, 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
--	--

U narednoj tabeli predstavljene su vrste i količine opasnog otpada koje zbrinjava JP «EP BiH»

Red. br.	Naziv opasnog otpada	Odveženo isporučeno u 2011	Jed. mjere	Ukupno
1.	Otpadne boje i lakovi koji sadrže organska otapala ili druge opasne materije	52 (ISPORUČENO KEMIS)	kg	52
2.	Otpadni štamparski toner koji sadrži opasne materije	142 (GROSS ranije + (KEMIS)	kom	215
3.	Odmašivač	-	kg	30
4.	Nehlorirana hidraulična ulja na bazi mineralnih ulja (turbinsko ulje)	19.947 (TRGOSIROVINA ranije) + 2.526 (VALBIH)	kg	22,473
5.	Nehlorirana ulja za motore, pogonske uređaje ipdmazivanje na bazi minerala (ulje za reduktore)	794 (VALBIH)	kg	1,700
6.	Nehlorirana izolaciona ulja i ulja za prenos toplote na bazi mineralnih ulja (trafo ulje)	1.700 (VALBIH)	kg	1,700
7.	Zauljena voda	715 (GROSS ranije + 400 (KEMIS)	kg	4.415
8.	Ostali rastvarači i mješavine rastvarača	178 (GROSS) + 10 (KEMIS)	kg	470
9.	Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima (boje, tinta, ljepljiva i sl.)	110 (KEMIS)	kg	110
10.	Apsorbenti, filterski materijali (uključujući filtere za ulja koji nisu na drugi način specificirani), tkanine i sredstva za brisanje i upijanje i zaštitna odjeća onečišćena opasnim materijama	2.330 (GROSS) + 1.967 (KEMIS)	kg	4.327
11.	Živa elementarna	2,3 (GROSS)	kg	2,3
12.	Otpadne pumpe koje sadrže ulje	1.900 (VALBIH)	kg	1.900
13.	Odbačene anorganske hemikalije koje se sastoje od ili sadrže opasne materije	605 (GROSS)	KG	605
14.	Otpadne akumulatorske baterije sa kiselinom KISELINOM	3.540 (VALBIH) + 3.320 (VALBIH)	kg	6.860
15.	Nikl – Kadmij baterije (Ni-Cd)	14,5 (GROSS)	kg	19,5
16.	Građevinski materijali koji sadrže azbest (azbestne ploče-valovite)	-	m3	2
17.	Flourescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu	70 (GROSS) + 142 (KEMIS)	kg	215
18.	Boje, tinta, ljepljiva i smole koje sadrže opasne materije	125 (GROSS) + 15,5 (KEMIS)	kg	140,5
19.	Odbačena električna i elektronska oprema	1.760 (GROSS) + 904 (KEMIS) 210 Novo skladište (radijatori i ostala oprema)	kg	2.874

2.5 Proizvođači otpada –javne ustanove

U Jablanici trenutno egzistiraju slijedeće javne ustanove: Osnovna i Srednja škola, Obdanište “Pčelica“, 4 Područne škole, Centar za socijalni rad, Dom za stara i iznemogla lica, Dom zdravlja, Gradska apoteka, Veterinarska stanica, Muzej “Bitka za ranjenike na Neretvi”. Navedene Javne ustanove nemaju sklopljene posebne ugovore sa ovlaštenim pravnim licima za zbrinjavanje opasnog otpada. Uglavnom se otpad odlaže u postojeće kontejnere koje odvozi JKP.

Kada je u pitanju opasni otpad iz Doma zdravlja, Doma za stara lica, stomatoloških ordinacija i veterinarske stanice u općini Jablanica nije zabilježen slučaj sklapanja ugovora sa ovlaštenim pravnim licima za zbrinjavanje ovog otpada. U gradskoj apoteci postoji praksa odlaganja lijekova, odnosno povrata lijekova proizvođaču i /ili distributeru lijekova, ali samo prije isteka roka važenja lijeka, odnosno povrat se može izvršiti samo lijekova koji su u roku važenja, koji ističe uskoro.

Zabilježeno je prikupljanje otpada u Domu zdravlja (medicinskog) na način da se isti odlaže u burad (trenutno prikupljeno 500 kg) i čeka se njegovo zbrinjavanje putem kantonalnog ministarstva.

Tabela 4. Proizvođači otpada javne ustanove

R. br	Proizvođač otpada	Vrsta otpada
Javna administracija		
	Općina Jablanica Pravobranilaštvo Općine Jablanica	15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad) 20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu) 20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente 20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01

		miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
Javne ustanove		
	JU Centar za socijalni rad	15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad)
	JU Dom za stara i iznemogla lica	20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu)
	Služba za zapošljavanje	20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente 20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
Obrazovne ustanove		
	Osnovna škola Suljo Čilić	15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad)
	Mješovita srednja škola	20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu)
	Vrtić Pčelica	20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente 20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
Institucije kulture		
	Muzej „Bitka na Neretvi“	20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente
	Omladinski klub pod istim suncem Kino	20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
Zdravstvene ustanove		
	Dom zdravlja Jablanica	15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad) 18 01 Otpad od njege novorođenčadi, dijagnosticiranja, liječenja ili prevencije bolesti kod ljudi 20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu) 20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente 20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koj nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
	JU gradska apoteka	07 05 otpad od proizvodnje, formulacije, primjene i prodaje farmaceutika 15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljani komunalni otpad) 18 01 Otpad od njege novorođenčadi, dijagnosticiranja, liječenja ili prevencije bolesti kod ljudi 20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu) 20 01 31* citotoksici i citostatici 20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente 20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad , 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)

Veterinarska stanica	15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljeni komunalni otpad) 15 02 Apsorbensi, filterski materijali, materijali za upijanje i zaštitna odjeća 18 02 Otpad od istraživanja, dijagnosticiranja, liječenja ili prevencije bolesti u životinja 20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu) 20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koj sadrži opasne komponente 20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, 20 03 ostali komunalni otpad (20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 03 01 miješani komunalni otpad, 20 03 07 krupni otpad, 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način)
Groblja (harem Jasen, pravoslavno i rimokatoličko groblje, harem Kovačevine)	20 02 otpad iz vrtova i parkova (uključujući otpad sa groblja)
Pijaca	15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno sakupljeni komunalni ambalažni otpad) 20 01 Odvojeno sakupljeni sastojci (osim 15 01) (20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu) 20 03 ostali komunalni (20 03 01 miješani komunalni otpad, 20 03 02 otpad s pijaca)
Parkovi, dječija igrališta, javne zelene površine	20 02 otpad iz vrtova i parkova

3 Pravni okvir za upravljanje otpadom

3.1 Planski dokumenti upravljanja otpadom

Nadležnost za zaštitu životne sredine u BiH, a samim tim i upravljanje otpadom je, prema Dejtonskom sporazumu, na entitetskom nivou data Ministarstvu za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS.

Delegacija EU u BiH je 1998. godine kroz PHARE program finansirala izradu "Strategije upravljanja otpadom u BiH". Strategijom je po prvi put integralno sagledan problem upravljanja otpadom u cijeloj BiH te predložen regionalni pristup problemu rješavanja odlaganja otpada.

U Federaciji BiH urađena je Federalna strategija upravljanja otpadom (2008. godine) kao sastavni dio, komponenta Federalne strategije upravljanja okolišem, koja je postavila strateške ciljeve razvoja sektora upravljanja otpadom na području F BiH i propisala mjere za njihovo dostizanje.

Glavna svrha Strategije je uspostava realnog okvira za smanjenje količina otpada koji nastaje, te održivo upravljanje novonastalim otpadom. Plan upravljanja otpadom, kao provedbeni dokument Strategije, mora biti u potpunosti usklađen sa spomenutim strateškim ciljevima, te odredbama Federalnog plana upravljanja otpadom (usvojen na nivou Federacije BiH za period 2012-2018. godina).

Tabela 5. Obaveze općina prema Federalnoj strategiji upravljanja otpadom, 2008-2018.

Operativni cilj			Mjere iz općinske nadležnosti	Rok
Povećati broj stanovnika obuhvaćen organiziranim prikupljanjem otpada prema sljedećoj dinamici:			<ul style="list-style-type: none"> Napraviti program povećanja broja stanovnika pokrivenog organiziranim prikupljanjem za svaku općinu F BiH sa procjenom sredstava Realizirati programe povećanja broja stanovnika pokrivenog organiziranim prikupljanjem 	2008.
2011	2014	2018		U skladu sa dinamikom operativnog cilja
70%	85%	95%		
Stvoriti uslove za sanitarno odlaganje kapaciteta za najmanje 5 godina odlaganja u svim regijama (100% u 2011. godini)			<ul style="list-style-type: none"> Definirati regije, potpisati općinske sporazume Izraditi općinske planove i propise kojima se definiraju lokalne obveze u odnosu na primjenu koncepta regionalnog deponiranja definiranog Kantonalnim planom 	2008. 2011.

Operativni cilj	Mjere iz općinske nadležnosti	Rok
Ukloniti nelegalna odlagališta i sanirati područje na kojem su se nalazila prema sljedećoj dinamici: 2011 2014 2018 50% 80% 95%	<ul style="list-style-type: none"> Napraviti kratkoročni program uklanjanja nelegalnih odlagališta u svim općinama sa procjenom sredstava 	2008.
Sanirati i zatvoriti postojeća općinska odlagališta	<ul style="list-style-type: none"> Izraditi Planove aktivnosti za sanaciju općinskih deponija Sanirati i zatvoriti općinske deponije 	2008. do 2014.
Sanirati i zatvoriti postojeća odlagališta, jame grobnice i groblja sa otpadom životinjskog porijekla	<ul style="list-style-type: none"> Izrada dokumentacije za sanaciju postojećih odlagališta, jama i groblja za otpade životinjskog porijekla Sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta, jama grobnica i groblja za otpad životinjskog porijekla 	2012-2013 2014-2018.
Smanjenje količina otpada za finalno odlaganje/zbrinjavanje uz efikasnije korištenje resursa	<ul style="list-style-type: none"> Uspostaviti sistem odvojenog prikupljanja u svim općinama FBiH Prikupiti i reciklirati otpad od ambalaže Odvojeno prikupiti biootpad iz vrtova i parkova 	Vidi tabelu u nastavku

Smanjiti količinu otpada za finalno odlaganje prema sljedećoj dinamici:

Tabela 6. Operativni ciljevi federalne strategije za smanjenja količina otpada za finalno odlaganje

Operativni ciljevi	2011	2014	2018
Uspostaviti sistem odvojenog prikupljanja otpada u svim općinama FBiH (% od ukupnog broja općina)	30	60	95
Prikupiti i reciklirati otpad od ambalaže (% od ukupno proizvedene količine)	8	20	30
-papir i karton	35	45	55
- staklo	4	10	40
- metal	55	60	65
- plastika	3	6	15
Odvojeno prikupiti biootpad iz vrtova i parkova	30	50	70

Prema članu 9. Zakon o upravljanju otpadom kantoni su dužni uraditi kantonalne planove upravljanja otpadom, koji treba da budu usaglašeni sa Federalnim planovima. Naime, ciljevi postavljeni Federalnom strategijom istovremeno su ciljevi koji se trebaju ostvariti kroz kantonalne planove upravljanja otpadom. S tim u vezi, na nivou Hercegovinačko – neretvanskog kantona, Plan upravljanja otpadom je urađen za period od 10 godina (2011-2021. godina). Isti je usvojen na Vladi HNK i u proceduri je usvajanje na Skupštini HNK. Planom je utvrđeno da je deponija „Uborak“ u Mostaru regionalnog karaktera, te da će općina Jablanica svoj otpad odlagati na tu deponiju. Predviđena su dva moguća scenarija rješavanja pitanja odlaganja otpada u Jablanici:

- izgradnja pretovarne stanice u Jablanici odakle će se otpad voziti u Mostar ili
- izgradnja reciklažnog centra, pretovarne stanice u Jablanici i konačni odvoz za Mostar.

Tabela 7. Obaveze općina prema Kantonalnom planu upravljanja otpadom HNK

Mjera	Vrijeme izvršenja	Iznos sredstava	Izvor sredstava
Smanjenje rizika po okoliš i zdravlje ljudi i uspostava prioritetne infrastrukture za integrirano upravljanje otpadom			
Priprema programa povećanja broja stanovnika organiziranim prikupljanjem za svaku općinu HNK sa procjenom sredstava	2011-2012.	10.000 KM	Općinski budžet
Sklopiti ugovore o zajedničkom osnivanju i korištenju budućih pretovarnih stanica/centara za upravljanje otpadom(međuopćinske ili JPP)	2012.		
Pripremiti studije lokalizacije i izvodivosti pretovarne stanice/centra za upravljanje otpadom za regiju. Upisati lokacije u prostorno plansku dokumentaciju. Izraditi studije izvodivosti za uvođenje pojedinih komponenti u sklopu PS i uspostavu CUO	2012.	200.000 KM	Općinski/Kantonalni budžet

Izraditi općinske operativne planove upravljanja otpadom i propise kojima se definiraju lokalne obaveze u odnosu na primjenu koncepta regionalnog deponiranja definiranog kantonalnim planom	2011-2012.	50.000 KM	Budžet općina
Napraviti kratkoročni program uklanjanja nelegalnih odlagališta u svim općinama sa procjenom sredstava	2011.	15.000 KM	Općinski budžet
Izraditi Planove prilagođavanja općinskih deponija	2011.	50.000 KM	Općinski budžet/WB
Sanirati i zatvoriti općinska odlagališta	2015.	1.000 000 KM	Općinski budžet/WB
Sanirati divlja odlagališta	2011-2021.	-	Općinski budžet
Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša HNK/Ž u saradnji sa općinama: Izrada dokumentacija i programa uklanjanja postojećih odlagališta, jama i groblja za otpade životinjskog porijekla u HNK/Ž sa procjenom sredstava	2015.	-	Kantonalni budžet
Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša HNK/Ž u saradnji sa općinama: Sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta, jama grobnica i groblja za otpad životinjskog porijekla	2015-2017	-	Kantonalni budžet
Određivanje lokacije i uspostava sabirnih mjesta za sakupljanje otpada životinjskog porijekla (rashladni kontejneri) u skladu sa Federalnom strategijom upravljanja otpadom	2014-2015.	1.000 000 KM	Državni, federalni, kantonalni budžeti, IPA fondovi, WB
Smanjenje količina otpada za finalno odlaganje/zbrinjavanje uz efikasnije korištenje resursa			
Uspostaviti sistem odvojenog sakupljanja komunalnog otpada	2012-2020.		

Općina Jablanica je 2003. godine donijela Lokalni ekološki akcioni plan LEAP s ciljem identifikacije problema vezanih za ljudsko zdravlje, ekološki sistem i ukupni kvalitet života. LEAP obrađuje pored oblasti upravljanja otpadom i korištenje, zaštitu i upravljanje resursima kao što su voda, zemljište, planine i šume. Također dokument obrađuje oblast korištenja, zaštite i upravljanja prostornim, historijskim i izgrađenim vrijednostima. Aktivnosti koje su predviđene, a tiču se upravljanja otpadom su: edukacije stanovnika i privatnog i javnog sektora o značaju odlaganja otpada, obezbjeđenje dovoljnog broja kontejnera na odgovarajućim mjestima, saniranje divljih deponija, uspostavljanje sistematskog zbrinjavanja raznih vrsta otpada i sl.

Izveštaj, analiza stepena realizacije LEAP-a sa komentarima

Mjera	Opis aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Rok	Finansijski izvori	Planirani rezultat	Analiza stanja
KONTINUIRANA EDUKACIJA O ODLAGANJU I UPRAVLJANJU OTPADOM STANOVNIKA, JAVNOG I POSLOVNOG SEKTORA						
M1	Raznim metodama i informativnim sredstvima kontinuirano provoditi informiranje i prosvječivanje javnosti o otpadu	Općina RTV Jablanica JKP, Eko udruženje	KR SR DR	JKP Općina Ministarstva Projekti	Otpad se sortira i ne odlaže na nedozvoljenim mjestima	Povremeno u skladu sa aktivnostima projekata organizuju se emisije o značaju upravljanja otpadom
M2	Ekološke minute ili ekološke teme uvesti kao stalnu emisiju na TV Jablanica	EKO-N škole TV Jablanica	KR SR DR	JKP Općina Ministarstva Projekti	Kontinuirano emitovanje ekoloških emisija	Nisu uvedene redovne emisije na RTV Jablanica, povremeno kroz projektne aktivnosti su radene emisije (eko balkon, eko okućnica)
GRAĐANIMA NA RASPOLAGANJU DOVOLJAN BROJ KONTEJNERA NA PRIMJERENIM MJESTIMA						
M1	Poštivajući standarde i potrebe postaviti odgovarajući broj kontejnera na raspolaganje korisnicima Tamo gdje god je moguće kontejnere ukloniti sa trotoara	JKP Općina	KR	JKP Općina privreda	Postavljen dovoljan broj kontejnera Kontejneri uklonjeni s trotoara	Na većini mjesta za prikupljanje otpada kontejneri uklonjeni sa trotoara (95%)
Mjera	Opis aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Rok	Finansijski izvori	Rezultat	
KONTEJNERI SE REDOVNO PRAZNE I DEZINFIKUJU						
M1	Kontejnere redovno prazniti i dezinfikovati	JKP Općina	KR SR DR	JKP	Nema neugodnog mirisa iz	Kontejneri se prazne po utvrđenom planu I programu odvoza. Dezinfekcija nije

					kontejnera	redovna
M2	U glavnoj gradskoj ulici kontejnere prazniti svaki dan	JKP Općina	KR SR DR	JKP	Nema neugodnog mirisa iz kontejnera	6/7 (šest puta u sedmici)
POSTAVLJENE SU KORPE ZA OTPAD						
M1	Postaviti korpe za otpad u gradu	Općina JKP	KR	Općina JKP	Postavljene korpe za otpad	Postavljene korpe u glavnoj gradskoj ulici. Djelimično uništene.
Mjera	Opis aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Rok	Finansijski izvori	Rezultat	
SANIRANE SU DIVLJE DEPONIJE						
M1	Sanirati divlje deponije, čišćenjem, odvozom i uništavanjem otpadnog materijala	EKO-N Općina JKP	KR	Općina JKP Ministarstva Privreda projekti	Sanirane divlje deponije	Sanirano 25 divljih deponija
M2	Odlukom o zaštiti okoliša, drugim odlukama i zakonima uvesti stroge kazne za prekršioce	Općina	KR	Općina	Građani poštuju propise o zaštiti okoliša	Zakon nije predvidio donošenje Odluke na lokalnom nivou. Inspektor iz svoje nadležnosti provodi Zakon HNK.
M3	Kontinuirano nadgledati način odlaganja otpada na cijelom prostoru Općine	Općina JKP EKO-N	KR SR DR	Općina JKP	Građani poštuju propise o zaštiti okoliša	Vrši se kontinuiran nadzor, inspekcija I ovlaštena lica iz JKP
M4	Uspostaviti zbrinjavanje ambalažnog, građevinskog, elektronskog otpada, starih automobilskih guma, starog motornog ulja i drugog tečnog i opasnog otpada	Općina JKP Privrednici	KR SR DR	Općina JKP privreda	Adekvatno rješeno zbrinjavanje opasnog i kabastog otpada	Nije uspostavljeno zbrinjavanje
Mjera	Opis aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Rok	Finansijski izvori	Rezultat	
M5	Uspostaviti reciklažna dvorišta za sakupljanje, sortiranje, obradu i pretovar otpada	Općina JKP EKO-N Privrednici	KR SR DR	Općina JKP privreda	Uspostavljena reciklažna dvorišta za sortiranje otpada	Uspostavljeni jedno reciklažno dvorište
M6	Napraviti program za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada	Općina JKP EKO-N	KR SR DR	Općina JKP projekti samofinas.	Otpad se odvozi iz domaćinstava i privrede	Uspostavljen projekat zelenih otoka ali nije zaživio usljed nesavjesnog korištenja posuda za odlaganje i nemogućnosti krajnjeg zbrinjavanja razdvojenog otpada.
M7	Podsticati smanjenje nastajanja otpada i višekratnu upotrebu ambalaže	Općina JKP EKO-N	KR SR DR	Općina Ministarstva JKP	Smanjeno nastajanje otpada i ambalaže	Nije se provodila ova mjera
M8	Uvesti ekonomske cijene za zbrinjavanje opasnog i kabastog otpada	Općina HNK JKP	KR SR DR	Zakonski propisi	Povećan budžet Općine	Nije se posebno zbrinjavao kabasti I opasni otpad

KR kratkoročno 0-2 god; SR srednjoročno 2-6 godina; DR dugoročno 6-12 godina

Planski dokumenti koji se odnose na uređenje prostora u općini su sljedeći :

Redni broj	NAZIV ODLUKE	OBJAVLJENA
1.	Odluka o usvajanju Urbanističkog plana Jablanica 2000. god.	Sl.gl.Opštine Jablanica broj 6/81
2.	Odluka o izradi Prostornog plana opštine Jablanica	Sl.gl.Opštine Jablanica broj 5/83
3.	Odluka o Regulacionom planu ulice Pere Bilića u Jablanici	Sl.gl.Opštine Jablanica broj 4/84
4.	Odluka o izmjeni dijela Regulacionog plana naselja Gornja Kolonija	Sl.gl.Opštine Jablanica broj 3/84

	u Jablanici	
5.	Odluka o izmjeni dijela Regulacionog plana naselja Gornja Kolonija u Jablanici	Sl.gl.Opštine Jablanica broj 1/85
6.	Odluka o dopuni Regulacionog plana ul.Pere Bilića – centra Jablanica	Sl.gl. Opštine Jablanica broj /85
7.	Odluka o dopuni Regulacionog plana naselja Gornja Kolonija u Jablanici	Sl.gl.Opštine Jablanica broj 5/85
8.	Odluka o dopuni Regulacionog plana ul.Pere Bilića u dijelu naselja „Podbrežje“	Sl.gl.Opštine Jablanica broj 3/87
9.	Odluka o dopuni Regulacionog plana ul.Pere Bilića za Zanatski centar „Šljunkara“	Sl.gl.Opštine Jablanica broj 3/87
10.	Zaključak izmjene i dopune Urbanističkog plana opštine Jablanica	Sl.gl.Opštine Jablanica
11.	Odluka o utvrđivanju nacrt izmjena i dopuna Urbanističkog plana Jablanica	Sl.gl.Opštine Jablanica broj 2/91
12.	Odluka o pristupanju izradi izmjena i dopuna prijedloga Urbanističkog plana Jablanica	Sl.gl.Opštine Jablanica broj 2/91
13.	Odluka o izmjeni i dopuni dijela Regulacionog plana ul.pere Bililića, odnosno Regul.plana Podbrežje i Memorijalni kompleks Sport.posl.centar „Stadion“	Sl.gl.Općine Jablanica broj /95
14.	Odluka o izmjeni Urbanističkog plana Jablanice za period 1988. do 2010.god. (grob.Jasen- za UNIS) namjen.proizvodnja	Sl.gl.Općine Jablanica broj /95
15.	Odluka o izmjeni Urbanističkog plana Jablanice za period 1988. do 2010.god. (Ekonomija).	Sl.gl.Općine Jablanica broj 1/97
16.	Odluka o izmjeni Regulacionog plana „Gornja kolonija“	Sl.gl.Općine Jablanica broj 2/01
17.	Odluka o izgradnji garaža na Gornjoj koloniji	Sl.gl.Općine Jablanica broj 2/01
18.	Odluka o izmjeni Regulacionog plana „Doljanka, Bokulja i Jarišća“	Sl.gl.Općine jablanica broj 4/01
19.	Odluka o izmjeni Regulacionog plana „Memorijalni kompleks i Podbrežje“	Sl.gl.Općine Jablanica broj 4/01
20.	Odluka o usvajanju „Nacrta Urbanističkog projekta „Gradski park“	Sl.gl.Općine Jablanica broj 4/01
21.	Odluka o izmjeni Regulacionog plana „Doljanka, Bokulja i Jarišća“	Sl.gl.Općine Jablanica broj 1/02
22.	Odluka o usvajanju Urbanističkog projekta „Gradski park“	Sl.gl.Općine Jablanica broj 3/02
23.	Odluka o usvajanju Nacrta urbanističkog projekta „Ostrožac-Stara trasa M-17“	Sl.gl.Općine Jablanica broj 4/02
24.	Odluka o pristupanju izradi UP „Šljunkara“	Sl.gl.Općine Jablanica broj 4/04
25.	Odluka o donošenju UP „Stadion“	Sl.gl.Općine Jablanica broj 4/04
26.	Odluka o donošenju UP „Šljunkara“	Sl.gl.Općine Jablanica broj 6/04
27.	Odluka o donošenju UP „Rasadnik-Trg oslobođenja“	Sl.gl.Općine Jablanica broj 6/04
28.	Odluka o usvajanju Nacrta UP „Šljunkara“	Sl.gl.Općine Jablanica broj 6/04
29.	Odluka o usvajanju Nacrta urbanističkog plana „Rasadnik-Trg oslobođenja“	Sl.gl.Općine jablanica broj 6/04
30.	Odluka o pristupanju izradi urbanističkog plana „Stadion“	Sl.gl.općine Jablanica broj 7/04
31.	Odluka o donošenju urbanističkog plana „Gornja kolonija“	Sl.gl.općine Jablanica broj 3/05
32.	Plan parcelacije urbanističkog plana G.kolonija.	Sl.gl.općine Jablanica broj 8/07
33.	Izmjena urbanističkog plana „Šljunkara“	Sl.gl.općine Jablanica broj
34.	Urbanistički projekat Šljunkara odluka o donošenju urbanističkog plana „Šljunkara“	Sl.gl.općine Jablanica broj 6/04
35.	Odluka o izmjeni urbanističkog plana „Šljunkara“	Sl.gl.općine Jablanica broj 1/08

Na naprijed navedenim planskim dokumentima nisu ucrtane pozicije kontejnera.

3.2 Zakonska regulativa

Prema članu III 2.c (Aneksa 4 Dejtonskog sporazuma (Ustav Bosne i Hercegovine) entiteti su zaduženi za zaštitu okoliša, te su svi relevantni okolinski zakoni doneseni na nivou entiteta, tj. Federacije Bosne i Hercegovine.

Na nivou Federacije BiH, 2003. godine doneseno je šest okvirnih zakona za zaštitu okoliša, koji su rađeni prema zahtjevima legislative Evropske Unije. Zakoni i podzakonski akti koji se dotiču upravljanja otpadom su:

- Zakon o zaštiti okoliša, Službene novine FBiH 33/03;
- Zakon o upravljanju otpadom, Sl. novine FBiH 33/03 i 72/09- Pravilnik o uvjetima za prijenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača i prodavača na operatera sistema za prikupljanje otpada, Sl. novine FBiH 9/05;

- Pravilnik o izdavanju dozvole za aktivnosti male privrede u upravljanju otpadom, Sl. novine FBiH 9/05;
- Pravilnik o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu, Sl. novine FBiH 19/04;
- Pravilnik o kategorijama otpada sa listama, Sl. novine FBiH 9/05;
- Pravilnik o postupanju s otpadom koji se ne nalazi na listi opasnog otpada ili čiji je sadržaj nepoznat, Sl. novine FBiH 9/05;
- Pravilnik o sadržaju plana prilagođavanja upravljanja otpadom za postojeća postrojenja za tretman ili odlaganje otpada i aktivnostima koje preduzima nadležni organ, Sl. novine FBiH 9/05;
- Uredba o finansijskim i drugim garancijama za pokrivanje troškova rizika od mogućih šteta, sanacije i postupaka nakon zatvaranja deponije, Službene novine Federacije BiH, broj 39/06;
- Uredba o selektivnom prikupljanju pakovanju i označavanju otpada, Sl. novine F BiH, broj 38/06;
- Uredba o obavezi dostavljanja godišnjeg izvještaja o ispunjenju uvjeta iz dozvole za upravljanje otpadom, Sl. novine F BiH, broj 33/06;
- Zakon o prikupljanju, proizvodnji i prometu sekundarnih sirovina i otpadnih materijala, Sl. novine FBiH 35/98.

Hercegovačko-neretvanski kanton donio je 2006. godine, Zakon o upravljanju otpadom HNK ("Službene novine HNK" broj 6/06). Zakon o upravljanju otpadom (Službene novine F BiH, broj: 33/03,72/09) i Zakon o upravljanju otpadom HNK koji u članu 9. predviđa izradu i usvajanje lokalnih planova za upravljanje otpadom.

U nastavku se daje popis obaveza općina iz relevantnih federalnih i kantonalnih propisa i strategija.

Tabela 8. Obaveze općina prema relevantnim federalnim propisima

Zakon/Pravilnik	Broj Služb. novina FBiH	Nadležnosti
Zakon o zaštiti okoliša	33/03, 38/09	Čl. 27.: Općinske službe za upravu su dužne pružiti podršku obrazovnim institucijama, vjerskim zajednicama, naučnim institucijama, stručnim organizacijama i udruženjima kako bi mogli djelotvornije provoditi svoje obrazovne i trening aktivnosti u oblasti okoliša
Zakon o upravljanju otpadom	33/03, 72/09	Čl. 9.: saradnja sa kantom kod izrade Kantonalnog plana upravljanja otpadom Čl. 10.: Izrada općinskog plana upravljanja otpadom
Pravilnik o sadržaju plana prilagodbe upravljanja otpadom za postojeća postrojenja za tretman ili odlaganje otpada i aktivnostima koje poduzima nadležni organ	9/05	Čl 2.: Ako je postojeće postrojenje deponija i nije sukladna s minimumom uvjeta za deponije Plan prilagođavanja treba sadržavati program sa fazama mjera potrebnih da bi se deponija uskladila sa navedenim minimalnim zahtjevima u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog pravilnika. Plan prilagođavanja se dostavlja radi dobivanja okolinske dozvole za rad.
Zakon o komunalnim djelatnostima	„Službeni list SR BiH“, broj 20/90	Obezbeđivanje obavljanja komunalnih djelatnosti zajedničke i komunalne potrošnje Uspostava komunalnog inspektora Utvrđiti obaveze i načina plaćanja komunalne naknade Svake godine donijeti odluku o vrijednosti boda komunalne naknade Donijeti program financiranja komunalnih djelatnosti

Tabela 9. Kantonalni propisi od značaja za upravljanje otpadom

Naziv odluke	Broj Službenih novina HNK	Propisane obaveze
Zakon o upravljanju otpadom	„Službene novine HNK“, broj: 6/06	Cilj ovog Zakona je poticanje i osiguranje najvažnijih uslova u cilju sprječavanja nastajanja otpada, prerade otpada za ponovo korištenje i reciklaže, izdvajanje materijala i njihovo korištenje za proizvodnju energije, te sigurno odlaganje otpada. Ovim se Zakonom određuju prava, obaveze i odgovornost pravnih i fizičkih lica u postupanju s otpadom.
Zakon o zaštiti okoline	„Službene novine	Ovim se Zakonom uređuje zaštita okoline radi očuvanja okoline i utvrđivanja stanja okoline, smanjivanje rizika za život i zdravlje ljudi,

	HNK“, broj: 7/04	sprečavanje štetnih uticaja na okolinu i uklanjanja njihovih posljedica, osiguranja i poboljšanja kvaliteta življenja za dobrobit sadašnjih i budućih generacija. Zaštitom okoline osigurava se cjelovito očuvanje kvaliteta okoline, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okolinu, kao osnovni uslov zdravog i održivog razvoja.
Zakon o zaštiti prirode	„Službene novine HNK“, broj: 3/05	Ovim se zakonom uređuju sistem obnove, zaštite i cjelovitog očuvanja prirode, održivo korištenje prirodnih dobara, uslovi za izvođenje zahvata u prirodu, proglašavanje i zaštita prirodnih vrijednosti, način upravljanja zaštićenim dijelovima prirode, naknade vlasnicima i ovlaštenicima na tim dijelovima prirode za ograničenja kojima su podvrgnuti, odgovornosti za oštećenja prirode, planiranje i organizacija zaštite prirode, popis i praćenje stanja u prirodi, sudjelovanje javnosti u odlučivanju o prirodi, priznanja i nagrade za postignuća u zaštiti prirode, obavljanje upravnih i stručnih poslova u svezi sa zaštitom i očuvanjem prirode, nadzor te ustrojstvo i postupanje inspekcije zaštite prirode i kazne za prekršaje za pravne i fizičke osobe.
Zakon o zaštiti zraka	„Službene novine HNK“, broj: 3/05	Radi osiguranja čistoće zraka neophodnog za život, rad i rekreaciju čovjeka i očuvanja vrijednosti čovjekova okoliša ovim Zakonom se određuju: tehnički uvjeti i mjere za sprječavanje ili smanjivanje emisija u zrak uzročenih ljudskim djelovanjem, koje se moraju poštovati u procesu proizvodnje na teritoriju HNK, planiranje i provođenje zaštite kvalitete zraka kao djela okoliša i općeg dobra koji ima zaštitu kantona, posebni izvori emisija, praćenje i utvrđivanje kvalitete zraka i izvora emisija i mjere za sprječavanje, katastar emisija, nadzor i kazne za prekršaje za pravne i fizičke osobe.
Zakon o građenju	„Službene novine HNK“, broj: 5/04	Ovim Zakonom uređuje se: izrada tehničke dokumentacije, građenje, postupak izdavanja odobrenja za građenje i upotrebnu dozvolu, vršenje nadzora, održavanje građevine, te određuju tehnička i druga svojstva kojima moraju udovoljiti građevine na teritoriju Hercegovačkoneretvanskog kantona.
Zakon o prostornom uređenju	„Službene novine HNK“, broj: 4/04	Ovim Zakonom utvrđena su načela za plansko uređenje prostora, površine i područja koja se utvrđuju planskom dokumentacijom, režimi građenja, zaštitne zone, te pojmovi građenja van građevinskog zemljišta, urbanog i užeg urbanog područja, naselja i naseljenog mjesta.
Zakon o koncesijama	„Službene novine HNK“, broj: 2/03 i 1/06	Ovim zakonom se uređuje način i uslovi dodjele koncesija, reguliše se postupak dodjele koncesija, nadležnosti tza dodjelu, ugovori o koncesijama, prava i obaveze koncesionara i sl. Koncesije koje se odnose na upravljanje otpadom podrazumjevaju izgradnju komunalnih objekata i obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu sa kantonalnim Zakonom o komunalnoj djelatnosti.
Zakon o komunalnoj djelatnosti	„Službene novine HNK“, broj: 4/04	Ovaj Zakon određuje načela, način obavljanja i finansiranja komunalnih djelatnosti na području HNK. Komunalne djelatnosti u smislu ovog Zakona koje se odnose na upravljanje otpadom su: održavanje čistoće i odlaganje komunalnog otpada. Općine su na temelju kantonalnog Zakona o komunalnoj djelatnosti dužne donjeti provedbene propise koji regulišu upravljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada za nivo općine.
Pravilnik o djelatnostima, pogonima i postrojenj. koja mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolišno dopušt.	„Službene novine HNK“, broj: 1/05	Ovaj pravilnik definiše proceduru za dobijanje okolinske dozvole.
Pravilnik o rokovima za podnošenje zahtjeva za izdavanje okolišnog dopuštenja za djelatnosti, pogone i postrojenja koja imaju izdana dopuštenja prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti okoliša	„Službene novine HNK“, broj: 2/06	Ovim pravilnikom definišu se pogoni i postrojenja koji trebaju okolinsku dozvolu.

Tabela 10. Općinski propisi od značaja za upravljanje otpadom

Naziv odluke	Broj Službenog glasnika Općine	Propisane obaveze
Odluka o komunalnom redu i komunalnoj higijeni	Službeni glasnik općine Jablanica, broj 4/10	Odlukom se uređuje komunalni redi održavanje komunalnog reda, kao i odnosi u komunalnim djelatnostima na području općine, a naročito na području uređenja naselja, održavanje komunalne higijene i čuvanja javnih površina, sakupljanje, odvoz i postupanje sa smećem i drugim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda i sl.
Odluka o komunalnoj djelatnosti	Službeni glasnik općine Jablanica, broj 2/06	Ovom odlukom se definišu komulane djelatnosti zbrinjavanje komunalnog otpada, snabdjevanje vodom, odvodnja i prečišćavanje voda, održavanje javnih površina i drugi poslovi vezani za komunalne djelatnosti
Saglasnost OV-a na Odluku o povećanju cijena iz oblasti individualnih komunalnih usluga	Službeni glasnik općine Jablanica 1/06 i 3/09,	Općinsko vijeće daje saglasnost na cijene

3.3 Analiza i zaključci

Obaveza donošenja zakonske regulative iz ove oblasti usmjerena je na državu, entitet i kantone. Općine nemaju neke posebne nadležnosti. Postojeća zakonska regulativa u BiH je u velikoj mjeri usaglašena sa istom u Evropskoj uniji, i većim dijelom oblast upravljanja otpadom zakonski je uokvirena.

Općinski propisi, odluke i pravilnici, od značaja za upravljanja otpadom, usaglašeni su sa postojećom zakonskom regulativom. U Općinskoj Odluci o komunalnom redu i higijeni propisan je način odlaganja i prikupljanja otpada, vrijeme odlaganja, način i vrijeme odvoza otpada, te nadzor nad provođenjem Odluke što daje osnov za kažnjavanje prekršioca. Međutim, problem nastaje u primjeni ovih propisa na terenu.

U postojećoj provedbeno-planskoj dokumentaciji nisu definisane lokacije građevina i postrojenja za upravljanje otpadom. Potrebno je kroz izmjene istih utvrditi lokacije građevina i postrojenja za upravljanje otpadom, a naročito odrediti status neuslovne deponije Bukova, izgradnju pretovarne stanice, odakle bi se otpad vozio u Mostar ili izgradnja reciklažnog centra.

Trenutno samo na užem gradskom području općine Jablanica postoji djelimično razdvojeno prikupljanje papira i kartonske ambalaže koji se odlažu u metalne boksove. Prikupljeni otpad dovozi u reciklažno dvorište, gdje se vrši razdvajanje istog, baliranje i priprema za prodaju kao sekundarne sirovine.

Strateški interes općine Jablanica jeste uvođenje programa odvojenog sakupljanja otpada. Cilj je imati što veći broj zelenih otoka sa kontejnerima za razdvajanje po otpada po vrstama, te podizanje svijesti građana o značaju selektovanog načina prikupljanja otpada. Također interes općine Jablanica je povećati kapacitet postojećeg reciklažnih dvorišta, odnosno što više razdvojenog otpada iz domaćinstva koji se na najjeftiniji način može pripremiti u selektiranom dvorištu, u cilju smanjenja količine mokrog otpada iz domaćinstava koji bi se vozio na regionalnu deponiju Uborak.

4 Administrativni okvir upravljanja otpadom

4.1 Institucionalna organizacija

Općina Jablanica je organizovana u 9 mjesnih zajednica sa 42 podružnice, koje čine 33 naseljena mjesta sa oko 11784 stanovnika (prema procjeni).

Upravljanje otpadom u općini Jablanica povjereno je preduzeću JKP „Jablanica“ d.d. Jablanica, koje se nalazi u 51%-om vlasništvu Općine Jablanica, koje se osim upravljanja otpadom bavi i vodosnabdjevanjem i održavanjem javnih površina. 49 % kapitala JKP „Jablanica“ d.d. Jablanica je privatni kapital stečen postupkom privatizacije dijela državnog kapitala javnim upisom dionica. Struktura vlasništva 49 % kapitala čine dio radnika preduzeća, brokerska kuća, banke, građani i dr.

Ovlaštenja i obaveze koje proizilaze iz samoupravnog djelokruga Općine podijeljene su između zakonodavnog organa - Općinskog vijeća i izvršnog organa - Općinskog načelnika. Općinsko vijeće donosi opće akte i druge akte u okviru samoupravnog djelokruga Općine, te obavlja druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i statutom. Međusobni odnosi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika zasnivaju se na principima međusobnog uvažavanja i suradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje i razvoj Općine. Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga Općine kao i poslove uprave koje su viši nivoi vlasti prenijeli na Općinu, obavlja jedinstveni općinski organ državne službe, na način utvrđen ustavom, zakonom ili drugim propisom. U okviru općinskog organa državne službe formiraju se općinske službe za upravu. Općinske službe za upravu u okviru prava i dužnosti Općine izvršavaju zakone i druge propise, odluke i druge opće akte Općinskog vijeća, Općinskog načelnika, prate stanje u upravnim oblastima za

koje su obrazovane, rješavaju u upravnim stvarima, provode nadzor, poduzimaju mjere za koje su zakonom ili drugim propisom ovlaštene, pripremaju odluke i opće akte, te obavljaju druge poslove iz okvira svoje nadležnosti. Općinskom načelniku u rukovođenju općinskim organom državne službe pomažu rukovodeći državni službenici: sekretar organa državne službe i pomoćnici Općinskog načelnika. Poslove osnovne djelatnosti koji su zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost općinskog organa državne službe, obavljaju državni službenici u okviru radnih mjesta i svoga djelokruga poslova. Poslove administrativno-tehničke i pomoćne djelatnosti obavljaju namještenici u okviru radnih mjesta i djelokruga poslova.

Na području općine osnivaju se mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave putem kojih građani sudjeluju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnog djelokruga i lokalnim poslovima koji neposredno i svakodnevno utječu na njihov život i rad. Mjesne zajednice osniva Općinsko vijeće odlukom.

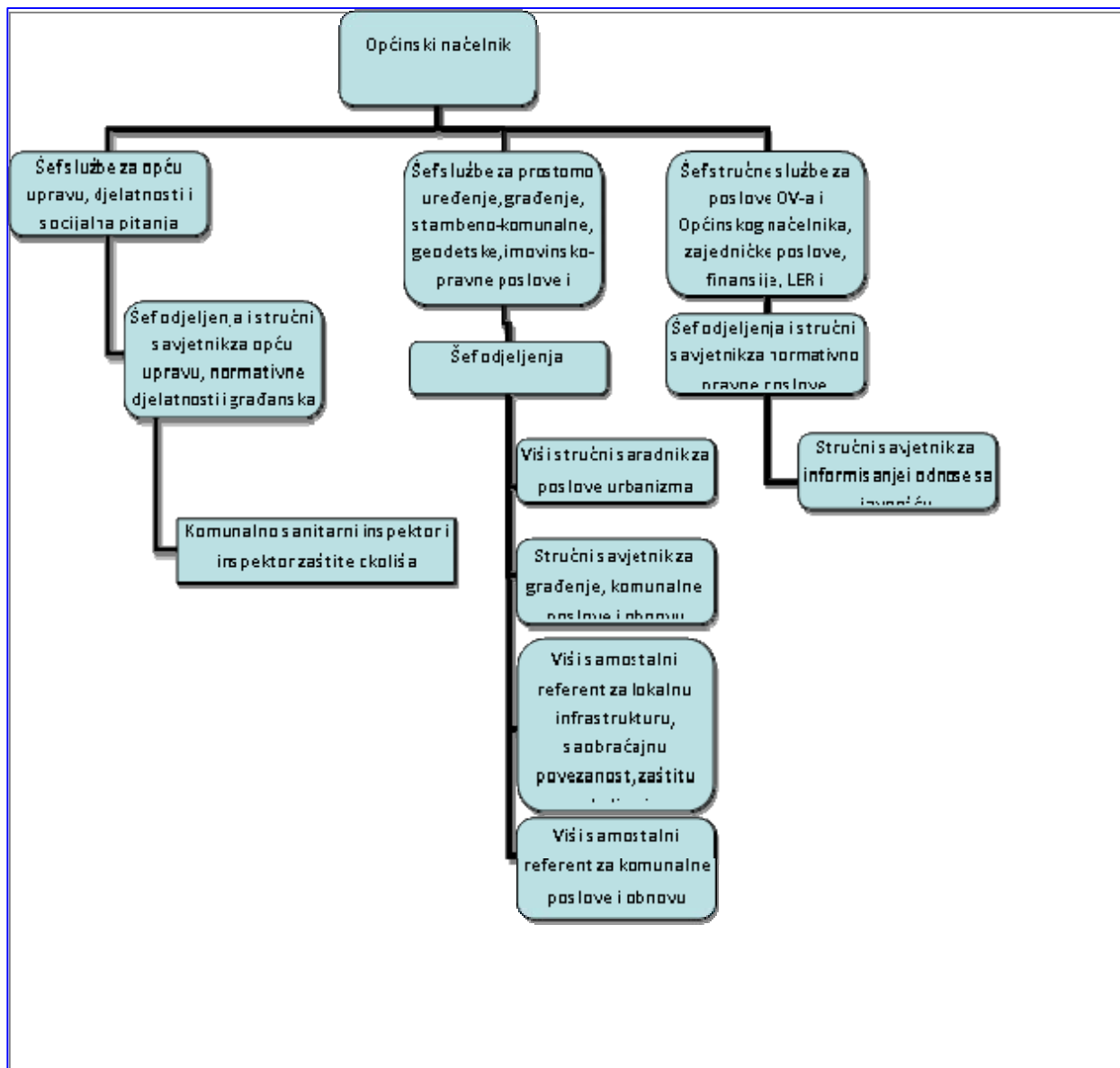
Komunalni poslovi u općini Jablanica u nadležnosti su Službe za upravu za prostorno uređenje, građenje, zaštitu okoline, stambeno-komunalne, geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina.

Osim državnih službenika i namještenika zaposlenih u navedenim Službama na poslovima komunalne higijene, odnosno upravljanja otpadom, u okviru svojih nadležnosti, angažovana je i komunalna inspekcija.

Saradnja između općinskih službi nadležnih za komunalne, poslove prostornog planiranja i inspeksijske poslove je dobra, kordiniraju se poslovi i nadopunjuju aktivnosti. Građani svoje primjedbe vezane za probleme upravljanja otpadom mogu i uglavnom upućuju na dvije adrese, Komunalno preduzeće i Općina Jablanica. Primjedbe se uglavnom odnose na nedovoljna broj mjesta za odlaganje, udaljenost mjesta odlaganja od mjesta stanovanja, visine cijene komunalnih usluga. Kada je u pitanju lokalna zajednica primjedbe građana idu u pravcu nezadovoljstva trenutnom lokacijom kontejnera, odnosno blizinom njihovih stambenih i poslovnih objekata, neugodnog mirisa iz kontejnera uzrokovanog nedovoljnom dezinfekcijom i pranjem istih, postojanja divljih deponija. Kao jedanu od prepreka u procesu prikupljanja otpada prepoznaje se i činjenica da određen broj stanovništva, i pored postojanja kontejnera, ne koristi uslugu organizovanog prikupljanja. U takvim slučajevima otpad se odlaže na neprimjerena mjesta.

Stručni savjetnik za informisanje i odnose sa javnošću bavi se pitanjima informisanja javnosti, putem web stranice Općine, o svim pitanjima vezano za Općinu, uključujući i komunalna pitanja. Također, Općina Jablanica koristi usluge RTV Jablanica za obavještavanje građana o značajnim pitanjima iz oblasti komunalija, te oglasne ploče – info panoe u gradu i po mjesnim zajednicama.

Na osnovu godišnjeg budžeta Općine Jablanica, a u cilju realizacije istog sa aspekta organizovanja i finansiranja poslova komunalne higijene, gdje spada i upravljanje otpadom, Općinski načelnik donosi godišnje programe komunalne higijene. Implementacija navedenih programa vrši se na način da, na prijedlog komunalnog preduzeća nadležna općinska Služba utvrđuje program redovnog čišćenja javnih površina, na koju saglasnost daje OV Jablanica.

4.2 Ugovori i saradnja u oblasti upravljanja otpadom

U skladu sa okvirnom EU direktivom o otpadu dozvola za upravljanje otpadom je potrebna za sve aktivnosti upravljanja otpadom tj. za transport, prikupljanje, i tretman otpada. Ovom dozvolom omogućava se upravljanje otpadom od strane stručnog osoblja i preduzeća koja posjeduju adekvatnu opremu. Prema Pravilniku o izdavanju dozvole za aktivnosti male privrede u upravljanju otpadom („Sl. novine FBiH”, broj: 09/05), potrebno je pribaviti dozvolu kod nadležnog kantonalnog ministarstva za zaštitu okoliša u ovisnosti od kapaciteta operatera.

Na nivou Hercegovačko – neretvanskog kantona, Plan upravljanja otpadom je urađen za period od 10 godina (2011-2021 godina), usvojen je na Vladi HNK. U toku je procedura je usvajanje istog na Skupštini HNK. Planom je potvrđeno da je deponija „Uborak“ u Mostaru regionalnog karaktera, te da će općina Jablanica u budućnosti svoj otpad odlagati na tu deponiju. Predviđena su dva scenarija rješavanja pitanja odlaganja otpada u Jablanici: 1. izgradnja pretovarne stanice u Jablanici odakle će se voditi u Mostar ili 2. izgradnja reciklažnog centra, pretovarne stanice u Jablanici i konačni odvoz za Mostar.

Saradnja sa nevladinim sektorom na organizovanom sakupljanju otpada u općini Jablanica nije prisutna. Uglavnom se saradnja ogleda kroz provođenje projektnih aktivnosti koje finansira općina Jablanica, a koje se odnose na uređenje korita rijeka, jezera, deponija i sl. Najznačajniji projekat koji je provoden preko NVO sektora je projekat pokrivanja kontejnerima područja MZ-e Doljani, a koji je finansiran iz sredstava federalnog budžeta. Cilj ovog projekta je bio poboljšati životni standard i uređen okoliš u MZ Doljani. Specifični ciljevi projekta su bili postavljanje 30 kontejnera u MZ Doljani za prikupljanje smeća i čišćenje postojećih deponija, te trajno uređen

način odvoženja smeća sa područja MZ Doljani. Aktivnosti na projektu su bile: saniranje i zatvaranje postojećih divljih deponija, uređenje lokacija za postavljanje kontejnera od strane mještana, nabavka i instaliranje info tabli upozorenja na lokacije divljih deponija, potpisivanje ugovora sa JKP za odvoz smeća, Promovisanje projekta. Direktno aktivnosti su provedene na volonterskoj osnovi (čišćenje, planiranje). U okviru ovog projekta zatvoreno je 8 divljih deponija, te je riješen odvoz otpada za 100 domaćinstava.

Na teritoriji općine Jablanica nije prisutna saradnja sa drugim pravnim licima osim saradnje sa JKP. Povremeno se, koriste usluge preduzeća „Standard“ iz Konjica, i to usluge vozilom VOMA kojim se, po pozivu nadležnih iz JKP, vrše sanacije izljeva fekalija u gradskom području.

Općina Jablanica kao većinski vlasnik JKP zaključuje godišnje Sporazume sa JKP o obimu i vrijednosti komunalnih usluga iz Plana i programa redovnog čišćenja i održavanja javnih površina na području općine Jablanica i Programe održavanja javnih i zelenih površina.

Sporazumom o obimu i vrijednosti komunalnih usluga definisane su zone na kojima se vrši redovno pometanje, sakupljanje otpadaka i smeća u kontejnere, odvoženje smeća sa javnih površina i odvoz na gradsku deponiju.

Osim naprijed navedenog Sporazuma sa JKP nema Općina nema drugih ugovora sa pravnim ili fizičkim licima za poslove upravljanja otpadom.

Općini Jablanica nije poznato da postoje ugovori za poslove upravljanja otpadom. Postoji ugovor JKP i ALBE oko prikupljanja i selektovanja otpada iz tržnog centra Konzum.

4.3 Analiza i zaključci

Općinska administracija je u funkciji rješavanja problema otpada u postojećoj zakonskoj regulativi koja precizira obaveze koje ne prate adekvatna finansijska sredstva. Općina Jablanica u lancu upravljanja otpadom obezbjeđuje sredstva za upravljanje otpadom koji podrezumjeva prikupljanje i odvoz na gradsku deponiju Bukova. Na osnovu člana 60. Odluke o komunalnom redu i komunalnoj higijeni («Službeni glasnik Općine Jablanica», broj 4/10), Služba za upravu za prostorno uređenje, građenje, zaštitu okoline, stambeno-komunalne, geodetske i imovinsko-pravne poslove, na prijedlog JKP „Jablanica“ d.d. Jablanica, a u skadu sa osiguranim finansijskim sredstvima, utvrđuje Plan i program redovnog čišćenja i održavanja javnih površina za narednu godinu.

Iako je u Službi za upravu za prostorno uređenje, građenje, zaštitu okoline, stambeno-komunalne, geodetske i imovinsko-pravne poslove planirano radno mjesto savjetnika za komunalne poslove potrebno je uraditi izmjene u sistematizaciji radnih mjesta gdje će se u postojećoj poziciji dodjeliti i obaveze praćenja implementacije mjera i aktivnosti u oblasti upravljanja čvrstim otpadom.

Finansiranje poslova prikupljanja i zbrinjavanja otpada u budućem periodu treba biti tretirano na način da se postigne finansiranje istog putem naplate, odnosno utvrditi cijene usluga koje su najbliže ekonomskim, uz subvencije najugroženijem dijelu stanovništva. U najvećoj mogućoj mjeri troškove zbrinjavanja otpada kod industrijskih proizvođača treba pripisati proizvođačima otpada. Potrebno je, u što kraćem periodu, iznaći model sanacije kako divljih deponija, tako i sanacije neuslovne deponije Bukova. Komunalni inspektor je uključen u praćenje realizacije ugovornih obaveza, praćenje stanja prikupljanja, transporta i odlaganja otpada.

Pretovarna stanica Jablanica za Jablanicu i/ili Konjic, Prozor nije definisana. Potrebno izraditi studiju izbora lokacije i studiju izvodljivosti. PS Jablanica planirana kroz Plan upravljanja otpadom HNK.

U narednom periodu potrebno je posvetiti pažnju sklapanju ugovora između proizvođača otpada i preduzeća zaduženih za zbrinjavanje istog kada se radi o opasnim vrstama otpada.

5 Postojeći kapaciteti za prikupljanje i odvoz otpada

5.1 Opremljenost za pružanje usluge prikupljanja i odvoza otpada

U sljedećih nekoliko tabela najbolje će se prikazati oprema sa kojom raspolaže JKP.

Tabela 11. Pregled vozila u funkciji upravljanja otpadom

R.br	Opis	Godina proizvodnje	Pređena kilometraža	Opis stanja
1	Autosmećara – DAF Kombinovani	1997	124 000 km	Česti kvarovi, visoki mjesečni troškovi održavanja
2	Autopodizač MAN	2001	80000 km	Solidno stanje
3	Kamion kiper DIAMLER BENZ	1983	428000 km	U veoma lošem stanju
6	Teretno vozilo IVECO	2011	1 500 km	Novo

DAF auto smećara, nosivost otpada 13.960 kg, MAN za kontejnerski otpad od 5 m³ i 7 m³. Nosivost 6.702 kg.

Tabela 12. Veličina i broj raspoloživih kanti, kontejnera

Broj kontejnerskih mjesta (kom)	Broj kontejnera na mjestu	Zapremina kontejnera m ³	Ukupno kontejnera
18	1	5	18
115	1-5	1,1	289

Najveći broj kontejnera je dotrajalo i treba ih zamijeniti. Prilikom terenske posjete utvrđeno je da su kontejneri na velikom broju lokacija prepunjeni i da je potrebno postaviti dodatni broj kontejnera. Na dotrajalost kontejnera utiče i odlaganje luga u zimskom periodu koji izaziva požar i propadanje kontejnera.

Po gradu je postaljeno 20-tak korpi za otpad.

5.2 Dinamika i način odvoza i prikupljanja otpada

Odvoz prikupljenog otpada vrši se prema operativnom planu komunalnog preduzeća.

Odvoz je podijeljen tako da se svaki dan odvozi uže gradsko jezgro, a u toku sedmice se vozi prema MZ (utorak, četvrtak i petak).

U MZ Doljani odvoz se vrši svakih 15 dana i po pozivu. Odvoz se vrši iz kontejnera 1.1 m³ vozilom DAF. Odvoz vozilom MAN vrši se po potrebi iz užeg gradskog jezgra kontejneri 5m³ i 7 m³. Odvoz se vrši pretežno iz MZ Ostrožac, Glogošnica, Donja Jablanica. Prosječno se dnevno odveze 2-3 tone.

Operativni plan redovnog odvoza komunalnog otpada sačinjen od strane lica iz JKP.

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
Kolonija	Kolonija	Kolonija	Kolonija	Kolonija	Kolonija
Jelačići	Jelačići	Bokulja	Bokulja	Jelačići	Bokulja
Bokulja	Bokulja	Betonsko	Zlatnih ljiljana	Bokulja	Betonsko
Zlatnih ljiljana	Zlatnih ljiljana	Most Doljanka	Pere Bilića	Zlatnih ljiljana	Zlatnih ljiljana
Pere Bilića	Pere Bilića	Zlatnih ljiljana	Branilaca grada	Pere Bilića	Pere Bilića
Branilaca grada	Branilaca grada	Pere Bilića	Autobuska	Branilaca grada	Branilaca grada
Podbrežje	Putnik	Branilaca grada	Voćepromet	Podbrežje	Podbrežje
Zdrava voda	Aubuska	Podbrežje	Trg oslobođenja	Zdrava voda	Bunker
Lovački dom	Voćepromet	Omladinsko š.	Omladinsko š.	Lovački dom	Tapetar
Maksumić	HE na Neretvi		Stara kasarna	Maksumić	Putnik
Bagi	Paprasko		Doljanka	Bagi	HE na Neretvi
D.Jablanica	Ostrožac		Baćina	D.Jablanica (dio)	Trg oslobođenja
Glogošnica	Glodnica		Mirci	Lendava	Omladinsko š.
Djevor	Sedmica rast.		Bukov pod	Omladinsko š.	
Bunker	Autoelektričar		Brana	Nik.Bojanovića	
Tapetar	Lendava		Slatina		
Putnik	Maksumić		Zlate		
Autobuska	Trg oslobođenja				
Voće promet	Omladinsko š.				
Trg oslobođenja					
Omladinsko š.					
Nik.Bojanovića					

Vozači su dužni obavijestiti ukoliko primijete da je negdje potreban dodatni odvoz otpada.

Tabela 13. Dinamika i način odvoza i prikupljanja otpada

Mjesna zajednica	Naselje	Način prikupljanja	Broj	Odvoz	Pokrivenost uslugama
Jablanica I	Jablanica A	Kontejneri 1,1 m ³	16	6/7	90 %
	Jablanica B	Kontejneri 1,1 m ³	16	6/7	90 %
	Jablanica C	Kontejneri 1,1 m ³	20	6/7	90 %
	Jablanica D	Kontejneri 1,1 m ³	17	6/7	90 %
	Jablanica E	Kontejneri 1,1 m ³	30	6/7	90 %
	Krstac	Nije organizovan	0	-	-
	Dobrigošće	Nije organizovan	0	-	-
	Gornje Paprasko	Nije organizovan	0	1/7	-
	Gornje Paprasko II i Čivelj	Kontejner 5 m ³	2	1/7	65 %
	Donje Paprasko	Kontejneri 1,1 m ³	12	1/7	80 %

Mjesna zajednica	Naselje	Način prikupljanja	Broj	Odvoz	Pokrivenost uslugama
	Dobrinja	Nije organizovan			-
	Lendava	Kontejneri 1,1 m3	8	2/7	95 %
Jablanica 2	Gornja Kolonija	Kontejneri 1,1 m3	27	6/7	95 %
	Jelačići	Kontejneri 1,1 m3	5	3/7	95 %
	Zlate	Kontejneri 1,1 m3	5	1/7	70 %
Ostrožac	Ostrožac	Kontejneri 1,1 m3/m5	25/1	1/7	70 %
	Glodnica	Kontejneri 1,1 m3	6	1/7	80 %
	Brgulići	Nije organizovan	0	-	-
	Žuglići	Nije organizovan	0	-	-
	Šabančići	Nije organizovan	0	-	-
	Mrakovo	Kontejner 5 m3	1	1/7	50 %
	Malo Mrakovo	Nije organizovan	0	-	-
	Rodići	Nije organizovan	0	-	-
Glogošnica	Glogošnica	Kontejneri 1,1 m3	10	1/7	80%
	Šanica	Nije organizovan	0	-	0%
	Ravna	Kontejner 5 m3	2	Mjesečno ili po potrebi	
	Bijela	Nije organizovan	0	-	0%
	Dragan Selo	Kontejner 5 m3	1	Mjesečno ili po potrebi	
	Djevor	kontejneri	9	1/7	
Mirke	Baćina	Kontejneri 1,1 m3	7	1/7	90%
	Mirke sa Bukovim Podom	Kontejneri 1,1 m3/m5	15/2	2/7	50 %
	Čehari	Kontejner 5 m3	2	1/7	50 %
Donja Jablanica	Donja Jablanica	Kontejneri 1,1 m3/m5	25/1	2/7	85 %
Lug	Lug	Kontejner 5 m3		2/7	10 %
Slatina	Gornja Slatina	Kontejneri 1,1 m3	3	1/7	60 %
	Srednja Slatina	Kontejneri 1,1 m3	3	1/7	60 %
	Donja Slatina	Kontejneri 1,1 m3	4	1/7	60 %
Doljani	Doljani	Kontejneri 1,1 m3/m5	12/1	Svakih 14 dana ili po potrebi	80%
	Sovići	Kontejneri 1,1 m3/m5	11/1	Svakih 14 dana ili po potrebi	75 %
	Kosne Luke	Kontejneri 1,1 m3	1	Svakih 14 dana ili po potrebi	100 %
	Risovac	Nije organizovan	0	-	-

5.3 Sakupljanje opasnog otpada iz domaćinstava

U skladu sa Pravilnikom o uslovima za prenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača na operatera sistema za prikupljanje otpada (Službene novine FBiH br. 09/05) proizvođači otpada su dužni prenijeti obaveze upravljanja otpadom na operatera ovlaštenog za zbrinjavanje specijalnog otpada sklapanjem odgovarajućeg ugovora ili sporazuma. Tako najveći broj proizvođača svoj komunalni otpad predaju JKP „Jablanica“ d.d. Jablanica, operateru koji je osnovan sa ciljem prikupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada na području općine Jablanica. Za sve ostale vrste specijalnog otpada, proizvođači su dužni odabrati jednog od ovlaštenih operatera i sa njim sklopiti ugovor o neškodljivom zbrinjavanju (medicinski otpad, stare lijekove, otpadna ulja, radioaktivni otpad).

Na području općine Jablanica opasni otpad se ne skuplja selektivno. Skupljanje i odvoz opasnog otpada vrši se sa ostalim otpadom.

5.4 Sakupljanje opasnog otpada

Na području općine Jablanica, izuzev JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, nije zabilježen slučaj da proizvođači opasnog otpada imaju zaključene ugovore sa ovlaštenim operaterima o neškodljivom zbrinjavanju istog.

U većini slučajeva skupljanje i odvoz istog vrši se sa ostalim otpadom.

Klaonički otpad i otpad iz mesnica odvozi na deponiju Bukova.

Prikupljanje medicinskog otpada zabilježeno je u Domu zdravlja Jablanica. Odvoz ovog otpada ugovora se preko kantonalnog ministarstva zdravstva. Zadnji odvoz ovog otpada bio je u toku 2009. godine. U Domu

zdravlja postoji obezbjeđena burad kapaciteta 250 litara u koju se odlaže medicinski otpad. Burad su smještene u podrumskim, garažnim prostorima i u ista se svakodnevno odlaže medicinski otpad.

Farmaceutski otpad iz apoteka se vraća proizvođačima, odnosno vraćaju se lijekovi kojima ističe rok trajanja, odvozi se sa ostalim otpadom na deponiju. Dom za stara i iznemogla lica ne vrši posebno sakupljanje opasnog otpada, isti se odlaže u kontejnere sa komunalnim otpadom.

Građevinski otpad, odvozi se na deponiju ili lokalitet industrijske zone Šljunkara.

Slupana i stara vozila, odvoze se individualno u auto-otpadne stanice.

Gume se ne zbrinjavaju na odgovarajući način. Proizvođači ovog otpada ga povremeno spaljuju, što je neadekvatno i što treba riješiti na drugi način.

Ulja i masti iz praonica i automehaničarskih radnji se ne zbrinjavaju na odgovarajući način

Elektronski i električni otpad, također se ne zbrinjavaju na odgovarajući osim u JP «EPBiH».

Kabasti otpad, odnosno prikupljanje i odvoz kabastog otpada je uređen Odlukom o komunalnom redu i u narednom periodu treba posvetiti više pažnje provođenju ove odluke. Naime, definisano je da, u okviru akcija uređenja i čišćenja naselja MZ-a planom utvrđuje dan i vrijeme kada će se obaviti akcija odvoza krupnog otpada. Međutim, naprijed navedeni propisi se ne primjenjuju, kabasti otpad se ostavlja pored velikih kontejnera.

Mulj iz septičkih jama, po potrebi zbrinjava Komunalno preduzeće iz Konjica Standard svojim specijalnim vozilom.

Važno je istaći da zakonska rješenja predviđaju da su za zbrinjavanje opasnog otpada odgovorni proizvođači te vrste otpada i da su dužni sklopiti ugovore sa ovlaštenim operaterima opasnog otpada.

5.5 Proizvođači otpada koji sami zbrinjavaju otpad

Pored JKP „Jablanica“ d.d. Jablanica nema drugih pravnih i fizičkih lica koj se bave upravljanjem otpadom.

5.6 Drugi operateri

U upravljanju komunalnim otpadom na području općine Jablanica učestvuje jedino JKP „Jablanica“ d.d. Jablanica. Na lokalitetu industrijske zone Šljunkara locirano je privatno preduzeće SZR „Begić“ koje se na vlastitom prostoru bavi prikupljanjem, otkupom i prodajom uglavnom metala i papira. Zbrinjavanje specijalnog otpada koji nastaje u procesu rada JP «EPBiH» obavljaju slijedeće firme "GRIOSS"- Grude, "TRGOSIROVINA" i "VAL BIH", "KEMIS"- Lukavac,.

5.7 Analiza i zaključci

JKP „Jablanica“ d.d. Jablanica zaduženo je za pitanje upravljanja komunalnim otpadom na području općine Jablanica. Pored komunalnog otpada, komunalno preduzeće prikuplja i neke ostale vrste neopasnog otpada sličnog komunalnom iz privrednih subjekata i zdravstvenih ustanova, te određene količine proizvodnog i građevinskog otpada. Aktivnost komunalnog preduzeća svedena je na tri osnovne aktivnosti: prikupljanje otpada, njegov transport i odlaganje na odlagalište.

Prisutan je problem dotrajalosti i nedovoljnog broja kontejnera. U kontejnere se odlaže lug u zimskim mjesecima što ubrzava proces propadanja kontejnera i skraćuje im životni vijek. Terenskim obilaskom je utvrđeno da je najveći broj kontejnera prepunjen što ukazuje na činjenicu da je potrebno dopuniti sa dodatnim brojem kontejnera. Potrebno je obezbjeđiti i kante za otpad ili kese koje bi djelili besplatno koje bi koristila domaćinstva u naseljenim mjestima u kojima je otežano zbrinjavanje otpada iz razloga nepristupačnog puta i udaljenosti kontejnera od mjesta nastajanja otpada. Takva naselja su Ostrožac, dio Glogošnice, Čehara, Glodnice itd.

Opasni i neopasni otpad predstavlja sve veći problem jer nastaje razvojem svjetske tehnologije i podizanjem standarda života. U općini Jablanica trenutno ne postoji nikakav sistem prikupljanja opasnog i neopasnog otpada. Budući da opasni i neopasni otpadi predstavljaju posebne zagađivače okoline to isti zaslužuju poseban tretman.

Neophodno je urediti ovo područje putem sklapanja ugovora o saradnji sa drugim pravnim licima koji se bave zbrinjavanjem ove vrste otpada.

6 Postojeća infrastruktura za upravljanje otpadom

6.1 Zeleni otoci

Zeleni otoci predstavljaju specifične lokacije na području kojeg se sakuplja komunalni otpad, a na kojima su smješteni kontejneri za prihvatanje različitih, na izvoru izdvojenih, vrst otpada. Osnovni zeleni otok je pripremljen za odvojeno prikupljanje: papira i kartona, PET ambalaže, AL-limenki i staklene ambalaže. U Jablanici trenutno ne postoje zeleni otoci.

Provođen je pilot projekat uspostavljanja zelenih otoka, nabavljeni su posebni kontejneri, te uspostavljeno 6 zelenih otoka. Međutim, kako nisu bili obezbjeđeni uslovi za prodaju prikupljenih sekundarnih sirovina, te zbog nesavjesnog odlaganja otpada u kontejnere u okviru zelenih otoka od strane korisnika isti su pretvoreni u kontejnere za neselektirani komunalni otpad.

6.2 Centri za reciklažu

U općini Jablanica trenutno je u fazi implementacije pilot projekat „Sistemi upravljanja otpadom iz preduzeća“ kojeg zajedno realiziraju talijanska nevladina organizacija COSPE i Udruženje za poduzetništvo LiNK Mostar i općina Jablanica. Glavni cilj projekta je izgraditi jedan ciklus sabiranja, selektiranja i valorizacije i obrade (recikliranja) otpada. Trajanje projekta predviđeno je od 01.03.2010. godine do 01.03.2013. godine. Reciklažno dvorište se nalazi u krugu JKP i trenutno je dato njima na korištenje. Trenutno se prikuplja i reciklira 5 t otpada mjesečno. U svrhu prikupljanja kartonske ambalaže na 8 lokaciji u gradu postavljeni su metalni boksovi.

Reciklažno dvorište je opremljeno sa linijom za presanje i baliranje čije specifikacije su date u narednoj tabeli.

Tabela 14. Reciklažno dvorište

R.br	Opis	Broj	Godina proizvodnje	Opis stanja
1	Preskontejneri 5m3	2	2011	Dobro
2	Zatvoreni kontejneri 5 m3	2	2011	Dobro
3	Balirka			Dobro
4	Kamion sa kiperskom nadogradnjom	1	2011	Dobro

6.3 Centri za kabasti otpad

U Jablanici još uvijek ne postoji centar za prikupljanje kabastog otpada.

Odlukom o komunalnom redu i komunalnoj higijeni (Sl. glasnik općine Jablanica 4/2010) definisano je da je pravno lice koje vrši prikupljanje i odvoz otpada dužno, u toku godine, dva puta organizovati odvoz krupnog otpad prema planu i programu za tekuću godinu, a po potrebi može se organizovati i vandredni odvoz otpada. Također, definisano je da, u okviru akcija uređenja i čišćenja naselja MZ-a planom utvrđuje dan i vrijeme kada će se obaviti akcija odvoza krupnog otpada. Međutim, naprijed navedeni propisi se ne primjenjuju, kabasti otpad se još uvijek ostavlja pored velikih kontejnera prema potrebi stanovništva. Razlozi vezani za odvoz kabastog otpada jeste i neuređen sistem naplate ove usluge.

6.4 Objekti za odlaganje

Regionalna deponija

Planom upravljanja otpadom HNK za razdoblje 2011-2021. godina predviđena je etapan izgradnja regionalne deponije, te izgradnja pretovarnih stanica za privremeno skladištenje, pripremu i pretovar otpada namjenjenog transportu prema RD. Planirana je uspostava RCUO „Uborak“ koji bi zadovoljio potrebe čitavog HNK. Planom su predložena varijantna rješenja uspostave PS. Prema dvije predložene varijante u Jablanici bi se formirala PS za općine Konjic i Jablanicu, dok treća varijata, za općinu Jablanica, predviđa uspostavu samostalne PS manjeg kapaciteta.

U planu nije definisana lokacija pretovarne stanice (nemamo izglednu adekvatnu lokaciju), nije definisano finansiranje izgradnje PS.

Lokalna deponija

Odlagalište otpada – deponija „Bukovo“ na teritoriji općine Jablanica je locirana na padinama planine Plasa u suhoj vrtači površine oko 10.000 m² sa takvom konfiguracijom terena po dubini da može zadovoljiti potrebe općine najmanje 80-100 godina, ako se u budućnosti sa deponije ne bi preuzimao otpad za daljnji tretman izvan općine. Do deponije vodi prilično uslovan put, asfaltiran iz grada u dužini od 3 km i makadamski do deponije u dužini od 1150 m. Najbliže naselje je zračnom linijom udaljeno više od 1 km od lokacije deponije. Deponija je isključivo namjenjena za komunalni otpad.

Navedeno odlagalište otpada u nadležnosti je korištenja, upravljanja i održavanja Javnog komunalnog preduzeća „Jablanica“ dd Jablanica od 1995. godine. Odlagalište nije u skladu s minimumom uvjeta za deponije specificiranim u prilogu Pravilnika o sadržaju plana prilagođavanja upravljanja otpadom za postojeća postrojenja za tetman ili odlaganje otpada i aktivnostima koje preduzima nadležni organ denosenog na osnovu člana 55. stav 6. i člana 58. stav 4. Zakona o upravljanju otpadom („Sl. novine FBiH“ broj 33/03). Odlagalište otpada – deponija „Bukovo“ otvorenog tipa i kao takva ne zadovoljava uslove sanitarne deponije. Na ovom odlagalištu otpada ne postoji sistem za zaštitu voda, tla ili zraka, nema kontrole procjednih voda i gasova. Povremeno se vrši zasipanje otpada inertnim materijalom.

Iz Pravilnika o minimumu uvjeta za deponije urađeno je slijedeće: postavljena ograda visine 3 metra na oko ½ površine deponije, sa odgovarajućom kapijom koja omogućava nesmetan ulazak komunalnog vozila za dovoz komunalnog otpada, a ujedno sprječava ulazak neovlaštenih osoba u područje deponije. Ograda je takvog tipa da sprječava ulazak pasa, te raznošenje otpada van lokacije deponije putem vjetrova. Razlog zašto ograda nije postavljena na preostali dio deponije jeste taj što je, zbog postojeće konfiguracije terena, nemoguć pristup deponiji od strane neovlaštenih lica i sl. Osim toga izgrađen je odgovarajući zidani objekat sa kancelarijom i prostorijom za smještaj buldozera potrebnog za upravljanje odloženim otpadom. Dovedena je voda za piće cjevovodom odgovarajućeg promjera koji zadovoljava potrebe uposlenih na deponiji i aktivnosti na upravljanju otpadom (npr. gašenje požara).

Otpad se sakuplja, odvozi i odlaže na deponiju 6 dana u sedmici (izuzev nedjeljom), razastire sa građevinskom mašinom JCB-3CX jednom sedmično a pokriva zemljom i drugim inertnim materijalom (šljunkom) jednom mjesečno ili vremenski kraće u zavisnosti od potrebe. Dnevne količine otpada koje se odlažu na deponiju određuju se brojem ispraznjenih kontejnera zapremine 1.100 litara i zapremine 5 m³ i iznose prosječno dnevno 5 tona. Deponovani otpad je isključivo komunalni otpad i ostali tzv. inertni otpad.

6.5 Drugi objekti

Na području općine Jablanica ne postoje drugi objekti za reciklažu ili preradu otpada.

6.6 Analiza i zaključci

Problemi komunalne infrastrukture su u korelaciji sa problemom obezbjeđenja izvora finansiranja za kvalitetno uređenje komunalne infrastrukture, a samim tim i upravljanja komunalnim otpadom u skladu sa evropskom regulativom i ekološkim zahtjevima. U daljem dijelu provođenja Kantonalnog plana upravljanja otpadom planirana je izgradnja transfer stanice za općine Jablanica, Konjic i Prozor. Izgradnjom transfer stanice bi se značajno smanjili transportni troškovi, a samim time i cijena usluge prikupljanja i odvoza otpada za spomenute općine.

Postoji značajan problem vezan za udaljenost „Regionalne deponije Uborak“ od središta općine Jablanica koja iznosi 40-tak km. Trenutno se prikupljeni otpad odlaže na lokalnu deponiju, budući da općina nema dovoljan broj transportnih vozila za odvoz otpada, niti ima novca u budžetu za finansiranje nabavke istih.

Također, trenutno ne postoje drugi objekti za reciklažu ili preradu otpada. Iako postoji potreba za izgradnjom pretovarnih stanica neophodno je dobro razmisliti o koristima i efektima, naročito negativnim, po ljudsko zdravlje i okolinu, koje bi imala eventualna izgradnjom pretovarne stanicom za područje općina Konjic, Prozor i Jablanica. Potreba za kamionom je najizraženiji problem koji proizilazi iz analize postojeće infrastrukture. Zbog starosti postojećih vozila, te zbog proširenja obuhvata prikupljanja otpada neophodno je nabaviti kamion koji bi mogao zadovoljiti potrebe prikupljanja otpada za jedan vremenski period od najmanje 5 godina. Potrebno je odrediti nekoliko lokacija na području općine, gdje bi stanovništvo moglo ostavljati kabasti otpad koji bi u određenim vremenskim intervalima bio odvožen i zbrinut na odgovarajući način.

7. Nelegalna odlagališta

Tabela 15. Lokacije i broj divljih deponija

Naziv MZ i udaljenost od centra Opštine, (km)	Da li je organizirano sakupljanje otpada i u kojem %	Broj divljih deponija	Procjenjena količina otpada u tonama
Donja Jablanica	Da, obuhvaćenost sakupljanja 85 %	3	6
Gloškošnica	Da, obuhvaćenost sakupljanja 90 %	2	4
Slatina	Da, obuhvaćenost sakupljanja 60 %	4	6
Lug	Da, obuhvaćenost sakupljanja 10 %	2	20
Ostrožac	Da, obuhvaćenost sakupljanja 70 %	1	2
Mirke	Da, obuhvaćenost sakupljanja 50 %	1	1
Baćina	Da, obuhvaćenost sakupljanja 90 %	1	5
Gornje Paprasko	Da, obuhvaćenost sakupljanja 65 %	1	1
Krstac	Ne	1	3
Dobrinja	Ne	3	5
Donje Paprasko	Da, obuhvaćenost sakupljanja 80 %	3	6
Zlate	Da, obuhvaćenost sakupljanja 70 %	4	8
Šabančići	Ne	2	2
Rodići	Ne	1	1
Žuglići	Ne	1	1
Mrakovo	Da, obuhvaćenost sakupljanja 50 %	1	1
Doljani	Da, obuhvaćenost sakupljanja 80 %	3	2
Sovići	Da, obuhvaćenost sakupljanja 75 %	3	2

Slika 2. Lokacije divljih deponija – nalazi se na kraju Plana

Do pojave divljih deponija dolazi u naseljenim mjestima, u njihovoj blizini. Najčešća mjesta nastanka divljih deponija su: korita rijeka i potoka, šumski prostori u blizini putnih komunikacija, uvale. Razlog postojanja i nastajanja divljih deponija je uglavnom nedovoljna pokrivenost uslugama odvoza otpada, mada su zabilježeni slučajevi stvaranja divljih deponija, od strane nesavjesnih građana ili prolaznika, i u naseljenim mjestima gdje je stepen pokrivenosti uslugom odvoza i do 90 %.

U proteklim godinama veće i uočljivije divlje deponije u naseljenim mjestima i pored puteva su čišćene, odnosno uklanjane. Na većini očišćenih lokacija nije bilo ponovnog odlaganja i formiranja deponija.

U cilju prevazilaženja ovog problema neophodno je raditi na proširenju mreže odvoza komunalnog otpada na preostala naselja u ruralom području, koja još uvijek nisu pokrivena ovom uslugom. Također, na području koje je pokriveno uslugom odvoza komunalnog otpada uočen je problem nedovoljnog broja kontejnera zapremina 1.1 m³, te kontejnera za kruti otpad. U sklopu realizacije projekata LEAP-a neophodno je raditi na širenju komunalne mreže putem instalisanja većeg broja kontejnera i pokrivanju kompletnog područja općine Jablanica uslugom odvoza komunalnog otpada. U nastavku je dat pregled trenutnog stanja divljih deponija i potrebnog broja kontejnera po mjesnim zajednicama i podružnicama

MZ Jablanica I

Dobrinja – veliki broj divljih deponija. Potrebno izgraditi put do drugog dijela naselja i postavljanje dovoljnog broja kontejnera.

Podružnica D - potreban veći broj kontejnera

Podružnica C - veći broj kanti u gradu i gradskom parku

Podružnica B – kontejner za kruti otpad

Podružnica Krstac – uočen veći broj malih divljih deponija uz put

Gornje Paprasko – deponije uz put

MZ Donja Jablanica - postoje dvije divlje deponije pored jezera. Potrebna 2-3 kontejnerana na autobusnoj stanici i u zaseoku Masle.

MZ Slatina - dvije divlje deponije na lokalitetu Pivnice uz potok Tovarnica koji se ulijeva u jezero.

MZ Doljani

Kroz projekat uređenje okoliša u MZ Doljani u ovoj MZ postavljen je značajan broj kontejnera na području kompletne MZ čime je znatno smanjen broj divljih odlagališta otpada. Potrebno je još 10 kontejnera da bi područje bilo kompletno pokriveno, a time bi najvjerojatnije prestale da egzistiraju i postojeće divlje deponije.

MZ Glogošnica

U većem dijelu MZ odvoz smeća nije regulisan. Potrebna min. 3 kontejnera od čega dva u Bijeloj i jedan na Tretištu. Šanica nije regulisan odvoz smeća, min. 4 kontejnera.

Glogošnica – divlja deponija kod katoličkog groblja – potreban veliki kontejner za kruti otpad.

Djevor – potreban veći broj kontejnera.

MZ Ostrožac

Ostrožac – potreban veći broj kontejnera posebno u ljetnom period.

Nije regulisan odvoz smeća iz ostalih naselja- potrebno postaviti kontejnere.

MZ Lug postoje divlje deponije razlog – nedovoljan broj kontejnera. Izgradnjom puta kroz polje stvoreni su uslovi za instalisanje dovoljnog broja kontejnera i odvoz smeća.

Zlate divlja deponija na kraju sela

8. Trenutne i buduće količine

8.1. Ukupno proizvedeni otpad

Tabela 16. Ukupna proizvodnja otpada

Zapremina u tonama /godinu	2011	2012 Procjena	Procjena 2017
Otpad iz domaćinstava	2300	2300	2440
Otpad iz privrede	240	240	255
Otpad iz javnih ustanova	130	130	140
Ukupno	2670	2670	2835

Naprijed navedeni podaci su dobiveni od strane JKP Jablanica d.d. Jablanica, odnosno od lica u JKP-u koja su zadužena za zbrinjavanje otpada.

8.2 Prikupljeni miješani otpad

Tabela 17. Količine prikupljenog miješanog otpada

Zapremina u tonama /godinu	2011	Procjena 2012	Procjena 2017
Otpad iz domaćinstva	1825	1825	2085
Otpad iz privrede	190	190	220
Otpad iz javnih ustanova	105	105	120
Ukupno	2120	2120	2425

8.3 Prikupljeni otpad za reciklažu

Tabela 18. Količine odvojeno prikupljenog otpada namijenjenog reciklaži

Zapremina u tonama /godinu	2011	Procjena 2012	Procjena 2017
Staklo	-	-	10
Papir, karton	50-60	100	109
Plastika	1	20	44
Željezo i metal	-	10	20
Zeleni otpad	-	10	50
Ukupno	51-61	140	390

8.4 Prikupljeni specijalni (nekomunalni) otpad

Tabela 19. Količine prikupljenog specijalnog otpada

Zapremina u tonama /godinu	2011	Procjena 2012	Procjena 2017
Životinjski otpad	-	-	-
Opasni otpad iz domaćinstava	-	-	-
Medicinski	500 l	-	-
Građevinski	-	-	-
Elektronički	-	-	-
Kabasti	-	-	-
Auto otpad (gume i vozila)	-	-	-
Kontaminirano tlo	-	-	-
Mulj iz uređaja za pročišćavanje	-	-	-
Ukupno	-	-	-

8.5. Ukupno prikupljeni otpada

Tabela 20. Ukupne količine prikupljenog otpada

Zapremina u tonama /godinu	2011	Procjena 2012	Procjena 2017
Miješani otpad (8.2)	2120	2120	2425
Otpad prikupljen odvojeno (8.3)	51-61	140	390
Specijalni otpad (8.4)	-	-	-
Ukupno	2171-2181	2260	2815

8.6 Bilans

Zapremina u tonama /godinu	2011	Procjena 2012	Procjena 2017
Ukupno proizvedeno	2670	2670	2835
Ukupno prikupljeno	2120	2120	2425
Razlika	550	550	410

Tabela 21. Količine otpada koje se ne prikupe

8.5 Analiza i zaključci

U općini Jablanica orzganizovanim prikupljanjem otpada pokriveno je 70 % stanovništva, odnosno omogućeno je organizovano prikupljanje otpada za 2197 domaćinstava i oko 300 poslovnih subjekata 30 % teritorije općine, trenutno, nije pokriveno uslugom. Međutim, na oko 50 % teritorije pokriveno uslugom organizovanog odvoza otpada, evidentan je problem nedovoljnog broj raspoloživih kontejnera, te potreba za većim brojem odvoza u toku sedmice.

Prikupljanje i odvoz krutog otpada predstavlja problem koji još uvijek nije ustrojen. Evidentno je njegovo odlaganje u lokalitetu Šljunkare, nasip u industrijskoj zoni. Kruti otpad iz privrede, odnosno industrije Granita može biti problem, ali i šansa jer se zbrinjavanje ovog otpada može koristiti u građevinarstvu, odnosno ovaj otpad se može mljeti i koristiti kao šljunak.

Na području općine Jablanica još uvijek nisu regulisani tokovi zbrinjavanja specijalnog (nekomunalnog) otpada, dio ovog otpada sigurno ide na deponiju i mješa se sa komunalnim otpadom dok se dio lageruje i čeka se prilika za njegovo zbrinjavanje.

Poseban problem predstavlja odlaganje luga u kontejnere za miješani otpad koji uzrokuje požare i ugrožava postojanost kontejnera. Ovaj problem je potrebno riješiti obezbjeđenjem posebnih posuda za lug.

Popraviti trenutno stanje se može na način da se organi i institucije natjeraju zakonskom regulativom i pomognu one koje nisu u mogućnosti da finansiraju zbrinjavanje otpada na kvalitetan i propisan način.

Bitno je napomenuti da popravka stanja može ići i u pravcu podizanja svijesti građana naročito u pogledu selektivnog prikupljanja otpada, instalisanja dovoljnog broja kontejnera, izgradnje zelenih otoka i sl.

9. Finansiranje sistema upravljanja otpadom

Cijena usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja otpada se formira na način da stručne službe komunalnog preduzeća radi kalkulaciju i sačini prijedlog cijena navedenih usluga, nadzorni odbor razmatra i usvaja iste, dok se konačna odluka o cijeni dobiva na nivou općine, tj. Općinsko vijeće utvrđuje konačnu cijenu usluga za zbrinjavanje komunalnog otpada na nivou općine.

9.1. Tarife

Cijene komunalnih usluga su formirane 2006. godine te dopunjene 2009. Formiranje cijena vrši JKP Jablanica, dok saglasnost na iste, odnosno iste usvaja i odobrava Općinsko vijeće. Sistem naplate komunalnih usluga je putem nadležnih službi u JKP, odnosno izdaju se fakture koje se putem lične dostave, ne putem pošte, dostavljaju korisnicima, dok se naplata vrši na blagajni preduzeća ili žiralno putem komercijalnih banaka.

Tarifa za domaćinstva- 1,60 KM/ članu + PDV,

Tarifa za privredu - 0,45 KM/m² prostora + PDV,

9.2 Stepen naplate

Tabela 22. Stepen naplate usluga iz domaćinstava

Redni	Godina	Fakturisano	Naplaćeno	[%]
1	2011	130.487,60	117.438,84	90
2	2010	129.934,40	110.444,24	85
3	2009	123.772,40	107.137,39	86,56

Tabela 23. Stepen naplate usluga iz privrede

Redni	Godina	Fakturisano	Naplaćeno	[%]
1	2011	71.025,30	73.866,31	104
2	2010	74.740,95	79.225,41	106
3	2009	67.873,85	63.265,22	93,21

U prethodnoj tabeli je prikazan postotak naplate preko 100 %. Posljedica povećane naplate jeste plaćanje ranije nastalih dugova, a kao rezultat sudskih sporova koje vodi JKP prema neplatišama usluga.

Tabela 24. Stepen naplate usluga iz javnih ustanova

Redni	Godina	Fakturisano	Naplaćeno	[%]
1	2011	95.106,76	95.106,76	100
2	2010	91.078,31	91.078,31	100
3	2009	86.027,26	86.027,26	100

9.3 Bilans stanja 2010 – 2011.

Tabela 25. Bilans poslovnog uspjeha

Prihodi	2010	2011	2012
Naknade iz domaćinstva ekonomskog sektora	129.934,40	130.487,60	-
Prodaja recikliranog materijala	-		
Drugi prihod			
Ukupan prihod	129.934,40	130.487,60	
Rashodi			
Osoblje	143.199,31	145.403,76	
Materijal i sredstva	30.358,99	36.696,60	
Drugi troškovi	16.073,93	8.157,67	
Vanjske usluga	2.385,00	2.385,00	
Državne takse	5849,40	6482,52	
Provizija			
Amortizacija	20593,00	20.593,00	
Ukupno rashodi	218.459,63	219.718,55	
OPERATIVNI REZULTAT	-88.525,23	-89.230,95	
FINANSIJSKI TROŠKOVI			
REZULTAT			

Podaci u naprijed navedenoj tabeli su podaci iz JKP «Jablanica» d.d. Jablanica. Evidentiranje računovodstvenih troškova u JKP je objedinjeno, odnosno nije evidentirano po organizacionim jedinicama, te su podaci u navedenoj tabeli dobiveni razdvajanjem troškova po mjestu nastajanja.

9.4 Procjena budžeta 2011 – 2017.

Tabela 26. Realizirana sredstava iz općinskog budžeta na razvoju komunalne infrastrukture

Planirani budžet po godinama	Iznos u KM
2009.	14.423,60
2010.	30.884,48
2011.	10.290,00

Ulaganja općine u komunalnu infrastrukturu naročito su vezana za nabavku kontejnera za prikupljanje otpada u iznosu od 10.740,60 KM, sanacije i uređenja deponija 18.127,48 KM, odvoza smeća iz ruralnih naselja 26.730,00 KM). Sredstva za reciklažno dvorište su obezbjeđena iz projekta, a u saradnji sa udruženjem LINK iz Mostara.

Tabela 27 Sredstva dodijeljena za aktivnosti civilnog sektora na podizanju javne svijesti

Planirani budžet po godinama	Iznos u KM
2009.	
2010.	
2011.	

Tabela 28. Procjena sredstava za realizaciju plana koja će se izdvojiti za realizaciju projekata razvoja infrastrukture

Planirani budžet po godinama	Iznos u KM
2012.	
2013.	108000
2014.	10000
2015.	15000
2016.	15000
2017.	15000

Tabela 29. Procjena sredstava za realizaciju plana koja će se izdvojiti za realizaciju projekata na podizanju javne svijesti

Planirani budžet po godinama	Iznos u KM
-------------------------------------	-------------------

2012.	10000
2013.	2000
2014.	2000
2015.	2000
2016.	2000
2017.	2000

9.5 Analiza i zaključci

Financijska situacija je ograničavajući faktor za nabavku nedostajuće tehnologije, transportnih sredstava i druge opreme, ali uz pomoć dostupnih financijskih sredstava i fondova imamo šansu da na ovom polju popravimo situaciju, tako da javno komunalno preduzeće opremimo dodatnom opremom koja je neophodna za proširenje usluge upravljanja otpadom na cijeloj teritoriji općine Jablanica.

10 Informiranje javnosti

10.1 Informisanje građana o pruženim uslugama

JKP putem sredstava javnog informisanja u Jablanici, odnosno Radio televizije Jablanica, vrši povremeno informisanje korisnika komunalnih usluga o trenutnom stanju i poslovanju preduzeća, a isto tako vrši i obavještanje kada su u pitanju kvarovi i druge aktivnosti na poboljšanju pružanja komunalnih usluga na teritoriji koju pokriva svojim uslugama. Informisanje korisnika putem promotivnih i letaka obavještenja također je u praksi JKP prisutno u zavisnosti o aktivnosti koje se vrše na terenu i u zavisnosti o mjestima vršenja rekonstrukcija mreže.

Sa aspekta Općine za informisanje stanovništva generalno je zadužen stručni savjetnik za informisanje. Informacije koje proizvode općinske službe distribuiraju se preko web stranice općine, putem obavještenja u pisanoj formi za RTV Jablanicu i u manjoj mjeri i veoma rijetko putem obavještenja na oglasnim pločama u gradu. Također općinska Služba ima je nadležnosti u oblasti informisanja javnosti u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama.

U sklopu ekološke sekcije Srednje škole Jablanica provodi se emisija Eko minute koja se realizira u programu RTV Jablanica ponedjeljkom u poslijepodnevnom terminu.

10.2 Programi podizanja svijesti

S obzirom da nam je stanje svijesti i svjesnosti većeg dijela građana na niskom nivou, a samim tim i neodgovornost naspram prirode i životne okoline, kao i naspram samih sebe, ovom problemu treba posvetiti posebnu pažnju. Na ovome se do sada radilo nešto ali nedovoljno. Prisutne su određene aktivnosti općine i nevladinog sektora. To su projekti lokalnog i ograničenog karaktera i jednokratne akcije koje ne daju dovoljan efekat i čime se ne postižu značajni rezultati. Ovo treba da bude kontinuirana aktivnost –kampanja od nekoliko godina i u ovo treba uložiti dovoljno financijskih sredstava.

Općina Jablanica je prepoznala važnost podizanja svijesti građana u pravcu planskog sakupljanja otpada tako da je u saradnji sa Udruženjem za poduzetništvo i posao LiNK Mostar ušla u zajednički projekat, odnosno u nastavak implementacije projekta “Sistemi upravljanja otpadom iz preduzeća” u kojem su planirane nove aktivnosti na realizaciji projekta, a koji je Općina Jablanica sufinansirati sa 10.000,00 KM.

U nastavku projekta izvršene su slijedeće aktivnosti: edukacija učenika u osnovnim školama na temu brige za okoliš, recikliranja i ponovnog korištenja otpada (ovaj dio aktivnosti iz projekta je već realizovan u osnovnim školama na području općine Jablanica), zatim realizacija jedne javne kampanje usmjerene na cijelo stanovništvo Općine Jablanica i izgradnja jedne igraonice u sklopu JU Dječije obdanište „Pčelica“ u Jablanici.

10.3 Analiza i zaključci

Informisanje javnosti i podizanje javne svijesti trebalo bi da bude najmanji problem jer je za finansiranje tih aktivnosti potrebno najmanje novca. Dakle, informisanje javnosti i podizanje nivoa svijesti stanovništva o potrebi upravljanja otpadom i drugim ekološkim problemima može i mora se realizovati i ta aktivnost mora biti kontinuirana, dio školskog sistema, pa i predškolskog. Za ovu aktivnost potrebno je najmanje novca, a pruža najbolje rezultate, jer ako ekološki osviješten građanin djeluje tako da proizvodi što manje otpada i odlaže ga na dozvoljena mjesta, neće biti nelegalnih deponija i sličnih ekoloških problema za čije rješavanje je onda potrebna velika svota novca.

Građani, privredni subjekti i udruženja nemaju dovoljno informacija o ovim i sličnim aktivnostima koje se dešavaju u organima uprave i javnim preduzećima iz razloga što sistem informisanja nije dovoljno razvijen kao i

zbog činjenice da građane, privredne subjekte, udruženja i sl. mnoge stvari, dešavanja i pojave ne interesuju dok ih direktno ne "pogode". Stoga je potrebno posvetiti posebnu pažnju informisanju javnosti o svim ovim aktivnostima koristeći postojeće i uvodeći neke nove načine pružanja informacija. Kontinuirano raditi na podizanju svijesti kod svih starosnih kategorija stanovništva. S obzirom da se radi o uvođenju novina na neka područja općine JKP Jablanica se na neki način mora "nametnuti" građanstvu sa novim idejama i novim aktivnostima, te zajedno sa Općinom Jablanica mora provesti jaku kampanju s ciljem da potrebne informacije poraju stizati do svakog građanina putem sredstava informisanja, udruženja, škola i drugih javnih ustanova. Potrebno je organizovati predavanja, tribine, organizovati akcije i kontinuirano raditi na izradi i distribuciji brošura, letaka i sl.

11 Specifikacija problema

11.1 Institucionalni problemi

Općini je nadležna za organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, odnosno nadležna je za:

- planiranje upravljanja otpadom u okviru svojih nadležnosti;
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje, te izdavanje odobrenja za lociranje kontejnera na javnim površinama;
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture;
- određivanje lokacije za odlaganje građevinskog otpada i zemlje iz iskopa
- edukaciju

Institucionalni problemi su riješeni normativnim drugim aktima pravnih lica koja su uključena u rješavanje problematike upravljanja komunalnim otpadom. Potreba upravljanja komunalnim otpadom na efikasan i ekološki prihvatljiv način prepoznata je od strane građana, kao i od navedenih pravnih lica, koja svoju organizacionu strukturu usklađuju svojim normativnim aktima u cilju otklanjanja eventualnih institucionalnih problema kao potencijalne prepreke u realizaciji upravljanja komunalnim otpadom.

Iako je u Službi za upravu za prostorno uređenje, građenje, zaštitu okoline, stambeno-komunalne, geodetske i imovinsko-pravne poslove planirano radno mjesto savjetnika za komunalne poslove potrebno je uraditi izmjene u sistematizaciji radnih mjesta gdje će se u postojećoj poziciji dodjeliti i obaveze praćenja implementacije mjera i aktivnosti u oblasti upravljanja čvrstim otpadom..

11.2 Pravni problemi

Trenutno se pravni problemi manifestuju u neprovođenju propisa donešenih na općinskom nivou. Jedan od propisa nedostaje u našoj lokalnoj zajednici a to je ovaj općinski Plan upravljanja otpadom, čije će usvajanje rezultirati provođenje postojećih općinskih propisa i donošenje nekih provedbenih akata koji će biti neophodni prilikom implementacije ovog plana. Akti koje treba donositi i usklađivati, odnosno poslove koje treba definisati su: što detaljnije preciziranje Programa komunalne higijene kojim se precizira odvoz i komunalnog otpada i krutog otpada iz domaćinstava, uređenje mjesta za postavljanje kontejner, vođenje katastra mjesta za postavljanje posuda za odlaganje otpada, pitanje naknada za odvoz otpada, odluka o selekcioniranju otpadnog materijala na općini Jablanica i eventualnim podsticajnim mjerama za građane koji vrše ovako odlaganje otpada a sve u cilju određivanja obima pruženih usluga, regulisanje planova za odvoze smeća, zelene otoke i reciklažno dvorište i sl.

Također veliki problem predstavljaju neefikasni mehanizmi naplate i visoke sudske takse.

11.3 Infrastrukturni problemi

Poznato je da su infrastrukturni problemi naslijeđeni jer je zatečena građevinska i druga infrastruktura bila dovoljna za raniji stepen razvoja društva, ali ne i za sadašnji. Sada se pokazuje da objekti i uređaji komunalne infrastrukture postaju usko grlo u rješavanju ljudske potrebe upravljanja komunalnim otpadom. Za rješavanje zatečenih infrastrukturnih problema potrebna su velika novčana sredstva, koja se ne mogu obezbijediti u narednom dugoročnom periodu, pa je iz tog razloga ovaj Plan prilagođen zatečenoj infrastrukturi na teritoriji općine.

Postojeći kapaciteti neće moći zadovoljiti potrebe. Dolazi do značajnog povećanja teritorije sa koje će se prikupljati otpad, povećava se broj domaćinstava koja će biti uključena, povećava se količina otpada koji će se prikupljati. Trenutno stanje opremljenosti JKP "Jablanica" d.d. Jablanica sa opremom nije zadovoljavajuće ni za trenutnu situaciju. Neophodno je pojačati materijalno-tehničke kapacitete, a ljudske koristiti na efikasniji način.

Urbani dio općine je pod organizovanim prikupljanjem otpada, koje vrši JKP, a to čini oko polovine stanovnika uključujući jedan manji dio prigradskih naselja na području mjesne zajednice Mirke. Oko jedna trećine stanovništva i mnogo veća teritorija je nedovoljno pokrivena prikupljanjem otpada, odnosno odvoženje otpada nije redovno, svakodnevno i treba povećati broj kako malih tako i velikih kontejnera. U planskom periodu treba uvesti prikupljanje otpada na većem dijelu općine.

Saradnja je neophodna na svim nivoima, kako po vertikali, u smislu provođenja zakonskih propisa, strategija i planova upravljanja otpadom i obezbjeđenja potrebnih resursa, ljudskih i materijalnih, za kvalitetno provođenje plana upravljanja, tako i po horizontali, u smislu koordinacije svih operativnih učesnika u upravljanju otpadom (prikupljanje, transport, reciklaža, odlaganje) u koje ubrajamo: izvor otpada, mjesto potrošnje i stvaranja otpada, lokalna zajednica, izvršna vlast, obrazovne institucije, odlagalište otpada.

11.4 Finansijski problemi

Jasno je da su finansijski problemi vezani za stepen razvoja društva, koji je iz poznatih razloga vrlo nizak, pa su i izvori sredstava, koja su potrebna za rješavanje svih potreba koje su vezane za upravljanje otpadom, gotovo neznatni sa aspekta kratkoročnog i srednjeročnog planskog perioda. Bosna i Hercegovina kao siromašna zemlja, pa tako i općina kao njen dio, ne može sama rješavati ekološke probleme pa je prinuđena da izvore potrebnih sredstava traži i nalazi u prijateljskim zemljama i njihovim fondovima, te da planira rješavanje ove problematike „na duže staze“. Iz tog razloga ovaj Plan je prilagođen dostupnim izvorima novčanih sredstava.

Sa aspekta punjenja budžeta i realizacije prihoda JKP, problemi se svode na izrazito niske račune za pružene usluge, nemogućnost naplate svojih usluga, jer građani ne plaćaju račune za izvršene komunalne usluge zbog slabog imovnog stanja. Utuživanje ne daje zadovoljavajuće rezultate iz istog razloga ili zbog neefikasnosti sudstva. Trenutno važeći cjenovnik komunalnih usluga nije zasnovan na ekonomskim cijenama i isti ne obezbjeđuje prihode koji pokrivaju troškove komunalnih usluga u skladu sa kantonalnim Zakonom o komunalnim djelatnostima. Općinsko vijeće Jablanica je donijelo zaključak vezan za sagledavanje moguće korekcije cijena komunalnih usluga u 2013. godini.

11.5 Javna svijest

Za realizaciju ovog Plana neophodno je uključiti sve društvene strukture i svakog građanina pojedinačno, jer je problem takav da traži angažman i visok nivo svijesti svakog pojedinca. Iz tog razloga ovaj Plan je posvetio veliku pažnju podizanju javne svijesti. Ljudi stvaraju ekološke probleme pa ljudi treba i da ih rješavaju. Bez visokog nivoa javne svijesti o toj potrebi, ovaj Plan će imati problema u implementaciji. Ovo je jedna od najvažnijih aktivnosti od koje će u mnogome zavisiti i provedba ovog plana. Promjena loših navika građanstva na bolje, podizanje svijesti o značaju očuvanja životne sredine, te poštivanje zakona su faktori bez kojih sigurno nema kvalitetne implementacije ovog Plana. Ovo bi trebalo da bude poseban, sveobuhvatan i kontinuirano provoden projekat koji će obuhvatiti aspekt informisanja, edukacije učesnika, sredstva, ciljne grupe, terminski plan itd. U pravcu podizanja svijesti građana o potrebi odlaganja određenih vrsta opasnog otpada predviđeno je davanje subvencija za otkup tih vrsta otpada od stanovništva kako bi ta vrsta otpada pravilno bila zbrinuta na odlagališta predviđena za te vrste otpada. Radi se o otpadu kao što su staklo, fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, baterije i akumulatori, odbačena električna i elektronska oprema.

12. Ciljevi upravljanja otpadom za planski period

Osnovni koncept upravljanja otpadom zasniva se na prevenciji, odvajanju, prikupljanju, transportu i konačnom zbrinjavanju ili tretmanu za sve kategorije i vrste otpada. Na osnovu stanja i mogućih posljedica kao rezultat upravljanja otpadom želimo postići sljedeće ciljeve:

Cilj 1. Edukacija i podizanje svijesti građana

Cilj 2. Proširenje organizovanog načina prikupljanja otpada na 80 % populacije

Cilj 3. Uvesti selektivni način prikupljanja otpada kod 80 % domaćinstava na području općine

Cilj 4. Izvršiti pripremne radnje (prvu fazu) u procesu zatvaranja „Gradske deponije Bukovaa" u skladu sa raspoloživim sredstvima-prestanak i prilagođavanje konceptu odlaganja na regionalnoj deponiji Ubora

Cilj 5. Sanacija otpadom onečišćenog okoliša (sanacija divljih deponija)

Cilj 6. Odvoz neselektiranog otpada na regionalnu deponiju Ubora

12.1. Ostali ciljevi i aktivnosti

Prezentacija usvojenog Plana prikupljanja otpada građanstvu, privrednim subjektima, mjesnim zajednicama, ustanovama, školama i dr. Građanstvo, privredni subjekti, ustanove i nevladin sektor moraju biti na vrijeme informisani o Planu upravljanja otpadom prilikom izrade, usvajanja i njegove implementacije.

Primjenjivat će se uobičajeni načini prezentacije putem sastanaka, sredstava informisanja, nevladinog sektora, škola, mjesnih zajednica i slično.

13. Program mjera (akcioni plan)

13.1. Program mjera za unaprjeđenje sistema za prikupljanje i odvoz otpada

(Program sakupljanja opasnog otpada iz domaćinstava, Program proširenja usluga).

R. Br.	Opis mjere	Rok izvršenja	Odgovornost za izvršenje	Potrebna sredstva	Izvor sredstava
1	Dopuna sistematizacije radnih mjesta sa opisom poslova na planiranju upravljanja otpadom	2013	Općina	-	Budžet općine
2	Poboljšanje postojećeg i proširenje sistema prikupljanja otpada, kroz: <ul style="list-style-type: none"> ○ Proširenje i poboljšanje postojećih usluga na mjesne zajednice i podružnice: Lug, Dobrinja, Glogošnica, Šanica, Bijela, Ravna, Dragan Selo, Tretište, Djevor, Donja Jablanica, Ostrožac, Rodići, Žuglići, Šabančići, Mrakovo, Malo Mrakovo, Brgulići, Glodnica, Slatina, Mirke, Baćina, Zlate, Doljani Sovići, D.Paprasko, Krstac, Dobrigošće i Podružnice B,C i D koje do sada nisu bile nikako bile ili su nedovoljno obuhvaćene sistemom organizovanog načina prikupljanja. 	2012-2013	Općina, JKP	476.655,00 KM	SIDA, Općina (70.000,00)
3	Redovno obnavljanje opreme za prikupljanje otpada	2015-2017		5000 KM	JKP i Općina

13.2. Program mjera za unaprjeđenje sistema za iskorištavanje otpada

(Program za korištenje komponenti iz komunalnog otpada i Program za smanjenje procenta biorazgradivog otpada i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu, međuopćinska saradnja-transfer stanice)

R. Br.	Opis mjere	Rok izvršenja	Odgovornost za izvršenje	Potrebna sredstva	Izvor sredstava
	Poboljšanje postojećeg i proširenje sistema odvojenog prikupljanja otpada, kroz: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uspostavljanje zelenih otoka (najmanje 10 mjesta na području Jablanice) ○ Proširenje kapaciteta reciklažnog dvorišta ○ Određivanje i pripremu lokacije za prirodnu razgradnju biootpada sa javnih površina ○ Uvođenje subvencija za otkup otpada iz domaćinstva (staklo, fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, baterije i akumulatori, odbačena električna i elektronska oprema) 	2012-2013	Općina, JKP	82.170,00	SIDA, Općina (34.000,00)

13.3. Program mjera za unaprjeđenje sistema za konačno odlaganje otpada

(Program sanacije općinskih deponija, Program sanacije divljih deponija, Međuopćinska saradnja)

R. Br.	Opis mjere	Rok izvršenja	Odgovornost za izvršenje	Potrebna sredstva	Izvor sredstava
1	Sanacija i zatvaranja postojeće deponije Bukova (I faza) i prilagođavanje konceptu odlaganja na regionalnoj deponiji Uborak <ul style="list-style-type: none"> Izrada Plana prilagođavanja za općinsku deponiju i izrada projekta sanacije Raspisivanje tendera za izvođenje radova Ograđivanje prostora deponije Presvlačenje površine inertnim materijalom 	2016-2017	Općina	251.000 KM	Općina i Fond za zaštitu okoliša FBiH
2	Uklanjanje i sanacija divljih deponija	2013 Lug, Dobrinja 2014 Donja Jablanica, Glogošnica 2015 Slatina, Mirke, Baćina 2016 G.Paprasko, D.Paprasko, Ostrožac, Šabančići, Rodići, Šuglići, Mrakovo 2017 Zlate, Sovići, Doljani, Krstac	Općina i komunalno preduzeće	50.000	Općinski budžet

13.4. Program mjera za podizanje javne svijesti u upravljanju otpadom

R. Br.	Opis mjere	Rok izvršenja	Odgovornost za izvršenje	Potrebna sredstva	Izvor sredstava
1	Edukacija, podizanje javne svijesti i kontinuirano informisanje javnosti o značaju očuvanja prirode kroz: <ul style="list-style-type: none"> Upoznavanje građana sa PUO Izrada i distribucija letaka i ropagandnog materijala Tematske emisije na RTV Jablanica Okrugli stolovi Edukativni časovi u srednjoj, osnovnoj školi i obdaništu o očuvanju okoline 	2012-2017	Općina	19.800	Budžet

14. Analiza rizika

U toku implementacije sljedeći rizici bi mogli ugroziti implementaciju Plana i dostizanje zacrtanih ciljeva:

- Neprovođenje donesenih općinskih propisa;
- Odnos između JKP i Općine, nerješena vlasnička struktura, odnosno mješanje javnog i privatnog;
- Nepostojanje sredstava u budžetu za (su)finansiranje projekata;
- Nepostojanje mehanizma za efikasan sistem naplate (JKP Jablanica nema kvaliteta finansijski program naplate iz koga je vidljiva struktura korisnika po mjesnim zajednicama i podružnicama);
- Neadekvatno sankcioniranje neplatiša komunalnih usluga;
- Loše provedene kampanje podizanja svijesti građana;

15. Monitoring implementacije

Praćenje implementacije Općinskog plana zaštite okoliša u svim njegovim segmentima, prema utvrđenoj dinamici i rokovima za realizaciju će vršiti Radna grupa. Radnu grupu čine:

- Načelnik općine,
- šefovi službi zaduženih za implementaciju Programa i to Službe za opću upravu, Službe za prostorno uređenje, građenje...,
- direktor komunalnog preduzeća,
- predstavnik udruženja građana iz oblasti zaštite životne sredine, npr. Eko Neretva.

Radnu grupu Rješenjem imenuje Općinski načelnik na planski period određen Planom u roku od 15 dana od usvjanja Plana. Prvi osnivački sastanak Radne grupe se planira u periodu martu 2013. radi planiranja aktivnosti kroz budžet za 2013. godinu.

Imenovana lica mogu operativno delegirati odgovorna lica za učešće u radu Radne grupe, pri čemu se ne isključuje potreba za njihovim prirustvom i učešćem u procesu praćenja i ocjene postignutih ciljeva.

Zadaća Radne grupe je da:

- prikuplja podatke, obrađuje ih i analizira indikatore stanja okoliša,
- analizira, ocjenjuje i sumira rezultate završenih aktivnosti u tekućoj godini,
- planira aktivnosti i sredstva za narednu godinu,
- utvrđuje način pristupanja vanjskim izvorima finansiranja za one projekte za koje je to predviđeno.

U planskom periodu, Radna grupa će se inače sastajati najmanje dva puta godišnje i to:

- Prvi radni sastanak u mjesecu junu radi evaluacije aktivnosti u tekućoj godini. Nakon prvog radnog sastanka sastanka, Radna grupa priprema Prvi izvještaj o stepenu implementacije Plana koji se podnosi Općinskom vijeću na prvoj narednoj sjednici. Općinsko vijeće usvaja ili odbija izvještaj i predlaže korektivne akcije u cilju postizanja učinkovitosti i djelotvornosti na implementaciji Plana.
- Drugi radni sastanak u mjesecu septembru radi ažuriranja Akcionog plana i planiranja redoslijeda implementacije aktivnosti, sredstava potrebnih za njihovu realizaciju u općinskom budžetu za narednu godinu i načina pristupanja vanjskim izvorima finansiranja za one projekte za koje je to predviđeno. Nakon drugog radnog sastanka, Radna grupa priprema Konačni izvještaj o implementaciji Plana za tekuću godinu te na osnovu njega i Revidovani akcioni plan za narednu godinu sa prijedlogom budžeta. Svi dokumenti se podnosi Općinskom vijeću na prvoj narednoj sjednici koje usvaja ili odbija izvještaj i odobrava planiranje sredstava u budžetu za narednu godinu.

Ocjena uspješnosti Plana se vrši u skladu sa općim indikatorima stanja okoliša datim u tabeli u nastavku.

Indikator	2012	2014	2018
Procenat domaćinstava obuhvaćen organiziranim prikupljanjem otpada	70%	80%	95%
Procenat odvojenog i iskorištenog otpada	0%	45% od ukupne proizvedene količine papira i 6% od ukupne količine plastike	55% od ukupne proizvedene količine papira i 15% od ukupne količine plastike
Sanirati divlje deponije i odlagališta	Evidentirano 37 deponija	Evidentirano 32 deponije	Evidentirana 1 deponija

Naziv projekta	Dopuna sistematizacije radnih mjesta sa opisom poslova na planiranju upravljanja otpadom
Vlasnik projekta	Općina Jablanica
Svrha projekta	Administrativno uređenje praćenja organizovanog prikupljanja otpada
Uvod	Općina Jablanica u lancu upravljanja otpadom obezbjeđuje sredstva za upravljanje otpadom te učestvuje u utvrđivanju Plana i programa redovnog čišćenja i održavanja javnih površina za narednu godinu. Evidentan je nedostatak kvalitetnog praćenja mjera i aktivnosti u oblasti upravljanja otpadom, odnosno pored komunalne inspekcije koja prati realizaciju plana na terenu, potrebno je na institucionalan način uz poštivanje PUO realizovati planirane projekte na terenu.

Kratak opis projekta	Iako je u Službi za upravu za prostorno uređenje, građenje, zaštitu okoline, stambeno-komunalne, geodetske i imovinsko-pravne poslove planirano radno mjesto savjetnika za komunalne poslove potrebno je uraditi izmjene u sistematizaciji radnih mjesta gdje će se u postojećoj poziciji dodjeliti i obaveze praćenja implementacije mjera i aktivnosti u oblasti upravljanja čvrstim Predviđene aktivnosti su: Aktivnost 1. Sastanak predstavnika nadležnih općinskih službi na temu analiza i iskazivanje potreba za izmjenom sistematizacije Aktivnost 2. Izrada dokumenta sistematizacije Aktivnost 3. Donošenje novog rješenja ili izmjena postojećih rješenja za službenike sa opisom poslova																		
Trenutačno stanje	U postojećoj sistematizaciji planirano nekoliko radnih mjesta koja se manje ili više dotiči ekologije i otpada. Nije precizno definisana osoba koja bi planirala mjere i pratila realizaciju istih na aktivnostima oko upravljanja otpadom																		
Očekivani rezultati	Izvršena izmjena i dopuna sistematizacije u pravcu provođenja PUO																		
Mjerljivi indikatori i dokumenti kojima se to može verifikovati	Mjerljivi indikatori su: 1. Broj radnih sastanaka 2. Prezentacija izrađenog materijala 3. Odluka o izmjeni i dopuni sistematizacije	Dokumenti kojim se to može verifikirati su: Zapisnici sa radnih sastanaka, Rješenje sa opisom poslova																	
Plan implementacije aktivnosti	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Mjesec od početka projekta</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aktivnost1</td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aktivnost2</td> <td></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aktivnost3</td> <td></td> <td></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> </tr> </tbody> </table>			Mjesec od početka projekta	1	2	3	Aktivnost1				Aktivnost2				Aktivnost3			
Mjesec od početka projekta	1	2	3																
Aktivnost1																			
Aktivnost2																			
Aktivnost3																			
Kapitalni troškovi																			
Operativni troškovi investicije	Nisu potrebna posebna sredstva																		
Plan finansiranja operativnih troškova	Nema posebnih operativnih troškova pa nije potreban ni plan finansiranja istih																		
Uticaj projekta na okoliš/životnu sredinu	Ovaj projekat će da doprinese boljoj organizaciji organa uprave u pravcu dosljedne primjene PUO a samim tim i zauređenijem prikupljanju otpada na prostoru općine isto će za rezultat imati ljepšu sliku naših ulica, mjesnih zajednica i prostora općine a samim tim i zdraviju životnu okolinu.																		

Naziv projekta	Poboljšanje postojećeg i proširenje sistema prikupljanja otpada, kroz: o Proširenje i poboljšanje postojećih usluga na mjesne zajednice i podružnice: Lug, Dobrinja, Glogošnica, Šanica, Bijela, Ravna, Dragan Selo, Tretište, Djevor, Donja Jablanica, Ostrožac, Rodići, Žuglići, Šabančići, Mrakovo, Malo Mrakovo, Brgulići, Glodnica, Slatina, Mirke, Bačina, Zlate, Doljani i Sovići, D.Paprasko, Krstac, Dobrigošće i Podružnice B,C i D koje do sada nisu bile nikako bile ili su nedovoljno obuhvaćene sistemom organizovanog načina prikupljanja.
Vlasnik projekta	Općina Jablanica
Svrha projekta	Proširenje pokrivenosti organizovanog prikupljanja otpada i povećanje količine prikupljenog otpada.
Uvod	Trenutno su uslugom prikupljanja i dovoza otpada pokrivena 70 % domaćinstva i 250 pravnih lica. Broj domaćinstava koji se pokriva uslugom je 2200 sa 8250 stanovnika. Planirano je da se proširi pokrivenost na 80 % populacije stanovništva do 2017. Godine, odnosno na 9500 stanovnika.
Kratak opis projekta	Projektom se planira proširenje pokrivenosti na mjesne zajednice i podružnice i poboljšanje postojeće pokrivenosti na MZ Lug, dat je broj malih, velikih kontejnera i broj lokacija na kojima će biti kontejneri (10 kom 1,1 m ³ , 1 kom 5 m ³ i 4 uređene lokacije); Dobrinja (6 kom 1,1 m ³ , 2 uređene lokacije), Glogošnica (10 kom 1,1 m ³ , 1 kom 5 m ³ i 3 uređene lokacije), Šanica (1 kom 5 m ³ i 1 uređena lokacija), Bijela (4 kom 1,1 m ³ i 2 uređene lokacije), Ravna (6 kom 1,1 m ³ , 1 kom 5 m ³ i 2 uređene lokacije), Dragan selo (6 kom 1,1 m ³ , 1 kom 5 m ³ i 2 uređene lokacije) Tretište (1 kom 5 m ³ i 1 uređena lokacija), Djevor (8 kom 1,1 m ³ , 1 kom 5 m ³ i 3 uređene lokacije), Donja Jablanica (7 kom 1,1 m ³ , 1 kom 5 m ³ i 3 uređene lokacije), Ostrožac (10 kom 1,1 m ³ i 3 uređene lokacije), Rodići (1 kom 5 m ³ i 1 uređena lokacija), Žuglići (4 kom 1,1 m ³ i 2 uređene lokacije), Šabančići (4 kom 1,1 m ³ , 1 kom 5 m ³ i 3 uređene lokacije), Mrakovo (4 kom 1,1 m ³ i 2 uređene lokacije), Malo Mrakovo (4 kom 1,1 m ³ , 1 kom 5 m ³ i 3 uređene lokacije),

	<p>Brgulići (4 kom 1,1 m³ i 2 uređene lokacije), Glodnica (6 kom 1,1 m³ i 2 uređene lokacije) Mirke (4 kom 1,1 m³ i 2 uređene lokacije), Baćina (3 kom 1,1 m³ i 1 uređena lokacija), Slatina (10 kom 1,1 m³ i 3 uređene lokacije), Zlate (8 kom 1,1 m³ i 3 uređene lokacije), Doljani (10 kom 1,1 m³ i 3 uređene lokacije), Donje Paprasko (5 kom 1,1 m³ i uređena lokacija) Doljani (10 kom 1,1 m³ i 3 uređene lokacije), Krstac (2 kom 5 m³ i 2 uređene lokacije), Dobrigošće (1 kom 5 m³ i 1 uređena lokacija) i Podružnica B (4 kom 1,1 m³ i 1 uređena lokacija), Podružnica C (4 kom 1,1 m³ i 1 uređena lokacija) i Podružnica D (6 kom 1,1 m³ i 1 uređena lokacija) koje do sada nije bilo obuhvaćeno sistemom organizovanog načina prikupljanja otpada, odnosno u kojima je potrebno poboljšati postojeći sistem. Otpad bi se prikupljao u kontejnere koji bi bili locirani po potrebi na najmanje 60 lokacija sa po 1 do 5 kontejnera</p> <p>Predviđene aktivnosti su:</p> <p>Aktivnost 1. Donošenje odluke o obimu usluga - Općinsko vijeće/Općinski načelnik treba da donese odluku kojom će se definisati proširenje obima, te način prikupljanja i odlaganja otpada</p> <p>Aktivnost 2. Određivanje lokacija za kontejnerska</p> <p>Aktivnost 3. Nabavka opreme – u svrhu realizacije ovog projekta neophodno je nabaviti:</p> <p>a) Vozilo za preuzimanje otpada i transport otpada. Vozilo je nosivosti 9 tona, sa mogućnošću pražnjenja kanti 140l, kontejnera 1,1 m³ i 5,5 m³ otpada na planinskim putevima, te preuzimanjem otpada sa zadnje strane. .... 1 komad</p> <p>b) Euro kontejneri zapremine 1,1 m³ za mješani otpad ..... 147 komada</p> <p>c) Kontejneri 5m³..... 14 komada</p> <p>Aktivnost 4. Priprema lokacije za kontejnere – svaku lokaciju za kontejnere treba urediti u skladu sa propisanim normama</p> <p>Aktivnost 5. Postavljanje opreme i obuka radnika- nabavljeno vozilo će biti postavljeno u već postojeću garažu, krug JKP, a kontejneri na novopripremljene lokacije. Neophodno je izvršiti obuku radnika za rad na novom vozilu</p> <p>Aktivnost 6. Sklapanje ugovora sa novim korisnicima usluga - u skladu sa općinskim odlukama sklopit će se ugovori sa svim novim korisnicima</p> <p>Aktivnost 7. Promotivna kampanja će se izvršiti kroz Projekat podizanja javne svijesti koji je takođe dio ovog plana</p> <p>Aktivnost 8. Stavljanje sistema u funkciju i praćenje indikatora</p>		
Trenutačno stanje	<p>Organizovanim pružanjem usluga prikupljanja i odvoza otpada pokriveno je 2197 domaćinstava što čini 70 % ukupnog broja stanovnika općine Jablanica. Također situacija je sljedeća da određen broj već raspoređenih kontejnera je veoma dotrajavao. Otpad se odlaže na nauslovnu deponiju Bukovo. Trenutno se raspolaže sa autopresom (MAN), starom 12 godina i podizačem za odvoz smeća (otvoreni kontejneri 3 m³) starim 15 godina, tipa "DAF". Kamion IVEKO služi za prikupljanje papira.</p>		
Očekivani rezultati	<p>U organizovani način prikupljanja bit će uključeno oko 285 novih te će biti pojačan broj kontejnera i zamjenjeni dotrajali postojeći kontejneri a čime će biti obuhvaćeno dosadašnja domaćinstva njih 2200. U te svrhe planirana je nabavka 108 kontejnera od 1,1 m³ i 12 5 m³ koji bi bili korišteni za prikupljanje otpada na novim područjima i podizanje procenta prikupljanja sa 70 na 80 % kod dosada obuhvaćenih područja. Ostatak od 39 kontejnera od 1,1m³ i 2,5m³ će biti korišteni za zamjenu postojećih dotrajalih kontejnera.</p> <p>Prestanak odlaganja otpada na divljim deponijama na područjima koja će biti obuhvaćena ovim projektom</p> <p>Popravljen sveopšta slika zagađenosti životne okoline</p>		
Mjerljivi indikatori i dokumenti kojima se to može verifikovati	<table border="0"> <tr> <td data-bbox="403 1532 986 2020"> <p>Mjerljivi indikatori su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Povećanje broja vozila za 1 vozilo kapaciteta 9t sa stražnjim utovarom i mogućnošću pražnjenja kontejnera do 5m³ 2. Nabavljeno 147 novih kontejnera zapremine 1.1m³ 3. Uređene definisane nove lokacije za kontejnere 4. Povećanje prikupljenih i zbrinutih količina otpada za 300 tona 5. Donošenje pratećih općinskih propisa i akata 6. Povećanje broja korisnika usluga za 345 novih domaćinstava i poboljšanje usluge kod postojećih 2200 domaćinstava 7. Broj prevoza do regionalne deponije 8. Količina otpada na kolskoj vagi 9. Količina prodatog reciklažnog otpada </td> <td data-bbox="994 1532 1423 2020"> <p>Dokumenti kojim se to može verifikirati su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Broj novo potpisanih ugovora sa domaćinstvima u zoni sadašnje i buduće teritorije prikupljanja otpada 2. Broj privrednih subjekata koji su potpisali ugovor i koji plaćaju uslugu 3. tenderska i računovodstvena dokumentacija te odluke i drugi akti koji budu donešeni. </td> </tr> </table>	<p>Mjerljivi indikatori su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Povećanje broja vozila za 1 vozilo kapaciteta 9t sa stražnjim utovarom i mogućnošću pražnjenja kontejnera do 5m³ 2. Nabavljeno 147 novih kontejnera zapremine 1.1m³ 3. Uređene definisane nove lokacije za kontejnere 4. Povećanje prikupljenih i zbrinutih količina otpada za 300 tona 5. Donošenje pratećih općinskih propisa i akata 6. Povećanje broja korisnika usluga za 345 novih domaćinstava i poboljšanje usluge kod postojećih 2200 domaćinstava 7. Broj prevoza do regionalne deponije 8. Količina otpada na kolskoj vagi 9. Količina prodatog reciklažnog otpada 	<p>Dokumenti kojim se to može verifikirati su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Broj novo potpisanih ugovora sa domaćinstvima u zoni sadašnje i buduće teritorije prikupljanja otpada 2. Broj privrednih subjekata koji su potpisali ugovor i koji plaćaju uslugu 3. tenderska i računovodstvena dokumentacija te odluke i drugi akti koji budu donešeni.
<p>Mjerljivi indikatori su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Povećanje broja vozila za 1 vozilo kapaciteta 9t sa stražnjim utovarom i mogućnošću pražnjenja kontejnera do 5m³ 2. Nabavljeno 147 novih kontejnera zapremine 1.1m³ 3. Uređene definisane nove lokacije za kontejnere 4. Povećanje prikupljenih i zbrinutih količina otpada za 300 tona 5. Donošenje pratećih općinskih propisa i akata 6. Povećanje broja korisnika usluga za 345 novih domaćinstava i poboljšanje usluge kod postojećih 2200 domaćinstava 7. Broj prevoza do regionalne deponije 8. Količina otpada na kolskoj vagi 9. Količina prodatog reciklažnog otpada 	<p>Dokumenti kojim se to može verifikirati su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Broj novo potpisanih ugovora sa domaćinstvima u zoni sadašnje i buduće teritorije prikupljanja otpada 2. Broj privrednih subjekata koji su potpisali ugovor i koji plaćaju uslugu 3. tenderska i računovodstvena dokumentacija te odluke i drugi akti koji budu donešeni. 		

Plan implementacije aktivnosti	Mjesec od početka projekta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	Aktivnost1											
	Aktivnost2											
	Aktivnost3											
	Aktivnost4											
	Aktivnost5											
	Aktivnost6											
	Aktivnost7											
	Aktivnost8											

Kapitalni troškovi		br. Jedinica	jedinice	Vrijednost isklj. PDV
Kapitalni izdaci				
Zemljište - (poslovni prostor)				
Zemljište - (Lokacije za kontejnere)	60	kom	500,00	30.000,00
Zgrade				-
Vozila za prikupljanje	1	kom	135.000,00	135.000,00
kontejneri 1,1 m3	147	kom	330,00	48.510,00
kontejneri 5 m3	14	kom	1.800,00	25.200,00
pvc kontejneri				-
posude za lug				-
Oprema - za prikupljanje (ostalo)				-
Oprema-administracija				-
Reklama na početku				-
			Ukupno	243.710,00

Od strane SIDA-e očekujemo finansiranje 1 vozila kapaciteta 9t sa mogućnošću pražnjenja kontejnera do 5m3 i 147 kontejnera zapremine 1.1 m3 i 14 kontejnera 5m3., ukupnom iznosu od 208.710,00 EURA.

Općina će finansirati pripremu lokacija za kontejnere i kampanju podizanja javne svijesti u ukupnom iznosu od 35.000 EURA (cca 70 .000,00 KM).

Operativni troškovi investicije	Troškovi osoblja	br. Jedinica	jedini ca	Troškovi - godišnji bruto
	Plaće - administracija	0,15	osobe	
Plaće - Naplata naknade	0,15	osobe		2.567,58
Plaće - Vozači	1	osobe		20.074,42
Plaće - mehaničari	0,15	osobe		2.425,05
Plaće - radnici	2	osobe		25.188,08
radna odjeća				950,00
Porez, osiguranje,				400,00
Ostalo				1.000,00
Troškovi osoblja			Ukupno	55.494,20

Prijevoz					
	Održavanje vozila/popravka				
	Cestarina				
	Osiguranje				1.455,00
	Gorivo				15.672,22
	Najam vozila				
	Ostalo				1.000,00
Prijevoz				Ukupno	18.127,22
Troškovi terena (dodatno za lokacije za kontejnere)					
	Održavanje i popravka				1.000,00
	Čišćenje				2.000,00
Troškovi terena (dodatno za lokacije za kontejnere)				Ukupno	3.000,00
Troškovi smještaja					
	Najam i zakupnine				
	rasvjeta, grijanje i struja				
	Održavanje i popravke				
	Osiguranje				
Troškovi smještaja				Ukupno	-
Ostalo					
	Reklama				1.500,00
	Potrošni materijal				
	Uredski materijal				2.000,00
	Stručne usluge				
	Telefon i pošta				1.000,00
	Putovanja (osoblje)				
	Istraživanje tržišta i analize				
Ostalo				Ukupno	4.500,00
Other					
	Gate fee Landfill	30,00	BAM /ton	845	25.343,21
	Amortizacija				24.751,67
	Rezervni dijelovi				10.275,50
Other				Total	60.370,38
Ukupno				Ukupno	141.491,80

Plan finansiranja operativnih troškova	<p>Finansiranje operativnih troškova se očekuje iz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prihoda ostvarenih naplatom usluge od domaćinstva koja su obuhvaćena proširenjem organizovanog prikupljanja otpada, 2. prihoda ostvarenih od prodaje papira 3. prihoda ostvarenih od prodaje PET ambalaže <p>Ovdje je potrebno napomenuti da se očekuje subvencioniranje operativnih troškova od strane općinske administracije.</p> <p>Finansiranje operativnih troškova se očekuje iz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prihoda ostvarenih naplatom usluge od domaćinstva koja su obuhvaćena proširenjem organizovanog prikupljanja otpada (285 domaćinstava sa oko 1150 članova iznosi 30.438 KM godišnje), 2. prihoda ostvarenih od prodaje papira (109 t x 120 KM = 13.080,00 KM) 3. prihoda ostvarenih od prodaje PET ambalaže (44 t x 350 KM = 15.400,00 KM) <p>Ovdje je potrebno napomenuti da se očekuje subvencioniranje operativnih troškova od strane općinske administracije u iznosu od 15.000,00 KM.</p> <p>Općinsko vijeće Jablanica je svojim zaključkom uzelo u obavezu mogućnost korekcije cijena komunalnih usluga u 2013. godini. S tim u vezi ukupna korekcija cijena za sva domaćinstva nakon uključivanja i novig donih domaćinstava (285) treba da bude oko 7,44 KM po člani domaćinstva na godišnjem nivou odnosno oko 0,6 KM mjesečno po članu domaćinstva. $(71783,80 \text{ KM} / ((2200+285) * 3,88) = 7,44 \text{ KM godišnje po članu domaćinstva})$.</p> <p>U analizi ovih operativnih troškova važno je istaći da su troškovi pravljeni na bazi zapošljavanja tri nova radnika i povećanja sati rada administrativnih radnika na novom prikupljanju otpada. Ako uzmemo u obzir činjenicu da JKP treba podići svoj nivo produktivnosti rada i naći bolju organizaciju, odnosno postojeću organizaciju rada i preraspodjelu poslova usmjeriti ka stavljanju u funkciju nove opreme bez dodatnog zapošljavanja radnika, mogu se izbjeći operativni troškovi zaposlenog osoblja za najmanje 55.000,00 KM što bi značilo da bi finansijski plan operativnih troškova mogao biti sveden na troškove amortizacije, rada vozila i plaćanja naknade za odlaganje smeća.</p>
Uticaj projekta na okoliš/životnu sredinu	Ovaj projekat će da doprinese čišćoj teritoriji cijele općine i za njega nije potrebna okolinska dozvola budući da se radi o proširenju organizovanog načina prikupljanja otpada na cijelu teritoriju, a same potrebe za nabavkom sredstava rada ne zahtijevaju okolinsku dozvolu.

Naziv projekta	Redovno obnavljanje opreme za prikupljanje otpada				
Vlasnik projekta	Općina Jablanica				
Svrha projekta	Održavanje funkcionalnosti opreme				
Uvod	Potrebno je obezbijediti da se vrši kontinuirana nadopuna i modernizacija opreme i s tim u vezi planira se godišnje ulaganje u nabavku kontejnera od strane općine Jablanica. Takođe određen broj kontejnera nabavljene i JKP u okviru svojih raspoloživih sredstava.				
Kratak opis projekta	Ovim projektom se pokušava odebjediti nadopunjavanje rashodovane opreme u toku godine. Predviđene aktivnosti su: Aktivnost 1 Nabavka opreme .....8-10 komada Aktivnost 2. Postavljanje opreme zajedno sa predstavnicima JKP Aktivnost 3. Promotivna kampanja				
Trenutačno stanje	Trenutno komunalno preduzeće raspolaže sa 289 kontejnera od 1,1 m3. i 18 kontejnera od 5 m3. Broj oštećenih kontejnera, odnosno postotak dotrajalih i oštećenih kontejnera koji bi se mogli i rashodovati je 5 -6 % dok je 30 % kontejnera u veoma lošem stanju.				
Očekivani rezultati	Održavanje u funkcionalnom stanju opreme za prikupljanje otpada Popravljen sveopšta slika zagađenosti životne okoline				
Mjerljivi indikatori i dokumenti kojima se to može verifikovati	Mjerljivi indikatori su: 1. Nabavljeno 8-10 novih kontejnera zapremine 1.1m3 od	Dokumenti kojim se to može verifikovati su: sklopljeni ugovori sa dobavljačima i JKP novim korisnicima usluga, tenderska i računovodstvena dokumentacija te odluke i drugi akti koji budu donešeni.			
Plan implementacije aktivnosti	Mjesec od početka projekta	1	2	3	4
	Aktivnost1				
	Aktivnost2				
	Aktivnost3				
Kapitalni troškovi					
Operativni troškovi investicije	1. Nabavka opreme – izvor sredstava budžet 5000 KM 2. Postavljanje opreme , odnosno zamjena dotrajale se vrši u saranji sa predstanicima JKP				

	identifikacija opreme koju treba zamjeniti može se izvršiti terenskim obilaskom- potrebna sredstva za prevoz vozilom, gorivo 150,00 KM -izvor sredstava- budžet 4. Obavještenje javnosti – putem informacija na web stranici i RTV Jablanica- i nisu potrebna posebna sredstva
Plan finansiranja operativnih troškova	Nema posebnih operativnih troškova pa nije potreban ni plan finansiranja istih
Uticaj projekta na okoliš/životnu sredinu	Ovaj projekat će da doprinese čišćoj teritoriji cijele općine i za njega nije potrebna okolinska dozvola budući da se radi o poboljšanju organizovanog načina prikupljanja otpada na cijelu teritoriju, a same potrebe za nabavkom sredstava rada ne zahtijevaju okolinsku dozvolu.

Naziv projekta	Poboljšanje postojećeg i proširenje sistema odvojenog prikupljanja otpada, kroz: <ul style="list-style-type: none"> o Uspostavljanje zelenih otoka (10 mjesta na području Jablanice) o Proširenje kapaciteta reciklažnog dvorišta o Određivanje i pripremu lokacije za prirodnu razgradnju biootpada sa javnih površina o Uvođenje subvencija za otkup otpada iz domaćinstva (staklo, fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, baterije i akumulatori, odbačena električna i elektronska oprema)
Vlasnik projekta	Općina Jablanica
Svrha projekta	Proširenje pokrivenosti organizovanog prikupljanja otpada i povećanje količine prikupljenog otpada, Izdvajanje većih količina otpadne reciklažne sirovine,
Uvod	Trenutno su uslugom prikupljanja i dovoza otpada pokrivena 70 % domaćinstva i 250 pravnih lica. Broj domaćinstava koji se pokriva uslugom je 2200 sa 8250 stanovnika. Planirano je da se proširi pokrivenost na 80 % populacije stanovništva do 2017. Godine, odnosno na 9500 stanovnika. Planirano je da se proširi pokrivenost na 80 % populacije stanovništva do 2017. godine, te uvođenje odvojenog prikupljanja otpada kroz zelene otoke i proširenje kapaciteta RD
Kratak opis projekta	S obzirom da je u općini izgrađen Reciklažni centar, namjera je da se uspostave zeleni otoci sa kontejnerima za odvojeno prikupljanje papira i plastike. Potrebno je postaviti 10 zelenih otoka, koji bi trebali dodatno stimulirati građane na pravilno odlaganje otpada te se time povećala količina razdvojenog otpada. Svrha organiziranja zelenih otoka je omogućiti građanima da vrijedne sirovine skupljaju odvojeno. Ovaj je projekt moguće realizirati jedino u suradnji s mjesnim zajednicama na način da se zajednički odredi lokaciju na svom području na kojem bismo postavili zeleni otok. Dovoljno je područje 10 m2 površine, na kojemu će, biti postavljen određen broj kontejnera za odlaganje različitih vrsta otpada. Zeleni otok čine 3 kontejnera za papir, plastiku i miješani otpad, zapremine 1,1 m3, te posebna posuda za lug. Reciklažno dvorište je posebno opremljeno mjesto za odvojeno prikupljanje iskoristivih i problematičnih otpadnih tvari iz kućanstva. U reciklažna dvorišta moguće je odložiti u za to predviđen kontejner otpadne materijale: Iskoristive otpadne tvari: papir, karton, staklo, metalni otpad, gajbe od pića, PET ambalažni otpad, tekstil. U planu je nabavka najmanje po jedan kontejner za gore nabrojane vrste otpada, odnosno najmanje 8 kontejnera. Kompostiranje biorazgradivog otpada je važan dio cjelovitog sistema upravljanja otpadom i jedan je od načina njegove reciklaže. U skladu s potrebama za zbrinjavanjem otpada sa zelenih površina, bio otpada, nužna je izgradnja kompostirnice. Pošto će reciklažno dvorište raspolagati sa dovoljnim brojem kontejnera smatramo da je potrebno početi prikupljati otpada iz domaćinstva kao što je staklo, fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, baterije i akumulatori, odbačena električna i elektronska oprema uz subvencije stanovništvu koje na lice mjesta donese isti. Predviđene aktivnosti su: Aktivnost 1. Donošenje odluke o obimu usluga - Općinsko vijeće/Općinski načelnik treba da donese odluku kojom će se definisati proširenje obima, te način prikupljanja i odlaganja otpada i donošenje Odluke o subvencijama za domaćinstva Aktivnost 2. Određivanje lokacija za kontejnerska mjesta Aktivnost 3. Nabavka opreme – u svrhu realizacije ovog projekta neophodno je nabaviti: a) Euro kontejneri zapremine 1,1 m3 za mješani otpad ..... 10 komada b) Kontejneri 5m3.....8 komada c) PVC kontejneri (10 plavih i 10 žutih).....20 komada d) kontejner za transport biootpada.....2 komada Aktivnost 4. Priprema lokacije za kontejnere – svaku lokaciju za kontejnere treba urediti u skladu sa propisanim normama Aktivnost 5. Postavljanje opreme i obuka radnika- nabavljeno vozilo će biti postavljeno u već postojeću garažu, krug JKP, a kontejneri na novopripremljene lokacije. Neophodno je izvršiti obuku radnika za rad na novom vozilu

	<p>Aktivnost 6. Sklapanje ugovora sa novim korisnicima usluga - u skladu sa općinskim odlukama sklopit će se ugovori sa svim novim korisnicima</p> <p>Aktivnost 7. Promotivna kampanja će se izvršiti kroz Projekat podizanja javne svijesti koji je takođe dio ovog plana</p> <p>Aktivnost 8. Stavljanje sistema u funkciju i praćenje indikatora</p>																																																																																																				
Trenutačno stanje	<p>U općini Jablanica trenutno je u fazi implementacije pilot projekat „Sistemi upravljanja otpadom iz preduzeća“ kojeg zajedno realiziraju talijanska nevladina organizacija COSPE i Udruženje za poduzetništvo LiNK Mostar i općina Jablanica. Glavni cilj projekta je izgraditi jedan ciklus sabiranja, selektiranja i valorizacije i obrade (recikliranja) otpada. Trajanje projekta predviđeno je od 01.03.2010. godine do 01.03.2013. godine. Reciklažno dvorište se nalazi u krugu JKP i trenutno je dato njima na korištenje. Trenutno se prikuplja i reciklira 5 t otpada mjesečno. U svrhu prikupljanja kartonske ambalaže na 8 lokaciji u gradu postavljeni su boksovi.</p> <p>Reciklažno dvorište je opremljeno 2 pres kontejnera, sa dva zatvorena kontejnera, kamionom za prikupljanje otpada. Organizovano prikupljanje tekstila nije zabilježeno u Jablanici, odnosno nije postojalo mjesto na koji bi se mogao donjet koristan tekstil, tekstil koji bi se mogao dijeliti socijalno ugroženim kategorijama stanovništva Organizovano prikupljanje bio otpada nije zabilježeno u Jablanici, odnosno nije postojalo mjesto na koji bi se mogao odlagati isti i prirodno kompostirati.</p>																																																																																																				
Očekivani rezultati	<p>Reciklažno dvorište je posebno opremljeno mjesto za odvojeno prikupljanje iskoristivih i problematičnih otpadnih tvari iz kućanstva.</p> <p>U reciklažna dvorišta moguće je odložiti u za to predviđen kontejner otpadne materijale: Iskoristive otpadne tvari: papir, karton, staklo, metalni otpad, gajbe od pića, PET ambalažni otpad, tekstil. U planu je nabavka najmanje po jedan kontejner za gore nabrojane vrste otpada, odnosno najmanje 8 kontejnera kako bi bilo dostupno mjesto za odlaganje najrazličitijih vrsta otpada.</p> <p>U organizovani način prikupljanja bit će uključeno stanovništvo općine koje će imati mogućnost odlagati tekstilni otpad.</p> <p>Prestanak odlaganja otpada kroz kontejnere za kruti otpad</p> <p>Prestanak odlaganja otpada kroz kontejnere za kruti otpad</p> <p>Popravljen sveopšta slika zagađenosti životne okoline Popravljen sveopšta slika zagađenosti životne okoline</p>																																																																																																				
Mjerljivi indikatori i dokumenti kojima se to može verifikovati	<p>Mjerljivi indikatori su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Broj prevoza do regionalne deponije 2. Količina otpada na kolskoj vazi 3. Količina prodatog reciklažnog otpada 4. Broj novih domaćinstava koji su potpisali ugovor u novom proširenom području 5. Broj novih domaćinstava sa ugovorom u postojećoj zoni prikupljanja 6. Broj privrednih subjekata koji su potpisali ugovor 7. Broj domaćinstava i privrednih subjekata koji plaćaju uslugu- 8. Donošenje pratećih općinskih propisa i akata 9. Iznosi plaćenih subvencija 	<p>Dokumenti kojim se to može verifikirati su:</p> <p>Broj novih domaćinstava koji su potpisali ugovor u novom proširenom području</p> <p>Broj novih domaćinstava sa ugovorom u postojećoj zoni prikupljanja</p> <p>Broj privrednih subjekata koji su potpisali ugovor</p> <p>Broj domaćinstava i privrednih subjekata koji plaćaju uslugu</p>																																																																																																			
Plan implementacije aktivnosti	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Mjesec od početka projekta</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> <th>10</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aktivnost1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aktivnost2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aktivnost3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aktivnost4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aktivnost5</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aktivnost6</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aktivnost7</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aktivnost8</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Mjesec od početka projekta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Aktivnost1											Aktivnost2											Aktivnost3											Aktivnost4											Aktivnost5											Aktivnost6											Aktivnost7											Aktivnost8										
Mjesec od početka projekta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10																																																																																											
Aktivnost1																																																																																																					
Aktivnost2																																																																																																					
Aktivnost3																																																																																																					
Aktivnost4																																																																																																					
Aktivnost5																																																																																																					
Aktivnost6																																																																																																					
Aktivnost7																																																																																																					
Aktivnost8																																																																																																					
Kapitalni troškovi	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Kapitalni izdaci</th> <th>br. Jedinica</th> <th>jedinice</th> <th>Vrijednost isklj. PDV</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Zemljište (poslovni prostor)</td> <td>-</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemljište (Lokacije za kontej.</td> <td>-</td> <td>18</td> <td>kom</td> <td>500,00</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>9.000,00</td> </tr> </tbody> </table>		Kapitalni izdaci		br. Jedinica	jedinice	Vrijednost isklj. PDV	Zemljište (poslovni prostor)	-				Zemljište (Lokacije za kontej.	-	18	kom	500,00					9.000,00																																																																															
Kapitalni izdaci		br. Jedinica	jedinice	Vrijednost isklj. PDV																																																																																																	
Zemljište (poslovni prostor)	-																																																																																																				
Zemljište (Lokacije za kontej.	-	18	kom	500,00																																																																																																	
				9.000,00																																																																																																	

	Zgrade				-																																																																																																				
	Vozila za priklupljanje				-																																																																																																				
	kontejneri 1,1 m ³	10	kom	330,00	3.300,00																																																																																																				
	Kontejneri 1,1 m ³ u boji	20	kom	350,00	7.000,00																																																																																																				
	Kontejneri 5 m ³	8	kom	1.800,00	14.400,00																																																																																																				
	boks za biootpad	2	kom	1.600,00	3.200,00																																																																																																				
	posude za lug				-																																																																																																				
	Oprema-administracija				-																																																																																																				
	Reklama na početku				-																																																																																																				
				Ukupno	36.900,00																																																																																																				
	<p>Od strane SIDA-e očekujemo finansiranje nabavke kontejnera :</p> <p>Za mješani otpad zapremine 1.1 m³ ... 10 komada</p> <p>Za reciklažni otpad zapremine 1.1 m³ ...20 Komada (10 plavih i 10 žutih)</p> <p>Skip kontejneri 5 m³ .....8 komada u ukupnom iznosu od 24.700,00 Eura</p> <p>Općina će finansirati pripremu lokacija za kontejnere i boks za biootpad u ukupnom i subvencije za odlaganje otpada iz domaćinstava iznosu od 17.200,00 Eura (cca 34.000,00 KM)</p> <p>Broj lokacija za 10 zelenih otoka i 8 kontejnera 5m³ – ukupno 18 lokacija.</p>																																																																																																								
Operativni troškovi investicije	<p>Troškovi</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Troškovi osoblja</th> <th>br. Jedinica</th> <th>jedini ca</th> <th colspan="2">Troškovi - godišnji bruto</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Plaće - administracija</td> <td></td> <td>osobe</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Plaće - Naplata naknade</td> <td></td> <td>osobe</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Plaće - Vozači</td> <td></td> <td>osobe</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Plaće - mehaničari</td> <td></td> <td>osobe</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Plaće - radnici</td> <td></td> <td>osobe</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>radna odjeća</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Porez, osiguranje,</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ostalo</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Troškovi osoblja</td> <td></td> <td></td> <td>Ukupno</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <p>Prijevoz</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Održavanje vozila/popravka</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Cestarina</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Osiguranje</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Gorivo</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Najam vozila</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ostalo</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Prijevoz</td> <td></td> <td></td> <td>Ukupno</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <p>Troškovi terena (dodatno za lokacije za kontejnere)</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Održavanje i popravka</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1.000,00</td> </tr> <tr> <td>Čišćenje</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>2.000,00</td> </tr> <tr> <td>Troškovi terena (dodatno za lokacije za kontejnere)</td> <td></td> <td></td> <td>Ukupno</td> <td>3.000,00</td> </tr> </tbody> </table>					Troškovi osoblja	br. Jedinica	jedini ca	Troškovi - godišnji bruto		Plaće - administracija		osobe			Plaće - Naplata naknade		osobe			Plaće - Vozači		osobe			Plaće - mehaničari		osobe			Plaće - radnici		osobe			radna odjeća					Porez, osiguranje,					Ostalo					Troškovi osoblja			Ukupno	-	Održavanje vozila/popravka					Cestarina					Osiguranje					Gorivo					Najam vozila					Ostalo					Prijevoz			Ukupno	-	Održavanje i popravka				1.000,00	Čišćenje				2.000,00	Troškovi terena (dodatno za lokacije za kontejnere)			Ukupno	3.000,00
Troškovi osoblja	br. Jedinica	jedini ca	Troškovi - godišnji bruto																																																																																																						
Plaće - administracija		osobe																																																																																																							
Plaće - Naplata naknade		osobe																																																																																																							
Plaće - Vozači		osobe																																																																																																							
Plaće - mehaničari		osobe																																																																																																							
Plaće - radnici		osobe																																																																																																							
radna odjeća																																																																																																									
Porez, osiguranje,																																																																																																									
Ostalo																																																																																																									
Troškovi osoblja			Ukupno	-																																																																																																					
Održavanje vozila/popravka																																																																																																									
Cestarina																																																																																																									
Osiguranje																																																																																																									
Gorivo																																																																																																									
Najam vozila																																																																																																									
Ostalo																																																																																																									
Prijevoz			Ukupno	-																																																																																																					
Održavanje i popravka				1.000,00																																																																																																					
Čišćenje				2.000,00																																																																																																					
Troškovi terena (dodatno za lokacije za kontejnere)			Ukupno	3.000,00																																																																																																					

	<p>Troškovi smještaja</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Najam i zakupnine</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rasvjeta, grijanje i struja</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Održavanje i popravke</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Osiguranje</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Troškovi smještaja</td> <td></td> <td></td> <td>Ukupno</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ostalo</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Reklama</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1.500,00</td> </tr> <tr> <td>Potrošni materijal</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Uredski materijal</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Stručne usluge</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Telefon i pošta</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Putovanja (osoblje)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Istraživanje tržišta i analize</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ostalo</td> <td></td> <td></td> <td>Ukupno</td> <td>1.500,00</td> </tr> </tbody> </table> <p>Other</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Gate fee</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Landfill</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Amortizacija</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>3.925,00</td> </tr> <tr> <td>Rezervni dijelovi</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1.227,50</td> </tr> <tr> <td>Other</td> <td></td> <td></td> <td>Total</td> <td>5152,50</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td></td> <td></td> <td>Ukupno</td> <td>9.652,50</td> </tr> </tbody> </table>	Najam i zakupnine					Rasvjeta, grijanje i struja					Održavanje i popravke					Osiguranje					Troškovi smještaja			Ukupno	-	Reklama				1.500,00	Potrošni materijal					Uredski materijal					Stručne usluge					Telefon i pošta					Putovanja (osoblje)					Istraživanje tržišta i analize					Ostalo			Ukupno	1.500,00	Gate fee					Landfill					Amortizacija				3.925,00	Rezervni dijelovi				1.227,50	Other			Total	5152,50	Ukupno			Ukupno	9.652,50
Najam i zakupnine																																																																																																
Rasvjeta, grijanje i struja																																																																																																
Održavanje i popravke																																																																																																
Osiguranje																																																																																																
Troškovi smještaja			Ukupno	-																																																																																												
Reklama				1.500,00																																																																																												
Potrošni materijal																																																																																																
Uredski materijal																																																																																																
Stručne usluge																																																																																																
Telefon i pošta																																																																																																
Putovanja (osoblje)																																																																																																
Istraživanje tržišta i analize																																																																																																
Ostalo			Ukupno	1.500,00																																																																																												
Gate fee																																																																																																
Landfill																																																																																																
Amortizacija				3.925,00																																																																																												
Rezervni dijelovi				1.227,50																																																																																												
Other			Total	5152,50																																																																																												
Ukupno			Ukupno	9.652,50																																																																																												
Plan finansiranja operativnih troškova	<p>Finansiranje operativnih troškova se očekuje iz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prihoda ostvarenih od prodaje papira (18 t x 120 KM = 2.160,00 KM) 3. prihoda ostvarenih od prodaje PET ambalaže (12 t x 350 KM = 4.200,00 KM) <p>Ovdje je potrebno napomenuti da se očekuje subvencioniranje operativnih troškova od strane općinske administracije u iznosu do 3.000,00 KM.</p>																																																																																															
Uticaj projekta na okoliš/životnu sredinu	<p>Ovaj projekat će da doprinese čišćoj teritoriji cijele općine i za njega nije potrebna okolinska dozvola budući da se radi o proširenju organizovanog načina prikupljanja otpada na cijelu teritoriju, a same potrebe za nabavkom sredstava rada ne zahtijevaju okolinsku dozvolu.</p>																																																																																															
Naziv projekta	Sanacija i zatvaranja postojeće deponije Bukova (I faza) i prilagodavanje konceptu odlaganja na regionalnoj deponiji Uborač																																																																																															
Vlasnik projekta	Općina Jablanica																																																																																															
Svrha projekta	Rješavanje dugoročnog problema vezan za lokaciju, uslovnost i zaštitu životne sredine																																																																																															
Uvod	"Gradska deponija Bukova" je prilično neuređena deponija u smislu propisa koji govore o načinu deponovanja otpada. U tom pravcu govori i činjenica da ista nema																																																																																															

	dozvole za upotrebu i ne može je dobiti dok se ne uredi. Deponija se nalazi u blizini regionalnih pura cca 4 km udaljena od Jablanice. Deponija nije ograđena, rijetko se zastire inertnim materijalom, a na istoj su obezbijeđeni uslovi za prevenciju od požara. Otpad se redovno razastire a problem predstavlja velika količina organskog otpada na deponiji, što stvara neprijatne mirise. Sa sanitarno higijenskog stanovišta, problem predstavlja slobodan pristup za pse i druge životinje na deponiju, slobodan pristup licima koja prebire otpad na deponiji, direktno zagađenje vode u vodotoku rijeke Doljanke, zagađenje zraka neprijatnim mirisima, kao i to što se vozila koja dopreme otpad kreću po razasrtom otpadu i bez čišćenja i dezinfekcije voze dalje na javnim površinama.																																																			
Kratak opis projekta	<p>Otpad se sakuplja, odvozi i odlaže na deponiju 6 dana u sedmici (izuzev nedjeljom), razastire sa građevinskom mašinom JCB-3CX jednom sedmično a pokriva zemljom i drugim inertnim materijalom (šljunkom) jednom mjesečno ili vremenski kraće u zavisnosti od potrebe. Dnevne količine otpada koje se odlažu na deponiju određuju se brojem ispraznjenih kontejnera zapremine 1.100 litara i zapremine 5 m³ i iznose prosječno dnevno 5 tona. Deponovani otpad je isključivo komunalni otpad i ostali tzv. inertni otpad.</p> <p>Plana prilagođavanja deponije Bukovo je predvidio planiranje i dokumentovanje svih dostava otpada, vozila i tonaže, zatim infrastrukturne radove na uređenju i kadrovsko osposobljavanje.</p> <p>Aktivnost 1 – Izrada elaborata za prvu fazu zatvaranja i sanacije deponije Aktivnost 2 – Raspisivanje tendera za izvođenje radova Aktivnost 3 – Izvođenje radova Aktivnost 4 – Presvlačenje površine inertnim materijalom</p>																																																			
Trenutačno stanje	Nezadovoljstvo građana iz okoline, zapisnici inspekcije o neuslovnosti deponije																																																			
Očekivani rezultati	Prestanak dovoza otpada na deponiju i prestanak korištenja iste. Zadovoljni građani Jablanice. Djelimično saniran i zaštićen prostor oko deponije.																																																			
Mjerljivi indikatori i dokumenti kojima se to može verifikovati	Prestanak dovoz otpada na deponiju. Prestanak širenja neugodnih mirisa u okolinu. Prestanak samozapaljenja.	Izveštaj JKP o prestanku odvoza na deponiju, nepostojanje primjedbi građana, izvještaji Vatrogasnog društva o požarima na području općine																																																		
Plan implementacije aktivnosti	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Mjesec od početka projekta</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aktivnost1</td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aktivnost2</td> <td></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aktivnost3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> </tr> <tr> <td>Aktivnost4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> </tr> </tbody> </table>		Mjesec od početka projekta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Aktivnost1										Aktivnost2										Aktivnost3										Aktivnost4									
Mjesec od početka projekta	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																											
Aktivnost1																																																				
Aktivnost2																																																				
Aktivnost3																																																				
Aktivnost4																																																				
Kapitalni troškovi	Aktivnost 1. Izrada elaborata - nisu potrebna finansijska sredstva za ovu aktivnost Aktivnost 2. Raspisivanje tendera radi odabira dobavljača - potrebna sredstva 1.000 KM budže Općine Aktivnost 3. Ograđivanje deponije - potrebna sredstva u iznosu od 220.000,00 KM - izvor sredstava budžet Općine Aktivnost 4. Prekrivanje inertnim materijalom - potreban sredstva u iznosu od 30.000,00 KM - izvor sredstava budžet općine																																																			
Operativni troškovi investicije	S obzirom da se radi o prvoj fazi realizacije projekta to ista nema operativnih troškova.																																																			
Plan finansiranja operativnih troškova	S obzirom da se radi o prvoj fazi realizacije projekta to ista nema operativnih troškova. Pošto nema Operativnih troškova nema ni plana finansiranja istih																																																			
Uticaj projekta na okoliš/životnu sredinu	Smanjuje se stepen zagađivanja okoline nakon presvlačenja inertnim materijalom																																																			

Naziv projekta	Uklanjanje i sanacija divljih deponija
Vlasnik projekta	Općina Jablanica
Svrha projekta	Uklanjanje divljih deponija smeća i trajna sanacija zemljišta na kojem su bile divlje deponije će otkloniti potencijalni izvor zaraze za životinje i stanovništvo, te omogućiti čist i zdrav okoliš kao preduslov razvoja turizma i svih oblika sporta i rekreacije u prirodi.
Uvod	Divlje deponije predstavljaju mjesta na koja stanovnici odlažu otpad samoinicijativno, u nedostatku organizovanog upravljanja otpadom ili iz drugih razloga. One su nepoželjne sa aspekta zaštite okoline i zdravlja, ali i iz drugih razloga. Na teritoriji općine je ovo rastući

	<p>problem, jer turisti na izletištim i drugim lokacijama redovno ostavljaju svoje smeće na mjestima koja nisu u sistemu organizovanog prikupljanja i odvoza smeća. S druge strane, u ruralnom dijelu općine mjesne zajednice nisu riješile problem prikupljanja i odvoza smeća u skladu sa važećim propisima, jer nije bilo kvalitetne kampanje podizanja svijesti stanovništva o potrebi zaštite životne sredine, niti je vlast uradila dovoljno da se nametnu propisi koji će omogućiti trajno zbrinjavanje smeća na propisan način. Mještani ruralnih mjesnih zajednica su se snalazili samoinicijativno, na najjeftiniji način po njihov kućni budžet, te su svoje kućno smeće odlagali na divlje deponije u šumama, vodotocima, kraj puteva i na drugim mjestima, računajući da su tako riješili svoj problem. Ovaj projekat treba da dovrši to uklanjanje kućnog smeća, trajno sanira kontaminirano zemljište na kojem su bile deponije i nametne propise kojim će se izbjeći novo formiranje divljih deponija na istim ili novim lokacijama.</p>					
Kratak opis projekta	<p>Projekat uklanjanja i sanacije divljih deponija na teritorije općine će obuhvatiti sve registrovane divlje deponije i uvesti ih u sistem upravljanja otpadom tako što će ih eliminisati i trajno sanirati. Da bi se to postiglo, potrebno je poduzeti sljedeće aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izrada šeme lokacija divljih deponija sa prioritetima uklanjanja 2. Raspisivanje tendera radi odabira dobavljača 3. Izvođenje radova na uklanjanju u sanaciji deponija 4. Obavještanje javnosti i mjesnog stanovništva o aktivnostima uklanjanja divljih deponija i zabrani ponovljenog odlaganja smeća na divlje deponije 5. Završne aktivnosti postavljanje znakova zabrane odlaganja smeća 					
Trenutačno stanje	<p>Divlja smetlišta - deponije se nalaze na području cijele općine u naseljenim mjestima ili u njihovoj blizini, u potocima, rijekama, u šumi itd. Procjena je da je u mjesnim zajednicama formiran sljedeći broj manjih ili većih divljih deponija, i to Lug 2, Dobrinja 3, Donja Jablanica 3, Glogošnica 2, Slatina 4, Mirke 1, Bačina 1, G.Paprasko 1, D.Paprasko 3, Ostrožac 1, Šabančići 2, Rodići 1, Žuglići 1, Mrakovo 1 Zlate 4, Sovići 3, Doljani 3, Krstac 1</p> <p>Već nekoliko godina neke veće i uočljivije divlje deponije u naseljima i pored puteva se čiste odnosno uklanjaju. Na nekim lokacijama nije bilo ponovnog odlaganja i formiranja deponije, međutim, na nekim su se ponovo pojavile. Ove akcije su vođene u saradnji sa mjesnim zajednicama. Osim toga, Općina nema dovoljno finansijskih sredstava u budžetu kojim bi finansirala uklanjanja svih divljih smetlišta odjednom, niti ima adekvatna sredstva prisile stanovništva da organizuju prikupljanje i odvoz kućnog smeća u skladu sa važećim propisima.</p>					
Očekivani rezultati	<p>Projekat će se implementirati u periodu 2013-2017. godine i u tom periodu očekujemo trajno uklanjanje postojećih divljih deponija.</p>					
Mjerljivi indikatori i dokumenti kojima se to može verifikovati	<p>Indikatori koji će pokazati koliko je u datom trenutku uraneno na uklanjanju i saniranju divljih deponija smeća svode se na sljedeće:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uređena šema lokacija uklanjanja divljih deponija sa prioritetima 2. Raspisan tender i u kojoj je fazi 3. Vršenje obavještanja javnosti 4. Uklonjene i sanirane deponije 5. Postavljeni znakovi zabrane i druge obavijesti o zabrani odlaganja smeća na mjestima pogodni za divlje deponije ili na već saniranim lokacijama 			<p>Dokumenti koji dokazuju gore navedeno svode se na donešene planove, naloge za oglašavanje i slično, tendersku dokumentaciju, izvještaje nadzornog organa, izvještaje dobavljača i nadležne općinske službe.</p>		
Plan implementacije aktivnosti	Godina početka projekta	2013	2014	2015	2016	2017
	Aktivnost 1					
	Aktivnost 2					
	Aktivnost 3					
	Aktivnost 4					
	Aktivnost 5					
Kapitalni troškovi						
Operativni troškovi investicije	<p>Operativni troškovi investicije ne postoje, jer investicija finansira troškove uklanjanja i saniranja divljih deponija smetlišta, tako da nema nikakvog naknadnog održavanja jer se ne radi o granevinskim objektima ili nekoj opremi i slično.</p>					
Plan finansiranja operativnih troškova	<p>Nema plana finansiranja operativnih troškova jer operativni troškovi ne postoje zbog same prirode investicije</p>					
Uticaj projekta na	<p>Projekat ima neprocjenjivo pozitivan uticaj na okoliš, odnosno životnu sredinu,</p>					

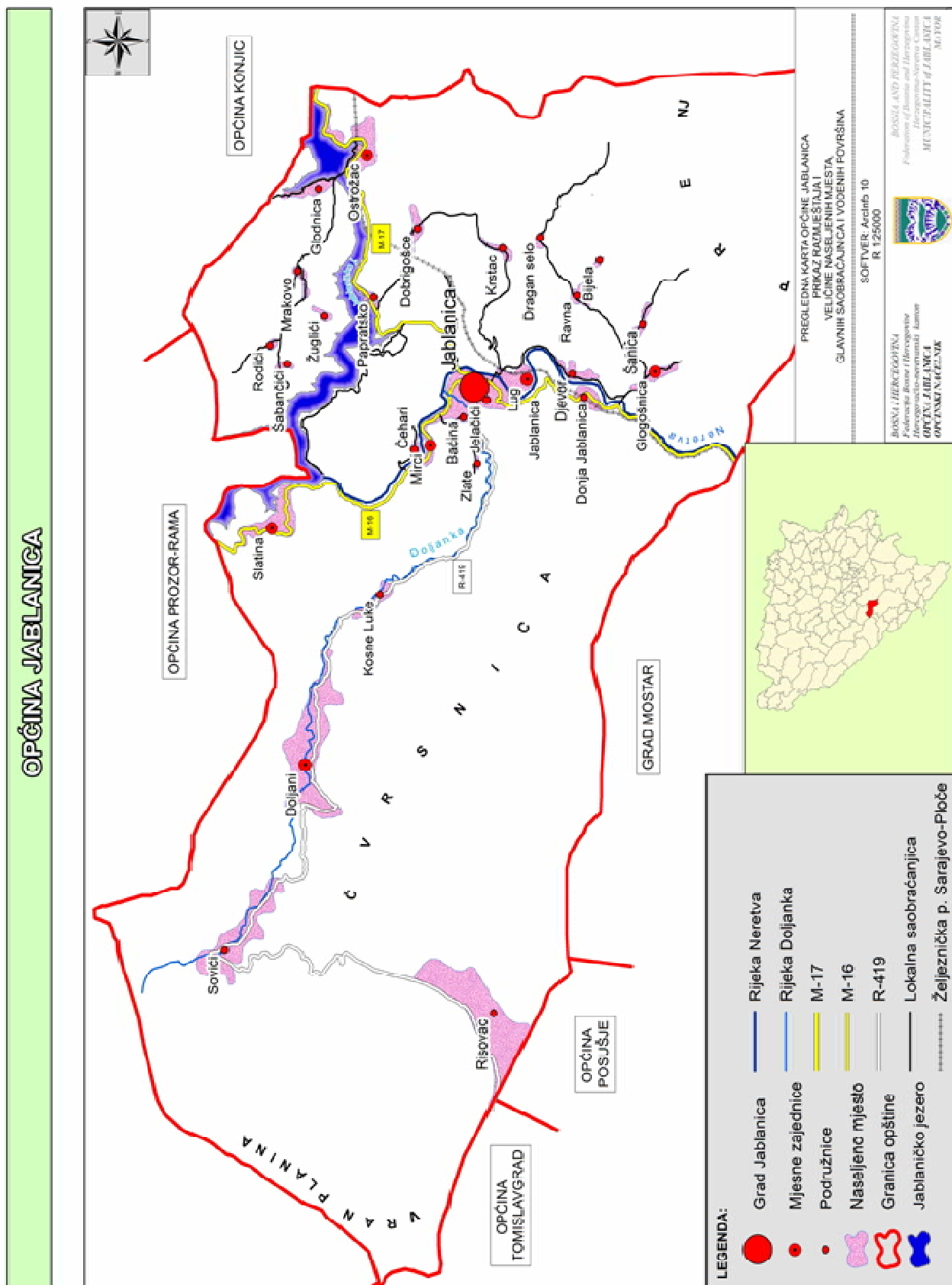
okoliš/životnu sredinu	jer uklanjanje divljih deponija smeća i trajna sanacija zemljišta na kojem su bile divlje deponije će otkloniti potencijalni izvor zaraze za životinje i stanovništvo, te omogućiti čist i zdrav okoliš kao preduslov razvoja turizma i svih oblika sporta i rekreacije u prirodi.
Naziv projekta	Edukacija, podizanje javne svijesti i kontinuirano informisanje javnosti o značaju očuvanja prirode kroz: <ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje građana sa PUO • Izrada i distribucija letaka i propagandnog materijala • Tematske emisije na RTV Jablanica • Okrugli stolovi • Edukativni časovi u srednjoj, osnovnoj školi i obdaništu o očuvanju okoline
Vlasnik projekta	Općina Jablanica
Svrha projekta	Podizanje javne svijesti o značaju zdrave životne sredine i potrebe uključivanja svih građana u proces prikupljanja otpada
Uvod	Stanje svijesti i svjesnosti većeg dijela građana je na niskom nivou, kao posljedica toga je neodgovornost naspram prirode, životne okoline, naspram samih sebe, počev od toga da se neracionalno odnosimo naspram proizvodnje otpada, njegovog odlaganja i nereagovanja na negativne postupke drugih.
Kratak opis projekta	Ovaj projekat će se provesti kroz sljedeće aktivnosti: Aktivnost 1: Upoznavanje građana sa namjerama, Planom i odlukama. Građani će putem sredstava informisanja, kroz aktivnosti JKP, općinskih službi i udruženja biti upoznati o namjerama uvođenja prikupljanja otpada na cijelom području općine, o sadržaju Plana prikupljanja otpada 2012-2017. i odlukama koje regulišu ovu oblast. Aktivnost 2: Izrada letaka i propagandnog materijala Potrebno je osmisliti i izraditi veći broj letaka i drugog propagandnog materijala sa određenim porukama, izvodima iz zakona koji regulišu ovu oblast, izvodima iz Plana prikupljanja otpada 2013-2017., odlukama Općinskog vijeća. Poruke o značaju zaštite životne okoline, uticaja na zdravlje ljudi i životinja i dr. Aktivnost 3: Distribucija letaka i propagandnog materijala Leci i drugi propagandni materijal bit će distribuirani građanima na cijelom području općine. Svako domaćinstvo treba da dobija potrebne informacije i da se upozna sa svim aktivnostima, distribucija će se vršiti putem info šaltera u općini, uz račune korisnika usluga JKP, mjesnih zajednica, udruženja, škola i na druge načine. Aktivnost 4: Tematske emisije na lokalnom radiju i televiziji Jedanput u dva mjeseca u periodu 2013-2017. organizovat će se uporedo emisija na lokalnom RTV sa temama koje će obraditi aktuelna dešavanja u vezi realizacije Plana prikupljanja otpada 2013-2017. Učesnici u emisijama bit će predstavnici Općine, JKP, nadležne inspekcije, predstavnici Doma zdravlja, sekcije učenika osnovnih i srednjih škola, eksperti iz oblasti zaštite životne okoline, predstavnici udruženja i drugi. Aktivnost 5: Okrugli stolovi Dva puta godišnje u toku trajanja Plana organizovat će se okrugli stolovi na teme iz ove oblasti. Učesnici će biti eksperti, predstavnici općine, udruženja. Aktivnost 6: Edukativni časovi u svim školama i obdaništima Posebno značajna populacija građanstva su mladi u osnovnim i srednjim školama. Organizovat će se edukativni časovi u svim odjeljenjima osnovne i srednje škole, te vrtiću. Ova aktivnost će se iskoordinirati sa direktorima obrazovnih institucija. Učesnici u ovoj aktivnosti bi bili učenici i učitelji, nastavnici i profesori.
Trenutačno stanje	U osnovnoj i srednjoj školi postoje ekološke sekcije koje su u posljednje vrijeme aktivne i u saradnji sa EKO Neretvom organizuju razve izlete i čišćenja određenih lokaliteta u općini.
Očekivani rezultati	Stanovništvo kao veoma bitan faktor u realizaciji Plana prikupljanja otpada 2013-2017. ne posjeduje dovoljno osjećaja za potrebom unapređenja poslova oko adekvatnog prikupljanja i zbrinjavanja otpada na cijelom području općine. Niska je svijest o svemu ovom, otpad se često odlaze na svim mogućim mjestima – na ulici, putevima, u potocima, livadama i dr. Nema dovoljno brige o zajedničkom, spoznaje o značaju za zdravlje ljudi, zatim značaja za privredu (upotreba recikliranih materijala, razvoj turizma). Navike građana su različite u pogledu prikupljanja i odlaganja otpada i često su one u suprotnosti sa normalnim prihvatljivim normama. Poznato je da se veoma teško prihvata svaka novina u bilo kojoj oblasti i zato je potrebno da ovo bude kontinuirana aktivnost.

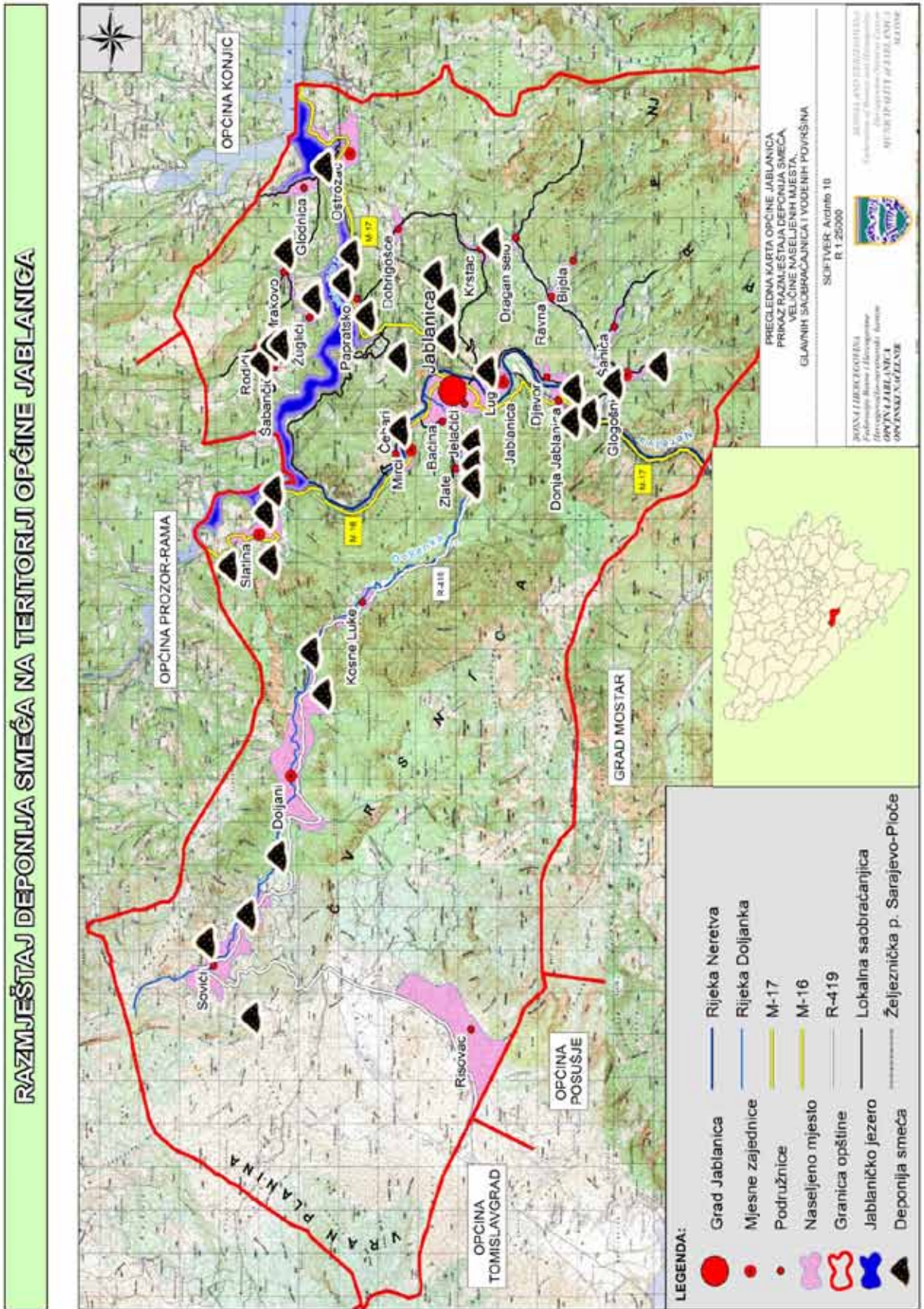

Mjerljivi indikatori i dokumenti kojima se to može verifikovati	-izrada i distribucija oko 20.000 letaka i drugog propagandnog materijala -održat će se nekoliko tematskih emisija na lokalnom radiju i TV -održat će se 12 okruglih stolova -održat će se najmanje po jedan edukativni čas u toku školske godine u svim odjeljenima osnovne i srednje škola i vrtića tokom trajanja projekta	Dokumenti kojim se to može verifikirati su: sklopljeni ugovori sa dobavljačima, tenderska i računovodstvena dokumentacija te odluke i drugi akti koji budu donešeni. Sastanci odjeljenjskih zajednica				
Plan implementacije aktivnosti	Godina početka projekta	2013	2014	2015	2016	2017
	Aktivnost 1					
	Aktivnost 2					
	Aktivnost 3					
	Aktivnost 4					
	Aktivnost 5					
	Aktivnost 6					
Kapitalni troškovi						
Operativni troškovi investicije	<p>1. Upoznavanje građana sa namjerama, Planom i odlukama -nisu potrebna posebna sredstva</p> <p>2. Izrada letaka i propagandnog materijala -potrebna sredstva: 10.000,00 KM -izvor sredstava-budžet</p> <p>3. Distribucija letaka i propagandnog materijala -nisu potrebna posebna sredstva</p> <p>4. Tematske emisije na lokalnom radiju i TV -potrebna sredstva: 1.200,00 KM -izvor sredstava-budžet</p> <p>5. Okrugli stolovi -potrebna sredstva 3.600,00 KM izvor sredstava -budžet</p> <p>6. Edukativni časovi u svim školama -potrebna sredstva 5.000,00 KM -izvor sredstava -budžet</p> <p>SVE UKUPNO 1-5 ZA 5 GODINE.....19.800,00 KM</p>					
Plan finansiranja operativnih troškova	Nema posebnih operativnih troškova pa nije potreban ni plan finansiranja istih					
Uticaj projekta na okoliš/životnu sredinu	Projekat će imati značajan pozitivan uticaj na životnu okolinu, ljudski faktor odnosno građani su veoma bitna karika u realizaciji Plana prikupljanja otpada. Povećanjem njihove svijesti i osjećaja za potrebom unapređenja životna okoline imaćemo ljepšu sliku naših ulica, potoka, rijeka livada a samim tim i zdraviju životnu okolinu.					

Slika 1. Mapa općine sa granicom urbanog područja

Slika 2. Lokacije divljih deponija

